SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLAS I – VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Zespół Szkolno - Przedszkolny Nr 6.
Szkoła Podstawowa Nr 27
w Rzeszowie

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY I SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Żyjemy w Bożym świecie” nr 11-01/12-KI-1/12 zgodnego z programem nauczania „W rodzinie dzieci Bożych” nr AZ-1-01/12

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:
a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:
a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:
a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:
a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
a) posiadł wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	**bardzo dobra**	**dobra**	**dostateczna**	**dopuszczająca**	**niedostateczna**
1. Modlitwy, pieśni	• dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania	• dokładna znajomość tekstu, melodii	• dobra znajomość tekstu, melodii	• niezbyt dokładna znajomość tekstu	• fragmentaryczna znajomość tekstu	• brak jakiejkolwiek znajomości tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	• wykonane wszystkie zadania • staranne pismo • własne materiały • ilustracje itp.	• starannie prowadzony • wszystkie zadania	• zapis staranny • luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	• ćwiczenia czytelne • braki w zadaniach (do 40% tematów)	• pismo niestaranne • liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	• brak podręcznika
3. Prace domowe	• staranne wykonanie • treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach • dużo własnej inwencji • twórcze	• merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem • staranne • czytelne • rzeczowe	• wskazują na zrozumienie tematu • niezbyt twórcze	• powiązane z tematem • niestaranne	• widać próby wykonania pracy • na temat	• praca nie na temat • brak rzeczowości w pracy • brak pracy
4. Odpowiedzi ustne	• wiadomości zawarte w podręczniku uzupełnione wiedzą spoza programu • wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język • używanie pojęć	• wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem • odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	• wyuczone na pamięć wiadomości • uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela	• wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć • odpowiedź niestaranna • częste pytania naprowadzajace	• słabe wiązanie faktów i wiadomości • chaos myślowy i słowny • odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy • dużo pytań pomocniczych	• brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	• uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji • korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	• uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie	• stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	• mało aktywny na lekcjach	• niechętny udział w lekcji	• lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
6. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz	• wiele razy pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu	• starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania • przejawia postawę apostolską	• niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w rekolekcjach			

Kościoła i inne	małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.)		szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

PÓŁROCZE I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
I. Bóg nas kocha – dziękujemy za Jego dary	• potrafi się przedstawić wobec całej klasy • wie, że katecheza jest spotkaniem z dobrym Bogiem • wie, że Bóg jest naszym najlepszym Ojcem • wie, że przyroda jest dziełem dobrego Boga • śpiewa z całą klasą refren pieśni „Radośnie Panu hymn śpiewajmy” • wie, że można spotykać się z Bogiem poprzez piękno przyrody • wie, że życie jest darem Boga przekazywanym przez rodziców • wie, że powinien troszczyć się o własne zdrowie i życie • wie, że z Jezusem spotykamy się na Mszy św. • wymienia, co jest dla niego skarbem	• pamięta imię katechety oraz przynajmniej kilku kolegów i koleżanek z klasy • wymienia cechy Boga – najlepszego Ojca • opowiada, jak okazać miłość Bogu Ojcu • wie, że świat jest darem kochającego Boga • z pomocą katechety wypowiada podziękowanie Bogu za piękny świat • wymienia sposoby okazywania Bogu wdzięczności za dzieło stworzenia • wie, że przez troskę o rośliny i zwierzęta okazuje wdzięczność Bogu za stworzony świat • wymienia dary Boże w przyrodzie • potrafi podziękować Bogu i rodzicom za dar życia • wie, że Jezus jest największym darem miłości Boga do ludzi • zna przypowieść o skarbie • wskazuje, jak pielęgnować przyjaźń	• rozpoznaje podręcznik do religii • pamięta, kiedy jest katecheza • wyjaśnia, w jaki sposób możemy okazać Bogu, że Go kochamy • wymienia rodzaje spotkań z Bogiem Ojcem • pamięta, że dzieła stworzone przez Boga służą człowiekowi • wyjaśnia, że dzieła stworzone przez Boga są dla człowieka pożyteczne • wskazuje ślady Boże w przyrodzie • wyjaśnia, dlaczego życie można nazwać darem • wymienia najważniejsze fakty z życia Jezusa • określa, co jest jego największym skarbem • śpiewa piosenkę „Mam Przyjaciela”	• potrafi zaśpiewać piosenkę „Dobrze, że jesteś” • śpiewa piosenkę „Ojcze, Ty kochasz mnie” • wypowiada modlitwę, w której dziękuje Bogu za piękny świat • śpiewa piosenkę „Dobre, dobre, bardzo dobre” • potrafi wyrazić modlitwą wdzięczność Bogu za Jego dary • potrafi wielbić Boga za piękny świat modlitwą spontaniczną • uzasadnia, dlaczego powinien troszczyć się o własne zdrowie i życie • śpiewa piosenkę z gestami „Cieszę się. Alleluja!” • wyjaśnia prawdę, że Pan Jezus jest Synem Bożym • śpiewa piosenkę „Bóg tak umiłował świat” • wyjaśnia, na czym polegają postawy koleżeństwa i przyjaźni	

II. Nasz Bóg jest zawsze blisko – chcemy się z Nim spotykać	• zna słowa pozdrowienia chrześcijańskiego • poprawnie wykonuje znak krzyża • wie, że modlitwa jest rozmową z dobrym Bogiem • odróżnia postawę modlitwy na katechezie od innych zachowań • wyjaśnia, dlaczego zwracamy się do Boga wezwaniem „Ojcze” • wyraża postawę szacunku dla Pisma Świętego • wie, że Bóg mówi do nas przez słowa Pisma Świętego • wymienia najbliższych członków swojej rodziny • wie, że kościół jest domem Bożym • odróżnia kościół od innych budynków • wie, że kościół jest uświęcony szczególną obecnością Boga • wie, że w kościele sprawowana jest Msza św. • opowiada o swoich dobrych czynach, którymi sprawił innym radość	• wymienia znaki i symbole religijne • wie, że ludzie wierzący powinni mieć znaki religijne w swoich domach • wie, czym jest znak krzyża dla chrześcijaństwa • rozpoznaje ludzi modlących się • mówi z pamięci modlitwę „Ojcze nasz” • wymienia miejsca i wydarzenia, podczas których czytane jest Pismo Święte. • wskazuje sposoby okazywania miłości w rodzinie • wie, że Pan Bóg pragnie być odwiedzany w swoim domu • wskazuje, gdzie w kościele jest kropielnica • rozpoznaje w kościele ołtarz, krzyż i miejsce, gdzie jest Najświętszy Sakrament • wymienia sposoby okazywania szacunku świętym miejscom i znakom • pamięta pod jakim wezwaniem jest jego parafia (imię patrona) • rozpoznaje posługę ministranta • wymienia zachowania, którymi dziecko sprawia radość Bogu • rozumie, że dobre uczynki wobec najbliższych są wyrazem miłości do Boga	• rozpoznaje znaki obecności Bożej w swoim otoczeniu (kościół, krzyż, obraz, kapliczka, medalik) • otacza szacunkiem znaki religijne • wymienia miejsca i sytuacje, w których wykonuje znak krzyża • wymienia, za co możemy Bogu dziękować i chwalić Go, za co Go przepraszamy i o co możemy prosić • wie, że Msza św. jest szczególnym rodzajem modlitwy • wie, że modlitwy „Ojcze nasz” nauczył Pan Jezus • potrafi z uwagą wysłuchać słowa Bożego w czasie niedzielnej liturgii • wie, że rodzinna miłość ma swe źródło w Bogu • opisuje, na czym polega właściwe zachowanie się w kościele • wyraża postawę szacunku dla miejsc świętych • podaje nazwy przedmiotów i miejsc w kościele, którym okazujemy szczególny szacunek • wyjaśnia, na czym polega prawidłowe zachowanie się w kościele i przed krzyżem • wyjaśnia, w jakim celu ludzie gromadzą się w kościele • wyjaśnia, jak wygląda Msza św. w jego parafii • potrafi zaśpiewać piosenkę „Dzieckiem Bożym jestem ja” • zgodnie bawi się z kolegami	• potrafi zaśpiewać piosenkę „Jezus jest tu” • potrafi zaśpiewać piosenkę „W imię Ojca i Syna” (z gestami) • z szacunkiem wykonuje znak krzyża • układa proste modlitwy uwielbienia, dziękczynienia, przeproszenia i prośby • potrafi zaśpiewać piosenkę „Bo Ty, Boże, jesteś Ojcem” • potrafi zaśpiewać (z gestami) piosenkę „Słowo Twe w Księdze śpi” • wyraża chęć poznawania Boga poprzez słuchanie słowa Bożego • właściwie posługuje się zwrotami grzecznościowymi: proszę, przepraszam, dziękuję • potrafi prawidłowo się przeżegnać korzystając z kropielnicy • poprawnie wykonuje gest pochylenia głowy (przed krzyżem i ołtarzem) oraz przyklęknięcia (przed Najświętszym Sakramentem) • pamięta imię ks. proboszcza • opowiada o wydarzeniach związanych z życiem parafii • potrafi scharakteryzować zachowanie godne dziecka Bożego	• przypomina swoim kolegom o właściwej postawie w kościele • razem z rodzicami angażuje się w życie parafii (procesje, roraty, różaniec...)
III. Jezus największy	• zna pojęcia: Adwent i roraty • wie, z jaką nowiną przyszedł Gabriel do Maryi	• podaje liczbę świec na wieńcu adwentowym oraz liczbę adwentowych niedziel • wie, że Adwent jest czasem przygotowania na przyjście	• wyjaśnia, na czym polega dobre przygotowanie do świąt Bożego Narodzenia • wyraża pragnienie uczestniczenia w roratach	• wyjaśnia, kiedy na wieńcu adwentowym zapala się kolejne świece • potrafi zaśpiewać piosenkę adwentową	• chętnie opowiada o Jezusie • aktywnie włącza się

m darem Ojca – przygotowujemy się na spotkanie z Jezusem (Adwent)	• wie, że prorocy zapowiadali przyjście Jezusa • wie, że słowa proroków zapisane są w Piśmie Świętym • dzieli się opłatkiem i składa życzenia • opisuje wygląd szopki betlejemskiej (w swojej parafii) • wymienia dary złożone przez Mędrców Panu Jezusowi • wie, że kolędy są wyrazem radości z przyjścia Jezusa	Jezusa • zna pojęcie „roratka” • zna słowa modlitwy „Zdrowaś Maryjo” • nazwę Betlejem kojarzy z zapowiedzią proroka (Mi 5,1) i miejscem narodzenia się Jezusa • zna zapowiedź, że Jezusa urodzi Maryja (Iz 7,14) • wymienia tradycje i zwyczaje świąteczne (wspólna wigilia, dzielenie się opłatkiem, żłóbek, choinka) • zna chrześcijańską wymowę zwyczajów świątecznych • wie, gdzie urodził się Jezus • wie, że świętowanie narodzenia Jezusa łączy się z udziałem we Mszy św. • zna perykopę biblijną o pokłonie Trzech Mędrców • zna słowa i melodię wybranych kolęd	• potrafi modlić się słowami modlitwy „Zdrowaś Maryjo” • wyjaśnia, że prorok to człowiek wybrany przez Boga, który mówi w Jego imieniu • wyjaśnia, jakie zadania do spełnienia miał prorok • wyjaśnia, dlaczego opłatek otaczamy szacunkiem • wyjaśnia, dlaczego żłóbek z Dzieciątkiem jest najważniejszym znakiem świąt Bożego Narodzenia • zna wydarzenia związane z narodzeniem Jezusa • wymienia imiona Mędrców • potrafi ocenić swoje dobre uczynki jako najpiękniejszy prezent dla Jezusa • potrafi wyrazić radość z przyjścia Pana Jezusa przez wspólny śpiew kolęd i udział w przedstawieniu	• opowiada ewangeliczną perykopę o zwiastowaniu • potrafi powiązać słowa proroków (Mi 5,1 i Iz 7,14) z narodzeniem Jezusa • potrafi śpiewać kolędy • wyraża wdzięczność za narodzenie Jezusa w modlitwie spontanicznej • potrafi zaśpiewać refren piosenki „Chciałeś być maleńkim” oraz kolędę „Dzisiaj w Betlejem” • wyjaśnia, że ten, kto jest mądry, szuka Jezusa • chętnie składa Jezusowi dary z dobrych uczynków	w przygotowanie klasowej Wigilii (np. przygotowanie dekoracji, recytacja) • chętnie bierze udział w przedstawieniu bożonarodzeniowym
VII. Katechezy okolicznościowe	• zna symbole i barwy narodowe Polski, • pamięta, że Maryja prosi o modlitwę na różańcu • wymienia imiona wybranych świętych i błogosławionych • wie, że po śmierci jest życie wieczne • rozumie, że każdy człowiek może naśladować św. Mikołaja	• wie, co oznaczają słowa ślubowania • definiuje pojęcie „różaniec” • potrafi modlić się do Matki Bożej • wymienia cechy charakterystyczne osoby świętej • pamięta słowa modlitwy „Wieczny odpoczynek” • opowiada o postaci i życiu św. Mikołaja • podaje, jak można naśladować św. Mikołaja w dobroci	• wyjaśnia znaczenie ślubowania w klasie pierwszej • przyjmuje prawidłową postawę w czasie hymnu • wymienia modlitwy odmawiane na różańcu • potrafi modlić się do swojego świętego patrona • wyjaśnia, dlaczego zapalamy znicze na grobach • potrafi dzielić się z innymi • potrafi zaśpiewać piosenkę „Biskupie Mikołaju”	• zna słowa „Katechizmu polskiego dziecka”, • potrafi zaśpiewać piosenkę „O Królowo, Królowo Różańca” • podaje godzinę, o której odbywają się nabożeństwa różańcowe • wyjaśnia, w jaki sposób można zostać świętym • opowiada o wskrzeszeniu córki Jaira • chętnie pomaga swoim rodzicom, kolegom	• chętnie uczestniczy w nabożeństwach różańcowych

PÓŁROCZE II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
IV. Jezus jest naszym Przyjacielem i Nauczycielem – chcemy Go naśladować	• wymienia osoby Świętej Rodziny • wie, komu Jezus okazywał posłuszeństwo • wie, co to znaczy być uczniem Jezusa • pamięta, że chrzest jest sakramentem szczególnej więzi z Chrystusem • wymienia uczynki miłości wobec najbliższych • wie, że Jezus uzdrawiał chromych, niewidomych i niemych • wie, że ludzie chorzy potrzebują pomocy •	• zna nazwę rodzinnego miasta Jezusa • podaje przykłady okazywania miłości w rodzinie • wie, że Jezus powołuje uczniów • podaje przykłady jak zachowują się przyjaciele • wymienia przedmioty związane z chrztem (chrzcielnica, woda, paschał, świeca...) • zna treść Ewangelii Mk 10,46-52 • wymienia, kto zajmuje się ludźmi chorymi • podaje przykłady, jak może pomagać chorym	• wyjaśnia, na czym polega posłuszeństwo • potrafi modlić się za swoją rodzinę • opowiada scenę powołania uczniów przez Jezusa • wyjaśnia, co to znaczy być przyjacielem i dobrym kolegą • stara się być życzliwy i koleżeński • wyjaśnia, w jaki sposób należy pielęgnować przyjaźń z Jezusem • szanuje pamiątki związane z jego chrztem • potrafi zaśpiewać piosenkę „Sercem kocham Jezusa” • potrafi prosić Boga o pomoc w byciu dobrym (modlitwa) • opowiada, o uzdrowieniach nad Jeziorem Galilejskim (Mt 15,29-31) • potrafi zaśpiewać piosenkę „Każdy może dziś do Jezusa przyjść” lub „Idzie Jezus”	• wyjaśnia, dlaczego wzajemna miłość w rodzinie jest źródłem szczęścia • potrafi zaśpiewać piosenkę „Pan Jezus także mamę miał” • chętnie naśladuje Jezusa w posłuszeństwie i pomocy najbliższym • potrafi opisać cechy ucznia Chrystusowego • potrafi przez modlitwę wyrazić wdzięczność za sakrament chrztu • potrafi zaśpiewać piosenkę „By być jak Jezus” wyjaśnia, dlaczego dobro czynione najbliższym cieszy Pana Jezusa • wyjaśnia, w jaki sposób Jezus pomaga chorym obecnie	• świadczy uczynki miłości wobec bliźnich
V. Jezus dla nas umiera i zmartwychwstaje – dla Jezusa chcemy	• wymienia zewnętrzne oznaki Wielkiego Postu w kościele • wie, że męka Pana Jezusa jest znakiem szczególnej miłości do ludzi • okazuje szacunek wobec krzyża • wie, że za zło należy Pana Jezusa przepraszać • rozumie, że przyznanie się do winy jest pierwszym krokiem w naprawieniu zła	• wie, że Pan Jezus spotkał się ze swoimi uczniami na wieczerzy • wie, że Pan Jezus przemienił chleb i wino w swoje Ciało i Krew • kojarzy hostię (biały chleb) z obecnością Jezusa • zna słowa Jezusa „Bierzcie i jedzcie, to jest Ciało moje” • wie, że Pan Jezus umarł w Wielki Piątek • wie, że w Wielki Piątek ludzie gromadzą się w kościele, by	• wie, że Ostatnia Wieczerza była w Wielki Czwartek • opowiada o Ostatniej Wieczerzy Jezusa z apostołami • wyraża szacunek wobec Pana Jezusa obecnego w Najświętszym Sakramencie • wyjaśnia, na czym polega adoracja krzyża • potrafi zaśpiewać piosenkę „Przepraszam Cię, Boże” • potrafi wyrazić wdzięczność Bogu za dar zbawienia (modlitwa)	• mówi z pamięci modlitwę „Któryś za nas cierpiał rany” • chętnie podejmuje dobre postanowienia na czas Wielkiego Postu • wymienia osoby, które Pan Jezus spotkał na swojej drodze krzyżowej • potrafi zaśpiewać piosenkę „Rysuję krzyż” • potrafi przepraszać Pana Jezusa za złe myśli, słowa i uczynki (modlitwa)	• uczestniczy w adoracji przy „grobie” Pana Jezusa w Wielką Sobotę

zmieniać swoje życie (Wielki Post)	• pamięta, że spotkanie z Jezusem pomaga w stawaniu się lepszym • opisuje wygląd palmy • wie, że Jezus umarł na krzyżu z miłości do nas • pamięta, że w Wielką Sobotę ciało Pana Jezusa spoczywało w grobie	rozważać mękę Pana Jezusa i adorować krzyż • rozumie, że najważniejszym elementem grobu Bożego jest monstrancja – miejsce obecności Jezusa eucharystycznego	• opowiada, jak wygląda Boży grób w kościele parafialnym	• potrafi przedstawić w inscenizacji scenę przeproszenia • wyjaśnia, dlaczego przynosimy palmy do kościoła, • potrafi zaśpiewać pieśń „Krzyżu Chrystusa” • adoruje krzyż w klasie oraz w kościele • wyjaśnia, dlaczego grób Pana Jezusa nie jest smutny	
VI. Jezus zmartwychwstały jest z nami – żyjemy w radości zmartwychwstałego Jezusa	• wie, że zmartwychwstanie Jezusa świętujemy w Niedzielę Wielkanocną • wie, że zmartwychwstanie Jezusa jest wielką radością • wie, że kapłan słowami „Pan z wami” ogłasza obecność Jezusa na Mszy św. • wie, że z Jezusem spotykamy się na Mszy św. • rozpoznaje strój liturgiczny celebransa • wie, że podczas Mszy św. czytane są fragmenty z księgi Pisma Świętego • rozumie prawdę, że spotkamy Jezusa w Komunii św. • pamięta, że Pan Jezus wstąpił do nieba • wie, że podczas uroczystości Bożego Ciała Pan Jezus odwiedza miasta i wioski	• wie, że każda niedziela jest pamiątką zmartwychwstania Chrystusa • wie, że słowa „alleluja” śpiewane są podczas Mszy św • zna obietnicę Jezusa Mt 28,20b • podaje przykłady obecności Pana Jezusa wśród nas • . wskazuje na ilustracji ołtarz i tabernakulum, poprawnie wypowiada te wyrazy • poprawnie wykonuje postawy i gesty liturgiczne (klękanie, bicie się w piersi) • wie, że Jezus mówi do nas w liturgii słowa • poprawnie wykonuje potrójny znak krzyża na czole, ustach i sercu • pamięta, że podczas Mszy św. kapłan powtarza słowa Jezusa: „Bierzcie i jedzcie, to jest Ciało moje” wypowiedziane podczas Ostatniej Wieczerzy • pamięta, że Pan Jezus jest obecny na ołtarzu w znakach chleba i wina • potrafi wykonać znak pokoju	• potrafi opowiedzieć wydarzenia związane ze zmartwychwstaniem Pana Jezusa (Mt 28,1-8) • potrafi śpiewać wybrane pieśni o zmartwychwstaniu Jezusa • śpiewem wyraża radość ze zmartwychwstania Jezusa • wyjaśnia, jak rozumie obietnicę, że Jezus żyje i jest wśród nas aż do końca świata • wie, że Msza św. jest najwspanialszą Pamiątką Pana Jezusa • wie, że do spotkania z Jezusem potrzebna jest wiara • włącza się we wspólną modlitwę, śpiew • wie, że do przyjęcia nauki Jezusa potrzebna jest wiara • potrafi identyfikować słyszane słowo Boże z osobą Jezusa • wymienia przedmioty używane podczas liturgii (kielich, wino, chleb-hostia) • odróżnia znaczenie podania dłoni na znak pokoju od podania dłoni na powitanie • potrafi wyjaśnić, czym jest niebo	• wymienia znaki Chrystusa zmartwychwstałego (baranek, paschał) • potrafi zaśpiewać pieśń „Jezus Chrystus jest Panem” • wyjaśnia, co oznacza okrzyk „alleluja” • potrafi dostrzec obecność Pana Jezusa w codziennym życiu • wymienia gesty wykonywane przez kapłana na początku Maszy św. (pokłon i ucałowanie ołtarza) • z szacunkiem wykonuje liturgiczne gesty • wyjaśnia, dlaczego wstajemy na czas czytania Ewangelii • opowiada, w jaki sposób ludzie przyjmują Komunię św. • potrafi zaśpiewać piosenkę „Przygotuję Ci serce, o Chryste” • opowiada o wierze w powtórne przyjście Jezusa • wymienia sposoby okazywania miłości Jezusowi obecnemu w Najświętszym Sakramencie	

		• rozumie, że Pan Jezus przygotował dla wszystkich miejsce w niebie • pamięta słowa anioła o powtórnym przyjściu Jezusa • zna pojęcia: procesja, monstrancja	• potrafi odmówić modlitwę dostosowaną do tematu • opowiada, jak wygląda procesja Bożego Ciała • śpiewa pieśń „Wielbię Ciebie w każdym momencie”		
VII. Katechezy okolicznościowe	• wie, że maj jest miesiącem szczególnie poświęconym Maryi • wyjaśnia, dlaczego szanujemy nasze matki • wie, że Jezus kocha ludzi i jest dla nich dobry • wie, co to są „wakacje z Bogiem”	• wie, że figurki i kapliczki są wyrazem szczególnej czci Matki Bożej • potrafi modlić się litanią wspólnie z innymi • wymienia sposoby okazywania miłości i wdzięczności swojej mamie • wyjaśnia, dlaczego czcimy Serce Jezusa • wie, że kochać to być dobrym dla innych • odkrywa prawdę o religijnym przeżywaniu wakacji	• podaje godzinę nabożeństw majowych w swojej parafii • potrafi zaśpiewać pieśń „Chwalcie łąki umajone” • opowiada, jak można okazywać miłość i wdzięczność swojej mamie • wyraża szacunek i wdzięczność wobec matek • opisuje serce ludzkie podobne do Serca Jezusowego • dostrzega obecność Boga w różnych sytuacjach życiowych	• wyraża szacunek wobec przydrożnych kapliczek i figurek Matki Bożej	

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY II SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Idziemy do Jezusa" nr AZ-12-01/12-KI-3/12 zgodnego z programem nauczania „W rodzinie dzieci Bożych" nr AZ-1-01/12

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:
c) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
d) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:
c) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
d) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:
d) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
e) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
f) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:
d) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
e) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
f) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
a) posiadł wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,

c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	**bardzo dobra**	**dobra**	**dostateczna**	**dopuszczająca**	**niedostateczna**
1. Modlitwy, pieśni	• dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania	• dokładna znajomość tekstu, melodii	• dobra znajomość tekstu, melodii	• niezbyt dokładna znajomość tekstu	• fragmentaryczna znajomość tekstu	• brak jakiejkolwiek znajomości tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	• wykonane wszystkie zadania • staranne pismo • własne materiały • ilustracje itp.	• starannie prowadzony • wszystkie zadania	• zapis staranny • luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	• ćwiczenia czytelne • braki w zadaniach (do 40% tematów)	• pismo niestaranne • liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	• brak podręcznika
3. Prace domowe	• staranne wykonanie • treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach • dużo własnej inwencji • twórcze	• merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem • staranne • czytelne • rzeczowe	• wskazują na zrozumienie tematu • niezbyt twórcze	• powiązane z tematem • niestaranne	• widać próby wykonania pracy • na temat	• praca nie na temat • brak rzeczowości w pracy • brak pracy
4. Odpowiedzi ustne	• wiadomości zawarte w podręczniku uzupełnione wiedzą spoza programu • wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język • używanie pojęć	• wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem • odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	• wyuczone na pamięć wiadomości • uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela	• wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć • odpowiedź niestaranna • częste pytania naprowadzajace	• słabe wiązanie faktów i wiadomości • chaos myślowy i słowny • odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy • dużo pytań pomocniczych	• brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	• uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji • korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	• uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie	• stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	• mało aktywny na lekcjach	• niechętny udział w lekcji	• lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
6. Inscenizacje, gazetka	• wiele razy pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo	• starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania	• niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie			

szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.)	• przejawia postawę apostolską	• uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

PÓŁROCZE I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. **Ja i mój Bóg**	• rozumie, że Jezus jest Nauczycielem, którego Bóg posłał do ludzi • potrafi wskazać przedmioty przypominające o obecności Boga w naszych domach • rozumie, że Jezus jest zawsze z nami • rozumie, że Pismo Święte jest listem Boga do ludzi • zna pojęcia: stworzyć, Stworzyciel • wie, że Bóg stworzył świat z miłości • pamięta, że Bóg stworzył człowieka • podaje, w jaki sposób Bóg objawia się w przyrodzie • wie, że Bóg stworzył anioły • wie, czym jest modlitwa • podaje, kiedy powinniśmy się modlić • wie, czym jest kościół i zna jego określenia • wie, w jakim celu przychodzimy do kościoła • rozumie, że Bóg w czasie chrztu św. czyni nas swoimi dziećmi • rozumie, że Kościół jest rodziną Bożą • podaje moment, w którym stajemy się dziećmi Bożymi • rozumie, że Jezus czyni cuda, aby pomóc ludziom i okazać swą miłość	• rozumie potrzebę Bożego błogosławieństwa w roku szkolnym • potrafi dzielić się wspomnieniami z wakacji • określa, czym jest modlitwa, • rozumie, że krzyż jest znakiem obecności Pana Jezusa w klasie, szkole, w domu oraz innych miejscach • potrafi wyjaśnić, kiedy jego zachowanie w szkole jest dobre • pamięta dialog z Mszy Świętej: „Oto słowo Boże – Bogu niech będą dzięki” • w skupieniu słucha słowa Bożego • wymienia elementy świata stworzonego przez Boga • wie, na czym polega podobieństwo człowieka do Boga • pamięta słowa hymnu „Święty, Święty” • pamięta tekst modlitwy do Anioła Stróża • okazuje szacunek dla modlitwy własnej i innych • wyraża szacunek w miejscu przebywania Boga – kościele • pamięta słowa, jakie wypowiada kapłan w momencie udzielania chrztu św. • rozumie, że Eucharystia jednoczy wszystkie dzieci Boże • pamięta treść perykopy J 6,5.8-13 • rozumie istotę cudu dokonującego się na Mszy	• wypowiada modlitwę dziękczynną związaną z przeżytymi wakacjami i rozpoczynanym rokiem szkolnym • pamięta słowa modlitwy „Ojcze nasz • starannie wykonuje znak krzyża św., • stara się dobrze zachowywać w szkole, aby podobać się Bogu • potrafi opowiedzieć, jak powinniśmy słuchać słowa Bożego na katechezie i w kościele • pamięta słowa modlitwy: „Wierzę w Boga, Ojca wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi” • dba o czystość i piękno swego otoczenia. • potrafi zaśpiewać piosenkę „Chwalę Ciebie, Panie” • wyraża wdzięczność Bogu i rodzicom za dar życia, • potrafi sformułować wezwania modlitwy uwielbienia Boga za piękny świat • potrafi wyjaśnić, dlaczego aniołów nie możemy zobaczyć • potrafi zaśpiewać z odpowiednimi gestami piosenkę „Jezus o poranku” • potrafi opisać, jak powinniśmy się zachowywać w kościele • potrafi opowiedzieć, jak odbywa się sakrament chrztu św., • potrafi zaśpiewać piosenkę	• potrafi w indywidualnej modlitwie prosić Boga o błogosławieństwo • potrafi opisać, co pomaga w dobrej modlitwie, a co w niej przeszkadza • śpiewem uwielbia Boga • potrafi wyrazić modlitwą wdzięczność Jezusowi za Jego obecność • potrafi wyjaśnić, jak możemy odpowiadać Panu Bogu na Jego słowa skierowane do nas • potrafi narysować kilka Bożych stworzeń • potrafi opisać, jak powinniśmy troszczyć się o świat stworzony przez Boga • potrafi wyjaśnić, co to znaczy, że Bóg stworzył nas na swój obraz i podobieństwo • wyraża wdzięczność Bogu za dzieło stworzenia • potrafi opisać rolę Anioła Stróża w życiu ludzi • potrafi ułożyć krótkie modlitwy prośby, dziękczynienia, uwielbienia i przeproszenia Boga • umie nazwać przedmioty związane z wnętrzem kościoła • potrafi określić, co jest używane do udzielenia sakramentu chrztu • potrafi wyjaśnić porównanie Kościoła do rodziny	

	• podaje przykłady w jaki sposób można czynić dobro	Świętej • podaje motywy przejawów dobroci Jezusa • stara się czynić dobro w swoim środowisku,	„Abba, Abba – tatusiu” • potrafi opisać poznane cuda Pana Jezusa • potrafi narysować wybrany z cudów Pana Jezusa • potrafi narysować swój dobry uczynek	• potrafi wyjaśnić sens poznanych cudów • potrafi wyjaśnić sens przykazania miłości • dostrzega potrzeby drugiego człowieka	

•

II. Jezus przychodzi do nas	• wie, że Maryja jest Matką Jezusa • potrafi wyjaśnić określenie Adwent • podaje przykłady, jak możemy przygotować się na przyjście Jezusa • wie, że spełnianie dobrych uczynków jest przygotowaniem się na przyjście Jezusa • rozumie, że Jezus przychodzi do każdego człowieka • podaje datę świąt Bożego Narodzenia • rozumie sens świąt Bożego Narodzenia • wymienia postacie z szopki bożonarodzeniowej • pamięta treść perykopy Mt 2,1-5;7-12 • wymienia dary Mędrców • pamięta i rozumie prawdę, że przez chrzest św. staliśmy się dziećmi Bożymi • podaje przykłady okazywania miłości rodzicom • rozumie, co to znaczy przebaczyć • pamięta tekst Jezusowego przykazania miłości • podaje przykłady naśladowania Jezusa w miłości i ofiarności • pamięta, że Jezus jest przyjacielem każdego człowieka	• zna scenę Zwiastowania Maryi zapisaną w Piśmie Świętym • pamięta nazwę Mszy Świętej adwentowej • wymienia symbole adwentowe i rozumie ich znaczenie • potrafi wyjaśnić pojęcie nawrócenie • pamięta symbole adwentowe i ich znaczenie • pamięta i rozumie tradycje chrześcijańskiej Wigilii • rozumie, że kochając Jezusa tworzymy wspólnotę miłości w domu i w szkole • podaje, gdzie urodził się Pan Jezus • rozumie, że na Mszy Świętej witamy Pana Jezusa, który narodził się w Betlejem • rozumie, że Jezus przychodzi do nas w znaku chleba • pamięta imiona Mędrców • podaje datę i nazwy święta upamiętniającego omawiane wydarzenie biblijne • rozumie, że Jezus jest umiłowanym Synem Boga • wie, kto jest Ojcem i Matką Jezusa, a kto Jego opiekunem • pamięta i rozumie treść perykop: Łk 17,3-4; Łk 23,33-34 • pamięta słowa aktu pokuty: „Panie, zmiłuj się nad nami” i fragmentu „Spowiedzi powszechnej” • chętnie przeprasza • dostrzega potrzeby drugiego człowieka • rozumie słowa J 15,13-15	• potrafi opisać, w jaki sposób Bóg wybrał Maryję na Matkę Jezusa • potrafi w formie plastycznej przedstawić scenę Zwiastowania • potrafi wyjaśnić, na czym polega dobre przygotowanie do świąt Bożego Narodzenia • potrafi określić zmianę zachowania na podstawie opowiadania • potrafi złożyć życzenia świąteczne kolegom w klasie • potrafi zaśpiewać kolędę „Wśród nocnej ciszy” • opisuje okoliczności pokłonu Mędrców • potrafi omówić obrzędy związane z uroczystością Objawienia Pańskiego • potrafi opowiedzieć o chrzcie Pana Jezusa • potrafi wymienić, z jakich osób składa się Święta Rodzina • potrafi wskazać słowa modlitwy Pańskiej dotyczące przebaczenia • wyraża gotowość do przebaczenia • potrafi opowiedzieć przypowieść o miłosiernym Samarytaninie • potrafi zaśpiewać piosenkę „Mam Przyjaciela”	• potrafi wyjaśnić symbolikę roratki • potrafi ułożyć postanowienia na czas Adwentu • potrafi sformułować postanowienia adwentowe i wyjaśnić, dlaczego je czynimy • potrafi wyjaśnić sens dzielenia się opłatkiem • potrafi zaśpiewać kołysankę „Zaśnij Dziecino” • potrafi powiedzieć, czym jest hostia • potrafi opisać świąteczny wygląd ołtarza w swoim kościele parafialnym • wyjaśnia znaczenie darów ofiarowanych Jezusowi przez Mędrców • umie wyjaśnić symbolikę białej szaty i paschału • potrafi powiedzieć o czci i szacunku do rodziców • potrafi wskazać, w jakim momencie Mszy Świętej Jezus okazuje nam miłosierdzie • potrafi wyjaśnić, co to znaczy miłować się wzajemnie • chętnie pomaga innym i jest ofiarny, • potrafi wyjaśnić, dlaczego możemy zwracać się do Jezusa z prośbą o pomoc	• aktywnie uczestniczy w liturgii w czasie Adwentu • włącza się w przygotowanie klasowej wigilii
VI. Katechez	• zna części różańca świętego • wie, czym są misje • wie, kim jest misjonarz	• wie, że podczas tej modlitwy rozważamy życie Jezusa i Maryi • wymienia sposoby niesienia pomocy	• potrafi wymienić modlitwy, które są odmawiane na różańcu	• potrafi modlić się na różańcu • potrafi zachęcić innych do pomocy misjonarzom	

y okoliczn ościowe	• podaje datę uroczystości Wszystkich Świętych • wymienia imiona kilku świętych • pamięta prawdę, że istnieje życie wieczne • wie, jak żył św. Mikołaj	misjonarzom • umie podać, jakimi cechami charakteryzuje się święty • wie, czym jest czyściec • podaje datę wspomnienia Wszystkich Wiernych Zmarłych • rozumie, że dzisiaj św. Mikołaj działa przez różnych ludzi	• potrafi opisać, na czym polega praca misjonarza • potrafi opowiedzieć o św. Dominiku Savio • potrafi powiedzieć modlitwę „Wieczny odpoczynek” • potrafi opowiedzieć wydarzenia z życia św. Mikołaja	• potrafi opisać, jak należy postępować, aby być świętym • potrafi wyjaśnić, dlaczego modlimy się za zmarłych, • potrafi naśladować dobroć wobec innych na wzór św. Mikołaja	

PÓŁROCZE II

DZIAŁ	**OCENA**				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
III. Jezus uczy nas posłuszeńst wa Ojcu	• podaje nazwę dnia rozpoczynającego Wielki Post • wie, jak długo trwa Wielki Post • pamięta tekst modlitwy „Któryś za nas...” • wymienia cierpienia, jakich doświadczył Pan Jezus • wymienia, komu powinien okazywać posłuszeństwo • pamięta słowo dnia „Droga krzyżowa” • wie, co to jest procesja • wymienia najważniejsze wydarzenia, które miały miejsce w czasie Ostatniej Wieczerzy • zna wydarzenia Wielkiego Piątku • wymienia pokarmy niesione do poświęcenia	• pamięta treść perykopy Łk 7,36-38.48-50 • pamięta słowa towarzyszące posypaniu głów popiołem • podaje określenie Wielkiego Postu • pamięta treść perykopy Łk 4,1-13 • rozumie, że wybierając w życiu to, co trudne, łączymy się z cierpiącym Jezusem • pamięta i rozumie treść modlitwy Pana Jezusa w Ogrodzie Oliwnym • rozumie, że posłuszeństwo jest wyrazem miłości • rozumie, że cierpienie i śmierć Pana Jezusa są dowodem Jego miłości do ludzi • wie, w jaki sposób może pomóc cierpiącemu Jezusowi • pamięta treść perykopy o wjeździe Jezusa do Jerozolimy (Mt 21,1-10) • pamięta słowa ustanowienia Eucharystii • podaje sposoby wyrażenia wdzięczności Panu Jezusowi za Jego	• potrafi wyjaśnić, co oznacza pojęcie nawrócenie • potrafi sformułować wielkopostne postanowienia • wyraża pragnienie poprawy życia, podejmując wielkopostne postanowienia • potrafi uzasadnić, dlaczego Pan Jezus cierpiał • potrafi sformułować proste wezwanie modlitwy dziękczynnej i prośby • potrafi podać nazwy wybranych stacji drogi krzyżowej • potrafi wyjaśnić, co znaczy określenie „Niedziela Palmowa” • potrafi wykonać palmę • potrafi opowiedzieć o wydarzeniach Wielkiego Czwartku • potrafi opowiedzieć o wydarzeniach Wielkiego Piątku	• potrafi wyjaśnić sens obrzędu posypania głów popiołem • potrafi wyjaśnić, jak przeżywamy okres Wielkiego Postu • potrafi ocenić swoją postawę wobec napotkanych trudności i cierpień, porównując ją z postawą Jezusa • potrafi zaśpiewać pieśni; „Któryś za nas...” oraz „Nocą Ogród Oliwny...” • potrafi wymienić nabożeństwa wielkopostne i pamięta ich terminy • potrafi wyjaśnić, co chrześcijanie wyrażają uczestnicząc w procesji Niedzieli Męki Pańskiej • umie zaśpiewać pieśń „Chrystus Wodzem, Chrystus Królem”, • potrafi wymienić sakramenty ustanowione przez Jezusa w	• chętnie włącza się w przygotow anie i przebieg klasowej procesji z palmami

		Mękę na krzyżu • podaje nazwę świecy symbolizującej zmartwychwstałego Chrystusa	• potrafi opowiedzieć o błogosławieństwie pokarmów i liturgii Wigilii Paschalnej	czasie Ostatniej Wieczerzy. • umie zaśpiewać wybrane pieśni wielkopostne • potrafi opisać, jak wygląda grób Pana Jezusa	

IV. Przeżywamy radość z Jezusem zmartwychwstałym	• pamięta, że Pan Jezus zmartwychwstał trzeciego dnia po swojej śmierci • podaje, kiedy obchodzimy uroczystość Miłosierdzia Bożego • rozumie i pamięta, że Msza Święta to czas naszego spotkania z Jezusem • wie, że w Piśmie Świętym są słowa Boga • rozumie, że trzeba żyć zgodnie z tym, czego naucza nas Jezus • wie, w jaki sposób powstaje chleb • rozumie, że Pan Jezus zmartwychwstały jest obecny w Chlebie Eucharystycznym • wie, że Msza Święta jest Ofiarą Jezusa Chrystusa i Kościoła • wie, że modlitwa jest rozmową z Bogiem • wie, że Jezus objawia nam Boga jako dobrego Ojca • rozumie, że Pan Jezus zmartwychwstały jest obecny w drugim człowieku • wie, co to jest niebo	• zna symbole wielkanocne i ich znaczenie • wie, że śmierć jest tylko przejściem z życia ziemskiego do życia wiecznego • wskazuje elementy świętowania niedzieli • wie, kim była św. Faustyna Kowalska • rozumie, że zmartwychwstały Jezus jest obecny w naszym życiu • wymienia miejsca i sposoby spotkania z Jezusem • wie, gdzie można usłyszeć słowa Jezusa • wie, że słów Jezusa należy słuchać w ciszy i skupieniu • wyraża postawę szacunku do czytanego Bożego słowa • rozumie, dlaczego Pan Jezus nazywa siebie Chlebem Życia • wie, że Pan Jezus przychodzi do człowieka w czasie Mszy Świętej pod postacią chleba, w Komunii świętej • pamięta słowa, które należy odpowiedzieć na wezwanie księdza w liturgii eucharystycznej • mówi z pamięci modlitwę „Ojcze nasz” • zna treść fragmentu biblijnego Dz 2,42-47 • zna biblijną scenę wniebowstąpienia Pana Jezusa (Mt 28,16-20) • pamięta i rozumie, że Jezus przyjdzie powtórnie na ziemię	• potrafi opisać wydarzenie zmartwychwstania na podstawie Ewangelii • wyjaśnia związek między zmartwychwstaniem Jezusa a świętowaniem niedzieli • potrafi opisać obraz Jezusa Miłosiernego • opisuje spotkanie Jezusa z uczniami idącymi do Emaus • poprawnie odpowiada na wybrane wezwania kapłana podczas liturgii słowa • potrafi wyjaśnić potrzebę karmienia się Ciałem Pana Jezusa • potrafi wymienić dary niesione do ołtarza podczas Mszy Świętej • opowiada o modlitwie Jezusa • potrafi wskazać osoby potrzebujące pomocy • potrafi opowiedzieć o wniebowstąpieniu Pana Jezusa •	• potrafi ustawić według hierarchii wartości obowiązki niedzielne chrześcijanina • wyjaśnia podstawowe znaki i symbole liturgiczne • wyjaśnia, co to znaczy, że Bóg jest miłosierny • potrafi dostrzec znaki obecności Jezusa zmartwychwstałego wśród ludzi • potrafi wykonać właściwe gesty i zachować odpowiednie postawy • potrafi słowami piosenki wyrazić swoją modlitwę • potrafi wskazać, jak może się przygotować na przyjęcie Pana Jezusa w Komunii św. • potrafi wymienić duchowe dary, jakie może złożyć w ofierze Panu Bogu • potrafi zaprezentować postawę modlitewną • potrafi uzasadnić, dlaczego powinniśmy sobie nawzajem pomagać • potrafi zaśpiewać piosenkę „Mój Zbawiciel, On bardzo kocha mnie” •	• wyraża pragnienie niesienia pomocy innym i podejmuje konkretne działania
V. Z Jezusem i Jego Matką	• zna wyrażenie „litania” • wymienia znaki Ducha Świętego • wie, że Bóg jest jeden, ale w trzech Osobach • pamięta słowa modlitwy	• zna treść perykopy biblijnej, w której Jezus oddaje nam swoją Matkę • wie, że Jasna Góra jest duchową stolicą Polaków • rozumie rolę Ducha Świętego w życiu człowieka	• potrafi ułożyć wezwanie litanijne do Maryi • potrafi opowiedzieć o zesłaniu Ducha Świętego na apostołów • poprawnie wykonuje znak krzyża świętego	• potrafi uzasadnić, że Matka Jezusa jest również naszą Matką • potrafi zaśpiewać pieśń „Duchu Święty przyjdź” • potrafi przyporządkować	

	„Niechaj będzie pochwalony Przenajświętszy Sakrament...” • wie, w jakim miesiącu odprawiane są nabożeństwa ku czci Serca Pana Jezusa • wie, że po trudach nauki nadchodzi czas odpoczynku • wie, że w czasie odpoczynku należy chwalić Boga	• pamięta pierwszą zwrotkę pieśni „Duchu Święty przyjdź” • rozumie, że znak krzyża jest uwielbieniem Trójcy Świętej • pamięta prawdę wiary zawartą w słowie dnia • wie, co oznaczają określenia: monstrancja i tabernakulum • zna wydarzenia, w których Jezus okazuje miłość ludziom • pamięta główne prawdy wiary, poznane w czasie roku katechetycznego •	• potrafi wyjaśnić, dlaczego tabernakulum zajmuje ważne miejsce w kościele parafialnym • potrafi opowiedzieć treść wersetu J 19,34 • umie dobrze wypoczywać •	Osobom Trójcy Świętej ich symbole • potrafi zaśpiewać piosenkę „Chwała Bogu Ojcu” • potrafi opisać, jak odbywa się procesja Bożego Ciała • potrafi opisać obraz Serca Pana Jezusa • potrafi wypoczywać wspólnie z całą rodziną	

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY III SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Jezus jest z nami" nr AZ-13-01/12-KI-4/13 zgodnego z programem nauczania „W rodzinie dzieci Bożych" nr AZ-1-01/12

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:
e) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
f) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:
e) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
f) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:
g) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
h) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
i) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:
g) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
h) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
i) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
a) posiadł wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,

c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	**bardzo dobra**	**dobra**	**dostateczna**	**dopuszczająca**	**niedostateczna**
1. Modlitwy, pieśni	• dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania	• dokładna znajomość tekstu, melodii	• dobra znajomość tekstu, melodii	• niezbyt dokładna znajomość tekstu	• fragmentaryczna znajomość tekstu	• brak jakiejkolwiek znajomości tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	• wykonane wszystkie zadania • staranne pismo • własne materiały • ilustracje itp.	• starannie prowadzony • wszystkie zadania	• zapis staranny • luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	• ćwiczenia czytelne • braki w zadaniach (do 40% tematów)	• pismo niestaranne • liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	• brak podręcznika
3. Prace domowe	• staranne wykonanie • treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach • dużo własnej inwencji • twórcze	• merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem • staranne • czytelne • rzeczowe	• wskazują na zrozumienie tematu • niezbyt twórcze	• powiązane z tematem • niestaranne	• widać próby wykonania pracy • na temat	• praca nie na temat • brak rzeczowości w pracy • brak pracy
4. Odpowiedzi ustne	• wiadomości zawarte w podręczniku uzupełnione wiedzą spoza programu • wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język • używanie pojęć	• wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem • odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	• wyuczone na pamięć wiadomości • uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela	• wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć • odpowiedź niestaranna • częste pytania naprowadzające	• słabe wiązanie faktów i wiadomości • chaos myślowy i słowny • odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy • dużo pytań pomocniczych	• brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	• uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji • korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	• uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie	• stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	• mało aktywny na lekcjach	• niechętny udział w lekcji	• lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
6. Inscenizacje, gazetka	• wiele razy pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo	• starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania	• niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie			

szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.)	• przejawia postawę apostolską	• uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

PÓŁROCZE I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Oczekujemy na przyjście Pana Jezusa	• podaje przykłady obecności Boga pośród nas • wskazuje w podręczniku tekst biblijny Mt 18,20 • stwierdza, że Pan Jezus posyła swoich uczniów, by Jego naukę przekazywali innym • mówi z pamięci modlitwę „Ojcze nasz” • stwierdza, że na Mszy Świętej wierzący spotykają się z Panem Jezusem • podaje, kto jest dla ludzi wzorem miłości	• wymienia sposoby przygotowania się do spotkania z Jezusem • określa katechezę jako spotkanie z Panem Jezusem nauczającym • określa modlitwę jako rozmowę i przebywanie z Bogiem • wymienia, co podczas Mszy Świętej przypomina o obecności Jezusa • wymienia środowiska, w których ludzie powinni sobie okazywać miłość • wskazuje, na czym polega bycie uczniem Jezusa w codziennym życiu	• podaje przykłady, jak tworzyć wspólnotę i jedność w klasie, rodzinie • wymienia osoby odpowiedzialne za przekazywanie nauki Jezusa • wskazuje, na czym polega wypełnianie czynów apostolskich w codziennym życiu • opowiada o misji Chrystusa, apostołów i Kościoła • odróżnia modlitwy prośby, dziękczynienia, przeproszenia i uwielbienia • uzasadnia, dlaczego modli się rano i wieczorem • uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien być na Mszy Świętej w każdą niedzielę • opowiada, jaką modlitwą i jakim gestem rozpoczyna się Msza Święta • mówi z pamięci tekst przykazania miłości J 13,34 • uzasadnia, że czyniąc dobro stajemy się podobni do Jezusa • opowiada, komu i w jaki sposób chce nieść pomoc	• wyjaśnia treść tekstu biblijnego o obecności Pana Jezusa we wspólnocie • • opowiada, w jaki sposób chce naśladować Jezusa i Apostołów • formułuje samodzielnie modlitwę, w której dziękuje Bogu, prosi i przeprasza Boga • omawia wybrane prośby modlitwy „Ojcze nasz” • wyjaśnia, w jaki sposób Jezus jest obecny wśród ludzi, aż do końca świata • daje świadectwo systematycznego uczestnictwa w niedzielnej Mszy św. • na podstawie wersetu J 13,34 wyjaśnia, kogo Pan Jezus nakazuje kochać • uzasadnia swą gotowość niesienia pomocy najbliższym	• uzasadnia, dlaczego z radością oczekuje spotkania z Jezusem w sakramencie pokuty i Eucharystii
II. Kim jesteś, Panie Jezu?	• podaje, w jakim celu Jezus przyszedł na ziemię • definiuje, kto to jest apostoł • potrafi opisać cud w Kanie Galilejskiej • określa, kto to jest pasterz • definiuje pojęcie „ofiara”, • podaje, za kogo Pan Jezus umarł na	• własnymi słowami określa pojęcie „Zbawiciel” • podaje imiona dwunastu apostołów • wymienia zadania apostoła Chrystusa • określa, co to jest cud • wymienia cechy dobrego pasterza • w ofierze, jaką Pan Jezus złożył za nas na krzyżu, dostrzega Jego wielką miłość do ludzi • wymienia gesty i postawy,	• wyjaśnia, w jaki sposób Jezus wypełnił Bożą obietnicę zbawienia • opisuje scenę powołania apostołów • uzasadnia, dlaczego chce być apostołem Jezusa • wymienia warunki zaistnienia cudu • wyjaśnia, co to znaczy, że Bóg jest wszechmogący • uzasadnia, dlaczego Pana Jezusa nazywamy Dobrym Pasterzem • śpiewa pieśń „Pan jest Pasterzem moim” • wyjaśnia, że wielka miłość Boga do człowieka przejawiła się poprzez śmierć Jezusa na krzyżu	• układa własne wyznanie wiary • opowiada, jak być apostołem dzisiaj • opowiada, w jaki sposób wyraża żywą wiarę w cudotwórczą moc Boga • układa modlitwy do Jezusa Dobrego Pasterza odpowiednie do różnych okoliczności życiowych dzieci • potrafi zaśpiewać pieśń „Zbawienie przyszło przez krzyż” • opowiada, w jaki sposób wyraża	• opowiada, w jaki sposób daje świadectwo swojej przynależności do Jezusa

	krzyżu	którymi może wyrazić Jezusowi wdzięczność za Jego miłość	• wyjaśnia, że każda Msza Święta uobecnia ofiarę Jezusa złożoną na krzyżu	wdzięczność Jezusowi za Jego miłość i jak pragnie na nią odpowiedzieć	

III. Do czego mnie wzywasz, Panie Jezu?	• określa Boże przykazania jako drogowskazy prowadzące do Boga • podaje treść pierwszego przykazania • wymienia miejsca i imiona święte • stwierdza, że uczestnictwo w niedzielnej Mszy Świętej jest obowiązkiem chrześcijanina • wymienia podstawowe obowiązki dziecka wobec rodziców (miłość i posłuszeństwo) • podaje treść piątego przykazania • rozumie, że Pana Jezusa można przyjąć tylko czystym sercem • podaje treść siódmego i dziesiątego przykazania • podaje treść ósmego przykazania • mówi z pamięci Jezusowe przykazanie miłości	• podaje, czego dotyczą przykazania każdej z tablic Dekalogu • określa, co to są: miejsca święte, święte imiona • wskazuje zmartwychwstanie Pana Jezusa jako źródło świętowania niedzieli • podaje przykłady okazywania rodzicom (opiekunom) miłości i posłuszeństwa • podaje przykłady troski o zdrowie i życie • wymienia przykazania mówiące o czystości • podaje przykłady poszanowania rzeczy własnych i cudzych • określa, podając przykłady, pojęcia: prawda, kłamstwo, fałszywe świadectwo • opowiada własnymi słowami przypowieść o miłosiernym Samarytaninie	• charakteryzuje treści każdej z tablic Dekalogu • określa, w jaki sposób wyraża szacunek wobec imion świętych • omawia różnice między niedzielą a pozostałymi dniami tygodnia • wyjaśnia treść czwartego przykazania • potrafi odnieść treść czwartego przykazania do relacji ze swoimi rodzicami • wyjaśnia, dlaczego każdy człowiek powinien dbać o zdrowie własne i bliźnich • wyjaśnia, na czym polega postawa czystego serca • wyjaśnia, na czym polega szacunek do własności cudzej, wspólnej i osobistej • uzasadnia, dlaczego zawsze trzeba mówić prawdę • podaje biblijne przykłady miłości bliźniego	• wyjaśnia, co znaczy wierzyć i ufać Bogu • potrafi uzasadnić dlaczego miejscom poświęconym Bogu należy się szacunek • wyjaśnia, na czym polega chrześcijańskie świętowanie niedzieli • opowiada, w jaki sposób wyraża swą troskę o dom rodzinny • opowiada, w jaki sposób troszczy się o zdrowie własne i innych • wyjaśnia, co to znaczy żyć w prawdzie • charakteryzuje skutki kłamstwa • wyjaśnia, na czym polega postawa miłości • opowiada o współczesnych sposobach stosowania przykazania miłości	• opowiada, w jaki sposób świętuje Dzień Pański i jak zachęca innych do świętowania • daje świadectwo, jak modli się do Matki Bożej Niepokalanej o pomoc w zachowaniu czystości serca
Katechezy okolicznościowe (tematy: 46–49)	• określa, czym jest różaniec • wymienia odmawiane na nim modlitwy • określa Adwent jako czas oczekiwania na przyjście Pana Jezusa • opisuje wygląd medalika, • podaje, gdzie i w jakich okolicznościach urodził się Jezus	• określa, czym są tajemnice różańca • wymienia części i tajemnice różańca • wymienia chrześcijańskie tradycje związane z Adwentem • określa, czym jest medalik dla chrześcijanina • wymienia tytuły najbardziej znanych kolęd	• potrafi modlić się na różańcu • wyjaśnia, dlaczego powinniśmy się modlić na różańcu • wyjaśnia wymowę adwentowych symboli • uzasadnia, dlaczego powinien nosić medalik, • potrafi zaśpiewać zaproponowane kolędy • potrafi składać życzenia	• potrafi rozważać tajemnice różańcowe • uzasadnia, dlaczego uczestniczy w liturgii adwentowej • wyjaśnia, w jaki sposób może naśladować Matkę Bożą. • uzasadnia swój szacunek dla medalika, który zawsze nosi • wyjaśnia, w jaki sposób okazuje wdzięczność Bogu za wcielenie Syna Bożego	• aktywnie włącza się w modlitwę różańcową podczas nabożeństw

PÓŁROCZE II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
IV. Panie Jezu, co mi przynosisz w darze?	• wymienia części Pisma Świętego, • określa, czym jest Kościół • wymienia siedem sakramentów • określa, czym jest sakrament chrztu	• określa, co to jest Ewangelia • wymienia przykazania kościelne • określa, co to jest sakrament • określa znaczenie sakramentów w życiu chrześcijanina • podaje, że chrzest wprowadza nas do wspólnoty Kościoła	• podaje imiona ewangelistów • wyjaśnia, w jaki sposób Pan Jezus jest obecny w Kościele • wyjaśnia sens wybranego przykazania kościelnego • potrafi wyjaśnić, czym jest łaska uświęcająca i kiedy ją otrzymujemy • podaje, kto i w jakim celu ustanowił sakramenty święte • potrafi przyporządkować symbole graficzne do odpowiadających im sakramentów • wyjaśnia, jakie skutki dla człowieka powoduje przyjęcie chrztu św.	• potrafi posługiwać się księgą Pisma Świętego • opowiada, w jaki sposób zachowuje przykazania kościelne • uzasadnia potrzebę sakramentów dla podtrzymywania życia w łasce Bożej • opowiada, co robi, by żyć w łasce uświęcającej • uzasadnia swoje pragnienie przyjęcia sakramentu pokuty i pojednania oraz Eucharystii • opowiada, w jaki sposób wyraża wdzięczność Bogu i rodzicom za chrzest	• uzasadnia, dlaczego chce być żywym członkiem Kościoła
V. Jak Cię przepraszać, miłosierny Jezu?	• określa, czym jest grzech • podaje najważniejsze fakty z życia syna marnotrawnego • podaje, kto ma władzę odpuszczania grzechów • określa, czym jest sumienie • określa, czym jest rachunek sumienia • przeprasza bliskich za popełnione zło • podaje, że żal i mocne postanowienie poprawy są koniecznym warunkiem dobrej spowiedzi • podaje, ze wyznanie grzechów jest warunkiem	• wymienia rodzaje grzechów • określa, czym jest nawrócenie • podaje, na czym polega nieszczęście grzechu (zerwanie przyjaźni z Bogiem) • przytacza słowa ustanowienia sakramentu pokuty i pojednania • nazywa postawy sprzeciwiające się przykazaniom Bożym • podaje, że żal za grzechy przybliża do Boga i jest konieczny, by dostąpić ich odpuszczenia • wyraża szczerą wolę poprawy • wypowiada z pamięci formułę spowiedzi sakramentalnej • wymienia pięć warunków	• potrafi wykazać różnice pomiędzy grzechem pierworodnym a osobistym oraz ciężkim i lekkim • wyjaśnia, kto może odpuszczać grzechy • wyjaśnia, co dokonuje się w sakramencie pokuty i pojednania • potrafi rozróżnić dobro od zła • wyjaśnia, w jakim celu robimy rachunek sumienia • potrafi zrobić rachunek sumienia • określa, na czym polega żal doskonały i żal niedoskonały • potrafi przytoczyć słowa Pana Jezusa wzywające do poprawy życia • wyjaśnia, że tylko szczere wyznanie grzechów przywraca czystość duszy	• wyjaśnia, w jaki sposób dokonuje się nawrócenie • uzasadnia, dlaczego należy często przepraszać Boga za swoje grzechy • potrafi opisać miejsce spowiedzi oraz czynności kapłana i penitenta • uzasadnia, dlaczego pragnie rozwijać swoje sumienie • uzasadnia potrzebę częstego rachunku sumienia • potrafi wzbudzić w sobie żal doskonały • uzasadnia potrzebę żalu za grzechy i przeproszenia za popełnione zło	

	uzyskania rozgrzeszenia • określa, czym jest zadośćuczynienie	sakramentu pokuty • przejawia wolę wynagrodzenia Panu Bogu i ludziom za popełnione zło i podejmuje w tym kierunku działania	• potrafi dobrze przygotować się do spowiedzi uzasadnia konieczność naprawienia krzywd	• uzasadnia pragnienie szczerego wyznania grzechów • uzasadnia, dlaczego z radością oczekuje dnia pierwszej spowiedzi św.	

VI. Jak Ci dziękować, drogi Jezu?	• określa, czym jest Eucharystia • wypowiada z pamięci modlitwę celnika • określa liturgię słowa jako dialog, rozmowę Boga ze zgromadzonymi na Mszy Świętej ludźmi • wymienia dary składane podczas Mszy Świętej • określa Mszę Świętą jako ucztę Chrystusa i Kościoła • wyjaśnia słowa: „Idźcie w pokoju Chrystusa”	• przytacza słowa ustanowienia Eucharystii • wymienia części Mszy św. • wymienia obrzędy wstępne Maszy Świętej • wymienia poszczególne części liturgii słowa • potrafi odpowiadać na wezwania kapłana w liturgii słowa • wypowiada z pamięci modlitwę „Niech Pan przyjmie Ofiarę z rąk twoich” • określa Mszę Świętą jako ofiarę Jezusa i Kościoła • wskazuje w liturgii Mszy Świętej elementy uczty • wymienia obrzędy zakończenia Mszy Świętej	• omawia okoliczności ustanowienia Eucharystii • potrafi wykazać różnicę między czynnym a biernym uczestnictwem we Mszy św. • potrafi wykazać różnice w zachowaniu faryzeusza i celnika • charakteryzuje obrzędy wstępne • potrafi modlić się spontanicznie • wyjaśnia, czym jest ofiara duchowa i materialna • podaje, w jaki sposób włącza się w ofiarę Chrystusa i Kościoła • uzasadnia, że Msza Święta jest ucztą • potrafi dostrzec owoce Komunii św. w życiu człowieka • określa sposoby aktywnego włączenia się w posłannictwo Kościoła uzasadnia, dlaczego dąży do pełnego zjednoczenia z Chrystusem w Komunii św.	• wyjaśnia, w jakim celu Pan Jezus ustanowił Eucharystię • uzasadnia wdzięczność Panu Bogu za dar Eucharystii • uzasadnia potrzebę aktywnego uczestniczenia we Mszy św. • uzasadnia potrzebę przeproszenia Boga i ludzi na początku Mszy Świętej • uzasadnia, dlaczego należy słuchać w skupieniu słowa Bożego • opowiada, w jaki sposób współofiarowuje się z Chrystusem podczas Mszy Świętej • potrafi wskazać na związek ofiary Chrystusa w wieczerniku, na krzyżu i na ołtarzu • relacjonuje, w jaki sposób słowem i czynem daje świadectwo o Chrystusie	• wyjaśnia, w jaki sposób urzeczywistnia słowo Boże w swoim życiu
Katechezy okolicznościowe (tematy: 50–57)	• podaje, do czego służy modlitewnik • wymienia, czego dotyczą przyrzeczenia chrzcielne • wymienia symbole zmartwychwstałego Chrystusa • wymienia obowiązki wynikające z Pierwszej Komunii Świętej • omawia, w jaki sposób Pan Jezus jest zawsze z nami	• wymienia, co się znajduje w modlitewniku • omawia znaczenie Wielkiego Postu jako czasu powrotu do Ojca • potrafi odpowiadać na wezwania odnowienia przyrzeczeń • świadomie odnawia przyrzeczenia chrzcielne • wymienia kilka wezwań z litanii loretańskiej • opowiada o obecności Pana Jezusa wśród ludzi w Najświętszym Sakramencie • omawia obietnicę Jezusa związaną z praktyką pierwszych piątków miesiąca	• potrafi posługiwać się modlitewnikiem • wyjaśnia, że modlitewnik jest potrzebny jako pomoc w wytrwałej modlitwie i postępie na drodze zbawienia • wyjaśnia, na czym polega nawrócenie • omawia znaczenie odnowienia przyrzeczeń chrzcielnych • potrafi opisać, na czym polega zmartwychwstanie Jezusa • opowiada, w jaki sposób wyraża radość z faktu zmartwychwstania Jezusa • potrafi ułożyć modlitwę do Matki Bożej • potrafi okazywać wdzięczność Bogu i ludziom • potrafi zachować się godnie podczas procesji eucharystycznej • podaje, w jaki sposób wyraża cześć i szacunek do Najświętszego Sakramentu • potrafi zaplanować wakacje z Panem	• opowiada, kiedy i jak modli się tekstami z modlitewnika • potrafi ułożyć modlitwę dziękczynną za łaskę wiary • potrafi wyjaśnić znaczenie symboli związanych ze zmartwychwstaniem • wyjaśnia, dlaczego Maryja jest wzorem człowieka modlitwy i pośredniczką między wierzącymi a Jezusem • relacjonuje swe uczestnictwo w nabożeństwach majowych • uzasadnia potrzebę dzielenia się radością i dobrami materialnymi z innymi ze względu na Pana Boga • uzasadnia potrzebę dawania świadectwa wiary przez uczestnictwo w niedzielnej Mszy Świętej i codzienną modlitwę	• relacjonuje swe uczestnictwo w nabożeństwach drogi krzyżowej i gorzkich żali • opowiada o swoim aktywnym uczestnictwie w procesji Bożego Ciała

			Jezusem • wyjaśnia sens praktykowania pierwszych piątków miesiąca		

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY IV SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Miejsca pełne BOGActw" nr AZ-21-02/12-KI-1/12 zgodnego z programem nauczania „Odkrywamy tajemnice Bożego świata" nr AZ-2-02/12

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:
g) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
h) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:
g) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
h) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:
j) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
k) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
l) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:
j) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
k) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
l) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
a) posiadł wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	**bardzo dobra**	**dobra**	**dostateczna**	**dopuszczająca**	**niedostateczna**
1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, pieśni	• dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza)	• dokładna znajomość cytatów z lekcji	• przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami	• niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu	• skojarzenia z treścią cytatu	• brak jakiejkolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń)	• wszystkie tematy • zapisy • prace domowe • staranne pismo • własne materiały • ilustracje itp.	• starannie prowadzony • wszystkie tematy i notatki • prace domowe	• zeszyt staranny • luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	• zeszyt czytelny • braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	• pismo niestaranne • liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	• brak zeszytu
3. Prace domowe	• staranne wykonanie • treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach • dużo własnej inwencji • twórcze	• merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem • staranne • czytelne • rzeczowe	• wskazują na zrozumienie tematu • niezbyt twórcze	• powiązane z tematem • niestaranne	• widać próby wykonania pracy • na temat	• praca nie na temat • brak rzeczowości w pracy • brak pracy
4. Testy i sprawdziany	• wszystkie polecenia wykonane poprawnie • rozwiązane też zadanie dodatkowe	• 75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) • 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)	• 75% zadań podstawowych • 50% wymagań • rozszerzających	• 75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji)	• 50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych	• poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi ustne	• wiadomości zawarte w podręczniku i zeszycie uzupełnione wiedzą spoza programu • wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język • używanie pojęć	• wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem • odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	• wyuczone na pamięć wiadomości • uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela	• wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć • odpowiedź niestaranna • częste pytania naprowadzajace	• słabe wiązanie faktów i wiadomości • chaos myślowy i słowny • odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy • dużo pytań pomocniczych	• brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych

6. Aktywność	• uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji • korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	• uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie	• stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	• mało aktywny na lekcjach	• niechętny udział w lekcji	• lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	• wiele razy pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) • reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie)	• starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania • przejawia postawę apostolską	• niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

PÓŁROCZE I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
I. Wielki kosmos i moje podwórko	– wymienia miejsca odwiedzane podczas wakacji – wymienia zjawiska i stworzenia, które obserwuje w przyrodzie – wie, że wszystko, co istnieje, jest dobre, bo pochodzi od Boga – wie, że Biblia zawiera słowo kochającego Boga, który stworzył świat	– wskazuje przykłady obecności Boga w przyrodzie – rozpoznaje w pięknie przyrody stwórcze dzieło Boga – wie, że o stworzeniu świata dowiadujemy się z Biblii – określa znaczenie słowa „Biblia” – wyjaśnia, dlaczego Biblia jest księgą świętą – wie, że treść Starego Testamentu dotyczy wydarzeń od stworzenia świata i przygotowuje do narodzenia Pana Jezusa – zna treść biblijnego fragmentu o raju (Rdz	– chętnie opowiada swoje wakacyjne wspomnienia – interpretuje proste teksty biblijne mówiące o stworzeniu – układa własną modlitwę dziękczynną za dzieło stworzenia – potrafi wyjaśnić, dlaczego pierwszą część Pisma Świętego nazywamy Starym Testamentem, a drugą Nowym Testamentem – wskazuje „dobre miejsca” w swoim otoczeniu	– wypowiada modlitwę dziękczynną za napotkane piękno i doświadczone dobro – wyraża zainteresowanie tekstami biblijnymi – uzasadnia, że słowo Boże zawarte w Piśmie Świętym jest dla nas przewodnikiem na drodze do wiecznego szczęścia – uzasadnia, że warunkiem szczęścia jest otrzymywanie	– wyraża odpowiedzialną troskę o przyrodę.

	– wyraża szacunek względem Biblii jako księgi o miłości Boga do człowieka – wymienia miejsca, w których czuje (czuł) się szczęśliwy – wymienia osoby, którym zawdzięcza swoje poczucie szczęścia – wie, że grzech niszczy przyjaźń człowieka z Bogiem – wie, że Bóg poszukuje ludzi, którzy od Niego odeszli i pragnie ich zbawienia – podaje zasady odprawiania dziewięciu pierwszych piątków miesiąca – potrafi posługiwać się książeczką pierwszopiątkową (zaznaczyć pierwsze piątki kolejnych miesięcy) – potrafi modlić się na różańcu	2,8-10.15) – podaje przykłady zachowań, które niszczą poczucie szczęścia – zna treść biblijnego opowiadania o grzechu pierwszych ludzi – własnymi słowami wypowiada treść Bożej obietnicy Rdz 3,14-15 – wie, że zapowiedź przyjścia Zbawiciela jest wyrazem miłości Boga do człowieka – zna uczynki miłosierdzia co do duszy – pamięta i rozumie treść Mt 11,28 – wymienia najważniejsze obietnice Jezusa objawione św. M. Alacoque – wyraża pragnienie korzystania z obietnic Jezusa – wie, że Matka Boża objawiała się w Fatimie co miesiąc od 13 V do 13 X 1917 r. – podaje imiona dzieci fatimskich i opowiada o ich spotkaniu z Maryją – rozpoznaje i opisuje figurę Matki Bożej Fatimskiej	– na podstawie tekstu biblijnego wyjaśnia, na czym polegało szczęście ludzi w raju – interpretuje biblijne opowiadanie o grzechu pierwszych ludzi – przeprasza Boga w modlitwie za swoje grzechy – interpretuje tekst Protoewangelii Rdz 3,14-15 – wyjaśnia, na czym polega zbawienie – umie zastosować uczynki miłosierdzia w sytuacjach typowych – potrafi określić, za co chce wynagrodzić Jezusowi, podejmując praktykę pierwszych piątków – podejmuje postanowienie korzystania w pierwsze piątki z sakramentu pokuty i Eucharystii i z zaangażowaniem je realizuje – omawia treść przesłania Matki Bożej w Fatimie – wyraża szacunek dla Matki Bożej, spełniając jej prośbę wypowiedzianą w Fatimie (chętnie modli się na różańcu)	i okazywanie miłości – wyjaśnia, na czym polega zło każdego grzechu – umie zastosować uczynki miłosierdzia w sytuacjach problemowych – definiuje pojęcia: cichy i pokorny, zadośćuczynienie, wynagrodzenie – wyjaśnia znaczenie modlitwy różańcowej w nawiązaniu do objawień fatimskich	
II. Szlak patriarchów	– wymienia powody, z jakich ludzie zmieniają miejsce zamieszkania – uzasadnia, dlaczego Kanaan jest ziemią świętą – podaje powody osiedlania się Izraelitów w Egipcie – wie, że po śmierci Józefa Izraelici byli zmuszani do niewolniczej pracy i prosili Boga o pomoc	– wymienia Boże obietnice dane Abrahamowi – wymienia potomków Abrahama (Izaak i Jakub, który miał 12 synów) – zna historię tworzenia się narodu izraelskiego (wybranego), – podaje przykłady ludzi z własnego regionu, którzy zasłużyli się dla dobra Ojczyzny – charakteryzuje rolę Józefa (syna Jakuba) na dworze faraona – wie, że Mojżesz był Izraelitą wychowanym na dworze faraona i że Bóg powierzył mu wyprowadzenie swego ludu z niewoli	– interpretuje obietnice, jakie Bóg dał Abrahamowi – charakteryzuje wartość ziemi Kanaan dla potomków Abrahama – charakteryzuje niewolniczą pracę Izraelitów w Egipcie – wyjaśnia, że Boża interwencja jest odpowiedzią na modlitwę Izraelitów – wyjaśnia znaczenie przejścia Izraelitów przez Morze Czerwone w ucieczce przed wojskiem faraona – opisuje reakcję Izraelitów na trudy	– charakteryzuje postawę Abrahama wobec Bożego słowa – wyjaśnia znaczenie zbudowania ołtarza dla Pana – dba o własny rozwój dla dobra Ojczyzny – wyjaśnia, dlaczego Izraelici w Egipcie stali się niewolnikami – sprzeciwia się wszelkiej krzywdzie i	

	– opowiada historię przejścia Izraelitów przez Morze Czerwone – charakteryzuje niebezpieczeństwa czyhające na pustyni – wyjaśnia znaczenie słowa „przykazanie” (to, co przykazane, nakazane) i wymienia Boże przykazania – wymienia miejsca, w których chrześcijanin doświadcza szczególnej bliskości Boga – wymienia powody, dla których ludzie odwiedzają cmentarze – wymienia ostateczne rzeczy człowieka – wymienia wartości, dla których ludzie gotowi są poświęcić własne życie – podaje przykłady ludzkich osądów oraz spraw rozstrzyganych w procesach sądowych – wie, że w okresie Adwentu przygotowujemy się na przyjście Zbawiciela – wie, co to są postanowienia adwentowe	– wymienia zjawiska, którymi posłużył się Bóg, karząc Egipcjan – wymienia przejawy Bożej opieki nad Izraelitami podczas wędrówki przez pustynię (nakarmienie przepiórkami i manną, woda ze skały) – wymienia sytuacje, w których powinien zwracać się do Boga z prośbą o pomoc – wie, że Bóg dał ludziom przykazania na górze Synaj i zobowiązał do ich przestrzegania – wie, że Namiot Spotkania, czyli Przybytek, był przenośną świątynią w obozie Izraelitów podczas ich wędrówki przez pustynię – wie, że w Namiocie Spotkania znajdowała się Arka Przymierza – złocona przenośna skrzynia, w której przechowywano tablice Bożych przykazań – wyjaśnia znaczenie sakramentu pokuty i pojednania dla chrześcijanina – wyjaśnia pojęcia: czyściec, niebo, piekło – wyjaśnia chrześcijańskie znaczenie dni 1 i 2 listopada – wyraża modlitewną troskę o zmarłych – wskazuje miejsca pamięci poświęcone bohaterom w swoim środowisku i kraju – uzasadnia, dlaczego oddajemy cześć bohaterom narodowym – na podstawie tekstu Mt 25,31-46 wymienia postawy i zachowania nagradzane przez Boga i te, które zasługują na potępienie – zna treść biblijnego fragmentu Iz 63,16b.19b; 64,4.7 – charakteryzuje postawę człowieka, który się nawraca	wędrówki przez pustynię – uzasadnia, że każde z Bożych przykazań jest ważne i żadnego nie wolno lekceważyć – wyraża przekonanie, że dobro jest owocem przestrzegania Bożych przykazań – omawia niewierności Izraelitów wobec Boga pod górą Synaj – uzasadnia, dlaczego modlimy się przy grobach zmarłych – uzasadnia obowiązek troski o groby naszych bliskich, a także nieznanych nam zmarłych – uzasadnia, że miłość Ojczyzny oraz pamięć o jej bohaterach jest naszym obowiązkiem – wyraża szacunek dla miejsc pamięci o bohaterach – wyjaśnia różnice między sądem Bożym, a ludzkimi sądami – interpretuje tekst biblijny Iz 63,16b.19b; 64,4.7 jako wezwanie do nawrócenia i oczekiwania na przyjście Jezusa – podejmuje konkretne postanowienia przemiany życia	niesprawiedliwości – uzasadnia, że w sytuacji bez wyjścia Bóg znajduje rozwiązanie – wyraża gotowość pomocy innym w ich trudnych sytuacjach – charakteryzuje Boże obietnice związane z wypełnianiem przykazań – wyjaśnia znaczenie Namiotu Spotkania dla Mojżesza i całego ludu izraelskiego (Mojżesz rozmawiał tam z Bogiem, prosząc Go o przebaczenie niewierności ludu) – wdraża w życie praktykę „namiotu spotkania”, starając się o jej systematyczność – wyraża szacunek dla zmarłych, dbając o ich groby – wyraża gotowość rezygnacji z tego, co przyjemne, na rzecz tego, co pożyteczne lub konieczne – charakteryzuje Bożą sprawiedliwość – stara się o powściągliwość w osądzaniu innych ludzi	
III. Ziemia Bożej obietnicy	– wie, że Arka Przymierza była dla Izraelitów znakiem obecności Boga (przechowywano w niej tablice Bożych przykazań)	– opowiada o przejściu Izraelitów przez Jordan – wskazuje przeszkody, jakie w swoim życiu może pokonać z Bożą pomocą – opowiada o zdobyciu Jerycha przez	– wyjaśnia znaczenie przekroczenia Jordanu w wędrówce do Ziemi Obiecanej (spełnienie Bożej obietnicy), – na podstawie tekstu biblijnego	– określa, w jaki sposób Bóg pomaga nam w pokonywaniu przeszkód spotykanych na drodze do nieba – prezentuje postawę	– wyraża troskę o swój parafialny kościół oraz

	– wie, że Bóg pomaga ludziom, gdy wypełniają Jego wolę – wie, że król Dawid pokonał wrogów Izraela i przeniósł Arkę Przymierza do Jerozolimy – podaje przykłady spraw w swoim życiu, o których powinien rozmawiać z Bogiem – uzasadnia potrzebę posiadania budowli (kościołów), w których oddajemy cześć Bogu – wskazuje sposoby łagodzenia konfliktów między ludźmi – wie, że Bóg wychowuje swój lud również poprzez karcenie	Izraelitów – wymienia ważne wydarzenia w dziejach Izraela po zajęciu ziemi Kanaan – wyjaśnia, na czym polega panowanie Boga w naszym życiu – wie, że świątynię w Jerozolimie wybudował Salomon – wskazuje, co zastąpiła świątynia i dlaczego – zna tekst biblijny mówiący o sercu chrześcijanina jako świątyni Ducha Świętego – wie, że 10 pokoleń Izraela zbuntowało się przeciw pokoleniu Judy – wie, że w wyniku podziału kraju powstały dwa państwa: Królestwo Judy i Królestwo Izraela – ceni zgodne współdziałanie w grupie koleżeńskiej – opowiada o wygnaniu babilońskim i powrocie Izraelitów z niewoli – wyjaśnia porównanie grzechu do niewoli, a nawrócenia do powrotu z niej	wyjaśnia, na czym polega burzenie duchowych murów (grzechu), – interpretuje ponoszone przez Izraelitów klęski w walkach z nieprzyjaciółmi jako Bożą karę za ich niewierności wobec Boga – wyjaśnia znaczenie wprowadzenia Arki Przymierza do Jerozolimy – charakteryzuje znaczenie świątyni dla narodu izraelskiego – wyjaśnia, dlaczego doszło do podziału królestwa izraelskiego – interpretuje niewolę babilońską jako skutek odwrócenia się Izraelitów od Boga	sumienności, szacunku, dobroci w drodze do nieba – uzasadnia konieczność wypełniania woli Bożej w zdobywaniu cnót i kształtowaniu charakteru – uzasadnia wartość i potrzebę wypełniania woli Bożej – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że serce chrześcijanina jest Bożą świątynią – uzasadnia, że brak porozumienia między ludźmi, szczególnie poczucie niesprawiedliwości, prowadzi do bolesnych podziałów – wyjaśnia porównanie grzechu do zniszczenia świątyni własnego serca, a nawrócenie do jej odbudowy	o świątynię swego serca – wyraża troskę o sprawiedliwość i zgodę, przyczyniając się do łagodzenia konfliktów w swoim otoczeniu
IV. Szlak Pana Jezusa (tematy 26-31)	– wie, że dialog Maryi z Aniołem zawiera się w modlitwie „Anioł Pański” – wie, że mieszkająca w Ain Karim Elżbieta była krewną Maryi i spodziewała się dziecka – opisuje warunki w jakich narodził się Jezus – wie, że Jezus jest Synem Boga urodzonym przez Maryję – wymienia członków Świętej Rodziny – wie, że św. Józef był opiekunem Jezusa – wymienia praktyki	– wie, że w Nazarecie mieszkała Maryja i tam odwiedził ją Anioł Gabriel – mówi z pamięci modlitwę „Anioł Pański” – podaje motywy odwiedzin Maryi u Elżbiety – wie, że ze słów, jakimi Elżbieta pozdrowiła Maryję (wraz ze słowami Anioła), zbudowana jest modlitwa „Pozdrowienie Anielskie” – uzasadnia potrzebę częstego przystępowania do Komunii Świętej, łącząc tę praktykę z chętną pomocą bliźnim – wie, że Maryja z Józefem wyruszyli do Betlejem z powodu ogłoszonego spisu ludności – orientuje się w odległości między Nazaretem a Betlejem – wymienia miejsca pobytu Świętej Rodziny po ucieczce z Betlejem	– pokazuje na mapie Nazaret – w modlitwie „Anioł Pański” wskazuje słowa pochodzące z Pisma Świętego – wyraża gotowość dzielenia się wiadomością o bliskim przyjściu Zbawiciela – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia pośpiech i radość Maryi wędrującej do Ain Karim – w tekście modlitwy „Pozdrowienie Anielskie” wskazuje słowa, którymi Elżbieta powitała Maryję – omawia okoliczności narodzenia Jezusa – wymienia osoby, które przyszły do Dzieciątka i oddały Mu pokłon	– wyjaśnia, że Bóg zapowiadając narodzenie Zbawiciela realizuje obietnicę Protoewangelii – wyjaśnia słowa modlitwy „Anioł Pański” – na podstawie mapy i fotografii charakteryzuje drogę między Nazaretem i Ain Karim – wyraża gotowość naśladowania Maryi w Jej służbie, chętnie pomaga innym – wyjaśnia, co oznaczał pokłon oddawany Jezusowi – podaje „sposoby	

	religijne, które są jego obowiązkiem – na podstawie tekstu Mt 3,13-17 opowiada o chrzcie Jezusa	– określa swoje zadania w rodzinie – wie, że obowiązek pielgrzymowania do świątyni dotyczył Izraelitów od 13. roku życia – na podstawie tekstu biblijnego opowiada o pielgrzymce Świętej Rodziny do świątyni – wymienia, kto objawił się w czasie chrztu Jezusa – podaje datę i miejsce swojego chrztu	– okazuje szacunek ludziom ubogim – wyjaśnia, na czym polegało życie ukryte Pana Jezusa – rzetelnie wypełnia obowiązki domowe i modli się za swoją rodzinę – wyjaśnia różnicę między pielgrzymką a wycieczką – określa hierarchię wartości w swoim życiu – wyraża troskę o wypełnianie praktyk religijnych, uznając je za swój obowiązek – wyjaśnia, co to znaczy być dzieckiem Bożym – potrafi złożyć wyznanie wiary według obrzędów chrztu – pokazuje na mapie rzekę Jordan	uświęcania się w życiu rodzinnym” – wyjaśnia słowa Jezusa „Powinienem być w tym, co należy do mego Ojca” – charakteryzuje dary otrzymane na chrzcie – wyraża wdzięczność za chrzest i związane z nim łaski	

PÓŁROCZE II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
IV. Szlak Pana Jezusa (tematy 32-39)	– wie, że Jezus dużo się modlił, a góra była ulubionym miejscem Jego modlitwy – zna treść perykopy o uciszeniu burzy (Mk 4,35-41) – zna treść perykopy o uzdrowieniu sługi setnika – wie, że przed przyjęciem Najświętszego Sakramentu konieczne jest „uzdrowienie duszy” – zna treść perykopy o cudownym rozmnożeniu chleba (Łk 9,12-17) – wymienia sposoby	– wie, że modlitwą Jezus poprzedzał nauczanie tłumów i uzdrawianie chorych. – uzasadnia, że modlitwa pomaga w czynieniu dobra – określa, czym jest cud i opatrzność Boża – wie, że do prośby o cud potrzebna jest wiara – wyjaśnia, kim był setnik – powtarza z pamięci słowa setnika: „Panie, nie jestem godzien…” i podaje, w którym momencie Mszy Świętej je wypowiadamy – wie, że cudowne rozmnożenie chleba jest zapowiedzią Eucharystii – uzasadnia konieczność dzielenia się chlebem z głodnymi – prezentuje postawę szacunku wobec chleba – wymienia świadków i miejsce przemienienia Pana Jezusa	– na podstawie tekstu biblijnego (Łk 6,12-13.17-19) wyjaśnia, w jakim celu tłumy przychodziły do Jezusa – wyraża troskę o systematyczność osobistej modlitwy, uwzględniając ją w planie swojego dnia – interpretuje biblijną perykopę o uciszeniu burzy – na podstawie biblijnego tekstu uzasadnia, że cud jest owocem wiary – wyraża troskę o zdrowie swojej duszy przez codzienny rachunek sumienia i systematyczną spowiedź – interpretuje perykopę o cudownym rozmnożeniu chleba – uzasadnia potrzebę modlitwy i Eucharystii by stawać się coraz lepszym	– wyjaśnia religijne znaczenie góry i równiny w życiu chrześcijanina – potrafi odnieść pojęcie burzy do trudności życiowych – dostrzega obecność Jezusa w swoim życiu i zwraca się do Niego z prośbą o pomoc w sytuacji lęku – wyjaśnia, na czym polega zdrowie duszy i w jaki sposób powinniśmy o nie dbać – wyjaśnia związek rozmnożenia chleba z	– okazuje wrażliwość na ludzkie cierpienie, niosąc pomoc chorym i niepełnosprawnym oraz modląc się w ich intencji – świadomie podejmuje trud pokonywani

	poszanowania chleba – zna treść perykopy o przemienieniu Pana Jezusa – wyjaśnia pojęcie: błogosławiony – wymienia kilka wybranych błogosławieństw – zna treść perykopy o wskrzeszeniu Łazarza – wie, że Maryja przedstawiła się św. Bernadecie słowami: „Jestem Niepokalanym Poczęciem” oraz wzywała do modlitwy i pokuty w intencji nawrócenia grzeszników	– wie, że na górze Tabor Jezus objawił swą Boską chwałę – interpretuje jedno z ośmiu błogosławieństw – wymienia postawy niezbędne by zostać błogosławionym – wie, że rodzeństwo Łazarz, Marta i Maria byli przyjaciółmi Jezusa mieszkającymi w Betanii – wie, że wskrzeszenie Łazarza zapowiada zmartwychwstanie – zna historię objawień Matki Bożej w Lourdes – rozpoznaje figurę Niepokalanej z Lourdes	– sporządza plan przemiany życia – ilustruje plastycznie wybrane błogosławieństwo – interpretuje słowa Jezusa „Ja jestem zmartwychwstaniem…” – wskazuje na mapie Betanię – wyraża wiarę w zmartwychwstanie i życie wieczne, powierzając Jezusowi siebie oraz swoich bliskich zarówno żyjących, jak i zmarłych – wie, że w miejscu objawienia jest obecnie znane sanktuarium, do którego licznie pielgrzymują chorzy z całego świata i wielu z nich zostało cudownie uzdrowionych – wyraża szacunek wobec chorych i niepełnosprawnych oraz chętnie spieszy im z pomocą	Eucharystią – wyraża sprzeciw wobec braku szacunku dla chleba – wyraża wrażliwość wobec głodu innych, dzieląc się swoim pożywieniem – wyjaśnia znaczenie Bożych słów wypowiedzianych podczas przemienienia Jezusa – przedstawia w scence wybrane błogosławieństwo – wyjaśnia różnice między wskrzeszeniem i zmartwychwstaniem – wyjaśnia treść przesłania Matki Bożej z Lourdes	a życiowych problemów zgodnie z nauką Jezusa zawartą w błogosławieństwach
V. Droga pokuty	– wie, że Środa Popielcowa rozpoczyna okres Wielkiego Postu – wyjaśnia znaczenie posypania głów popiołem – wymienia pokusy stawiane Jezusowi przez szatana – podaje, gdzie i kiedy zostały ustanowione sakramenty Eucharystii i kapłaństwa – wyraża szacunek wobec kapłanów – zna treść perykopy o modlitwie w Ogrójcu – opisuje proces Jezusa – wie, że Jezus niósł krzyż ulicami Jerozolimy – opowiada ostatnie wydarzenia przed śmiercią	– zna treść biblijnego wezwania do nawrócenia i postu (Jl 2,12-13) – wykazuje chęć przemiany życia – uzasadnia konieczność modlitwy i wyrzeczenia w walce z pokusami – zna treść perykopy o ustanowieniu Eucharystii i kapłaństwa 1 Kor 11,23-27 – podaje nazwy miejsca modlitwy Jezusa – nazywa własne trudności podając je w intencji modlitwy – wymienia osoby biorące udział w procesie Jezusa – potrafi zająć właściwe stanowisko wobec oskarżycieli Jezusa – kieruje się prawdą i miłością w relacjach z innymi – wymienia najważniejsze wydarzenia oraz spotkane osoby podczas drogi krzyżowej Jezusa – wyjaśnia, dlaczego Jezus przyjął krzyż – zna treść perykopy o śmierci Jezusa (Łk	– potrafi wskazać kilka dobrych czynów, które należy praktykować w Wielkim Poście – podejmuje zobowiązanie wyrzeczenia wielkopostnego – definiuje pojęcia: kuszenie, pokusa, post, wstrzemięźliwość, szatan – wyjaśnia, jak rozumie opisane w perykopie pokusy – podejmuje wyrzeczenia w czasie Wielkiego Postu – powtarza z pamięci słowa konsekracji – uzasadnia, że Msza Święta jest pamiątką Ostatniej Wieczerzy – wyjaśnia, na czym polegało spełnienie przez Jezusa woli Ojca – wskazuje prawdziwe i fałszywe strony procesu Jezusa – wymienia stacje drogi krzyżowej – wyraża gotowość czynnego uczestnictwa w nabożeństwach drogi	– wyjaśnia, na czym polega nawrócenie i post – wymienia okresy roku liturgicznego, kiedy obowiązuje chrześcijanina post i wstrzemięźliwość – charakteryzuje znaczenie sakramentów Eucharystii i kapłaństwa w życiu chrześcijańskim – modli się w intencji kapłanów – podejmuje próbę trudnej modlitwy Jezusa i uczy się wcielać ją w życie zwłaszcza w trudnych chwilach – uzasadnia, dlaczego prawda i miłość są podstawą życia chrześcijanina	– wyraża sprzeciw wobec aktów poniżania krzyża, staje w obronie znaków wiary – chętnie uczestniczy w modlitewnym czuwaniu przy Grobie Pańskim

	Jezusa – zna treść perykopy o złożeniu Jezusa do grobu (Mt 27,57-61)	23,33-34.44-46) – wyjaśnia znaczenie symboliki krzyża dla chrześcijanina – prezentuje postawę szacunku wobec krzyża jako znaku wiary i ofiary Chrystusa – wie, kim był Józef z Arymatei – opisuje postępowanie kobiet przy grobie Jezusa	krzyżowej – wyjaśnia, jakie znaczenie ma dla chrześcijan śmierć Jezusa na krzyżu – wyjaśnia sposób grzebania zmarłych w czasach Jezusa	– upomina kolegów, którzy kłamią – potrafi odnieść wydarzenia drogi krzyżowej Jezusa do swoich „krzyży” – uzasadnia chrześcijańską tradycję czuwania przy grobie Pana Jezusa	
VI. Szlak nowego życia	– zna treść perykopy o pustym grobie (Mt 28,1-10) – wymienia główne części Mszy Świętej – wie, że podczas Mszy Świętej Chrystus rozmawia z nami i karmi nas swoim Ciałem – zna treść perykopy (J 20,19-23) – zna treść perykopy o wniebowstąpieniu Dz 1,8-12 – wie, że Jezus przed wniebowstąpieniem zobowiązał swych uczniów, by byli Jego świadkami „aż po krańce ziemi” – zna treść perykopy o uwięzieniu i uwolnieniu św. Piotra – podaje przykłady współczesnych apostołów i misjonarzy – wymienia różne określenia nieba (dom Ojca, wieczne zbawienie, raj, życie wieczne z	– wie, że pusty grób Jezusa znajduje się w Jerozolimie i jest najważniejszym miejscem dla wszystkich chrześcijan, świadkiem zmartwychwstania – wyjaśnia, dlaczego chrześcijanie świętują niedzielę – zna treść perykopy o uczniach z Emaus – uzasadnia, dlaczego kapłani mają władzę odpuszczania grzechów – wyraża gotowość systematycznego korzystania z sakramentu pokuty – wymienia sposoby świadczenia o Jezusie – świadomie wypowiada prośbę o powtórne przyjście Jezusa zawartą w modlitwie „Ojcze nasz” – „Przyjdź Królestwo Twoje” – stara się sumiennie wykonywać swoje obowiązki szkolne i domowe – określa, na czym polega modlitwa wstawiennicza – określa potrzebę naśladowania Piotra w trwaniu przy Chrystusie – wymienia kraje, w których św. Paweł głosił Chrystusa – uzasadnia potrzebę włączenia się w realizację apostolskiej misji – na podstawie tekstu biblijnego J 14,1-6 wyjaśnia rolę Chrystusa w naszej wędrówce do domu Ojca	– uzasadnia, że uczestnictwo w niedzielnej Mszy Świętej jest wyznaniem wiary w zmartwychwstanie – wskazuje w perykopie dwa etapy rozpoznawania Chrystusa: rozmowę w drodze (wyjaśnianie Pism) i wspólny posiłek (łamanie chleba) w Emaus – mówi z pamięci słowa ustanowienia sakramentu pokuty i pojednania – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że chrześcijanin powinien łączyć wypełnianie swych codziennych obowiązków z „patrzeniem w niebo”, czyli modlitwą i oczekiwaniem na powtórne przyjście Jezusa – dba o czystość serca jako wyraz tęsknoty i gotowości na spotkanie z Chrystusem. – wyjaśnia przyczynę uwięzienia św. Piotra – charakteryzuje trudności, z jakimi spotykał się św. Paweł w realizacji apostolskiej misji – charakteryzuje pracę współczesnych misjonarzy – interpretuje życie chrześcijańskie jako wędrowanie do domu Ojca	– odważnie wyznaje swoją wiarę w zmartwychwstałego Jezusa – na podstawie biblijnej perykopy uzasadnia, że do poznawania Chrystusa konieczne jest czytanie i wyjaśnianie Pisma Świętego oraz przystępowanie do Komunii Świętej – na podstawie biblijnej perykopy wyjaśnia związek sakramentu pokuty z pokojem i Duchem Świętym – przyczynia się do budowania pokoju w swoim środowisku – wyjaśnia rolę Ducha Świętego w życiu chrześcijanina – samodzielnie formułuje modlitwę wstawienniczą – wyraża zainteresowanie pracą misjonarzy i podejmuje modlitwę w intencji misji – uzasadnia konieczność więzi z Chrystusem, aby osiągnąć niebo	

	Bogiem)				
VII. Szlak wiary	– wie, że przydrożne krzyże i kapliczki są wyrazem miłości do Boga, Jezusa, Maryi – rozróżnia pojęcia: wycieczka i pielgrzymka – wie, że do Częstochowy wędrują liczne grupy pielgrzymów – wie, że Łagiewniki wiążą się z osobą św. Faustyny oraz przesłaniem Bożego Miłosierdzia – wie, że Wadowice to rodzinne miasto papieża Jana Pawła II – zna datę wyboru na papieża Jana Pawła II – zna datę Święta Dziękczynienia – potrafi wyjaśnić, na czym polega praca misjonarza	– wskazuje kapliczkę (lub krzyż) w swoim otoczeniu oraz opisuje jej (jego) wygląd – wyjaśnia, jakie znaczenie dla przechodniów mają przydrożne kapliczki – rozpoznaje na fotografii Jasną Górę oraz obraz Matki Bożej Częstochowskiej – zna słowa Apelu Jasnogórskiego – rozpoznaje obraz Jezusa Miłosiernego oraz sanktuarium Bożego Miłosierdzia – zna modlitwy tworzące koronkę do Miłosierdzia Bożego – wymienia miejsca w Wadowicach szczególnie związane z osobą Jana Pawła II (dom rodzinny, kościół, szkołę) – wie, kiedy obchodzone jest jego wspomnienie – wyraża wdzięczność Bogu za papieża Polaka – rozpoznaje na fotografii Świątynię Opatrzności Bożej – wymienia przejawy Bożej opieki w swoim życiu osobistym i rodzinnym – wyjaśnia znaczenie pojęć „misje”, „misjonarz”, „kraje misyjne” – wymienia dostępne dzieciom sposoby wspierania misji	– uzasadnia budowanie przydrożnych kapliczek – wymienia ważne miejsca na Jasnej Górze (kaplica Cudownego Obrazu, polowy ołtarz „na szczycie”, skarbiec, droga krzyżowa na wałach) – uzasadnia, dlaczego różne grupy ludzi, w tym dzieci pierwszokomunijne, pielgrzymują na Jasną Górę – charakteryzuje w zarysie przesłanie o Bożym Miłosierdziu – wie, kiedy obchodzimy Niedzielę Miłosierdzia Bożego – zna datę urodzin i chrztu Karola Wojtyły – na podstawie filmu lub fotografii eksponatów z muzeum w rodzinnym domu Karola Wojtyły wskazuje główne etapy jego życia – wyjaśnia pojęcie „wotum wdzięczności” – wyraża wdzięczność Bogu za Jego nieustanną opiekę – zna treść nakazu misyjnego Jezusa (Mt 28,18-20)	– charakteryzuje motywy troski o piękny wygląd kapliczek – wyraża zainteresowanie historią przydrożnych kapliczek – z zaangażowaniem przygotowuje modlitewne intencje kierowane do Pani Jasnogórskiej – wyjaśnia sposób odmawiania koronki do Miłosierdzia Bożego – w ufnej modlitwie powierza siebie i świat Bożemu Miłosierdziu – charakteryzuje główne wątki wypowiedzi Jana Pawła II dotyczące Wadowic – wyraża duchową więź z bł. Janem Pawłem, modląc się za jego wstawiennictwem – wyjaśnia, dlaczego została wybudowana Świątynia Opatrzności Boże – charakteryzuje warunki życia i nauki dzieci w krajach misyjnych	– chętnie modli się przy kapliczkach i dba o ich piękno – wspiera misyjne dzieło Kościoła swoją modlitwą i ofiarą

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY V SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Spotkania uBOGAcające" nr AZ-22-02/12-KI-1/13 zgodnego z programem nauczania „Odkrywamy tajemnice Bożego świata" nr AZ-2-02/12

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:
i) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
j) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:
i) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
j) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:
m) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
n) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,

o) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:
m) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
n) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
o) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
a) posiadł wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	**OCENA**					
	celująca	**bardzo dobra**	**dobra**	**dostateczna**	**dopuszczająca**	**niedostateczna**
1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, pieśni	• dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza)	• dokładna znajomość cytatów z lekcji	• przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami	• niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu	• skojarzenia z treścią cytatu	• brak jakiejkolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń)	• wszystkie tematy • zapisy • prace domowe • staranne pismo • własne materiały • ilustracje itp.	• starannie prowadzony • wszystkie tematy i notatki • prace domowe	• zeszyt staranny • luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	• zeszyt czytelny • braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	• pismo niestaranne • liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	• brak zeszytu
3. Prace domowe	• staranne wykonanie • treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach • dużo własnej inwencji • twórcze	• merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem • staranne • czytelne • rzeczowe	• wskazują na zrozumienie tematu • niezbyt twórcze	• powiązane z tematem • niestaranne	• widać próby wykonania pracy • na temat	• praca nie na temat • brak rzeczowości w pracy • brak pracy
4. Testy i sprawdziany	• wszystkie polecenia wykonane poprawnie • rozwiązane też zadanie dodatkowe	• 75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) • 75% spełnionych	• 75% zadań podstawowych • 50% wymagań • rozszerzających	• 75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji)	• 50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych	• poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej

		wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)				
5. Odpowiedzi ustne	• wiadomości zawarte w podręczniku i zeszycie uzupełnione wiedzą spoza programu • wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język • używanie pojęć	• wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem • odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	• wyuczone na pamięć wiadomości • uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela	• wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć • odpowiedź niestaranna • częste pytania naprowadzajace	• słabe wiązanie faktów i wiadomości • chaos myślowy i słowny • odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy • dużo pytań pomocniczych	• brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
6. Aktywność	• uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji • korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	• uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie	• stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	• mało aktywny na lekcjach	• niechętny udział w lekcji	• lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	• wiele razy pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) • reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie)	• starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania • przejawia postawę apostolską	• niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

PÓŁROCZE I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
I. Moi przodkowie, bracia i siostry	– dzieli się wspomnieniami z wakacji – wymienia wakacyjne sposoby spotkania z Bogiem – określa, że Biblia zawiera słowo kochającego Boga, który chce się z nami spotykać – definiuje pojęcia: Stwórca, stworzenie, – podaje prawdę, że cały świat pochodzi od Boga – wymienia, w czym człowiek jest podobny do Boga – wyjaśnia pojęcie grzechu pierworodnego – prezentuje biblijne opowiadanie o Kainie i Ablu Rdz 4,2b-15 – podaje, że drogą powrotu do przyjaźni Boga i ludzi jest przeproszenie – prezentuje biblijne opowiadania o potopie (Rdz 6,5-9.17) – definiuje pojęcie „ekologia” – opowiada o życiu św. Franciszka z Asyżu – definiuje pojęcia: święty, patron – podaje datę, kiedy Kościół oddaje cześć św. Stanisławowi – wymienia imiona trzech	– opowiada o ciekawych ludziach, których spotkał – podaje przykłady znanych ludzi oraz biblijnych bohaterów, którzy spotkali się z Bogiem – odróżnia twórcze działanie człowieka od stwórczego dzieła Boga – formułuje główne prawdy o człowieku zawarte w Księdze Rodzaju 1,26-27 – omawia treść biblijnego opowiadania o grzechu pierwszych ludzi: Rdz 2,16-17; 3,1-6.8-9.11-13.17.19.23 – podaje znaczenie imion Adama i Ewy – wymienia konsekwencje grzechu – uzasadnia, dlaczego należy systematycznie przystępować do sakramentu pokuty i pojednania – mówi z pamięci prawdę wiary o Bożej sprawiedliwości – wyjaśnia, że cała przyroda jest darem Boga, o który mamy się troszczyć – dostrzega związek między mądrym korzystaniem z darów przyrody, a zdrowiem i szczęściem człowieka – wymienia wydarzenia z życia św. Stanisława Kostki świadczące o jego duchowej sile – potrafi ocenić, co nam pomaga, a co przeszkadza w osiąganiu świętości – podaje datę liturgicznego wspomnienia Świętych Archaniołów – mówi z pamięci modlitwę do Michała Archanioła – rozpoznaje obraz przedstawiający Michała Archanioła, wskazując jego atrybuty	– odróżnia spotkania pozytywne, budujące od szkodliwych i znajomości, które warto pielęgnować, od takich, które nie są tego warte – potrafi zredagować modlitwę dziękczynną za wybrane dzieło stworzenia – na podstawie tekstu biblijnego wymienia zadania, jakie Bóg przekazał człowiekowi – uzasadnia, że grzech niszczy przyjaźń człowieka z Bogiem – wskazuje skutki grzechu pierworodnego w codziennym życiu – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że grzech niszczy przyjaźń między ludźmi – wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentu pokuty i pojednania – wyjaśnia, dlaczego Bóg ocalił Noego od potopu – wyjaśnia, na czym polega odpowiedzialność za środowisko, w którym żyje – wykazuje związek treści Mdr 4,7.9-10.13-15 z życiem św. Stanisława – charakteryzuje rolę, jaką wyznaczył Bóg Michałowi Archaniołowi – charakteryzuje rolę Anioła Stróża w życiu człowieka – uzasadnia szczególny szacunek	– charakteryzuje, w jaki sposób spotkane osoby mogły go ubogacić – uzasadnia, że czytając Pismo Święte możemy doświadczyć spotkania z Bogiem – interpretuje elementy dzieła Michała Anioła przedstawiające stworzenie – uzasadnia, że człowiek jest stworzony na obraz i podobieństwo Boże – wskazuje biblijne podstawy sakramentu chrztu (Dz 2,38) – wskazuje proste teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu chrztu – wskazuje biblijne podstawy sakramentu pokuty – wskazuje proste teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu pokuty – wyjaśnia, co znaczy być człowiekiem prawym. – potrafi ocenić stosunek współczesnych ludzi do przyrody i porównać go z nauką przekazaną przez św. Franciszka – uzasadnia, dlaczego św. Stanisław Kostka został wybrany patronem dzieci i młodzieży – uzasadnia, dlaczego w walce ze złem (z szatanem) potrzebna jest nam pomoc Michała	– reaguje na niewłaściwe zachowania wśród rodzeństwa oraz w grupie koleżeńskiej – aktywnie włącza się w działalność jednej z grup w parafii

	archaniołów – mówi z pamięci modlitwę prośby o pomoc Anioła Stróża – wymienia przejawy miłości rodziców do dziecka – opisuje, na czym polega posługa ministrantów i scholi – wymienia sytuacje, w których przydaje się pomoc dziadka lub babci, oraz te, w których dziadkowie potrzebują pomocy wnuków	– podaje datę liturgicznego wspomnienia Aniołów Stróżów – wylicza dodatkowe obciążenia oraz korzyści płynące z posiadania licznego potomstwa (rodzeństwa) – wymienia formy zaangażowania świeckich w życie parafii – wymienia dziecięce i młodzieżowe grupy działające w parafii – podaje prawdę, że miłość i posłuszeństwo wobec dziadków wchodzi w zakres wymagań IV przykazania	dla kobiet oczekujących narodzin dziecka i rodzin wielodzietnych – charakteryzuje szczególne relacje pomocy i troski w rodzinie wielodzietnej – podaje przykłady współpracy poszczególnych grup – omawia sposoby kontaktu z dziadkami (tymi, którzy są blisko, oraz tymi, którzy mieszkają daleko)	Archanioła – wskazuje teksty biblijne odnoszące się do Aniołów Stróżów – potrafi wyjaśnić wartość różnorodności relacji w rodzinie wielodzietnej – charakteryzuje charyzmat wybranej grupy parafialnej – charakteryzuje i uzasadnia prawidłowe relacje wnucząt z dziadkami	
II. Patriarchowie, przywódcy, prorocy	– określa, kim był Abraham – opowiada o Bożych odwiedzinach u Abrahama – określa, kim był Jakub – podaje fakt, że synowie Jakuba dali początek dwunastu pokoleniom narodu Izraela – podaje powody zazdrości braci wobec Józefa – omawia los Józefa sprzedanego w niewolę – wymienia okoliczności powołania Mojżesza – wymienia przywódców narodu wybranego w drodze do Ziemi Obiecanej – określa, że sędziowie byli przywódcami Izraelitów, powołanymi przez Boga, by wyzwolić ich z ucisku nieprzyjaciół – określa, że Samson był jednym z sędziów i walczył z Filistynami – relacjonuje treść	– opisuje obietnicę, jaką Bóg dał Abrahamowi, i historię jej wypełnienia – uzasadnia potrzebę i sens wytrwałej modlitwy – omawia relacje Józefa z jego braćmi podkreślając znaczenie przebaczenia w tych relacjach – potrafi przyznać się do błędu i przeprosić – określa, że Aaron był bratem Mojżesza i jego „ustami” – wskazuje sposób podziału ziemi między 12 pokoleń Izraela – podaje, kim byli Madianici – opowiada o powołaniu Gedeona oraz formowaniu jego armii – podaje przykłady „duchowych mocarzy” – wymienia źródła duchowej mocy człowieka – relacjonuje treść perykopy o powołaniu Samuela (1 Sm 3,1-19) – wymienia, do czego Bóg nas powołuje – wymienia cechy Dawida, które podobały się Bogu – podaje przykłady męstwa Dawida i jego wiary w Bożą pomoc – omawia przesłanie modlitwy Salomona o	– wskazuje sytuacje z codziennego życia, w których możemy mieć do czynienia z Bożymi odwiedzinami – podaje imiona patriarchów: Abrahama, Izaaka i Jakuba oraz jego dwunastu synów – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia wartość i potrzebę przebaczenia w relacjach rodzinnych – charakteryzuje postawę Aarona u boku Mojżesza – charakteryzuje działalność Jozuego – wskazuje na mapie terytoria poszczególnych pokoleń – na podstawie fragmentów z Sdz 6–8 charakteryzuje postawę Gedeona wobec Boga – wyjaśnia związek niezwykłej mocy Samsona ze ślubami złożonymi Bogu – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że Bóg udziela nam swej mocy do walki ze złem – charakteryzuje postawę Samuela	– uzasadnia sens adopcji – wyjaśnia okoliczności i znaczenie zmiany imienia Jakuba na Izrael – charakteryzuje trudności oraz dobro związane z przebaczeniem – chętnie przebacza winowajcom – uzasadnia konieczność zgody i współdziałania wśród rodzeństwa – wyjaśnia znaczenie losów w podziale Ziemi Obiecanej – uzasadnia, dlaczego pokolenie Lewiego nie otrzymało ziemi – charakteryzuje Boże kryteria wyboru ludzi – na podstawie tekstu biblijnego określa warunki korzystania z mocy Bożej – na podstawie tekstu biblijnego określa, czym jest powołanie – potrafi wykazać różnice	– interpretuje ludzkie życie jako wspólny projekt – człowieka i Boga – angażuje się w pomoc ludziom chorym

	opowiadania o Samsonie (Sdz 13–16) – określa, co to był przybytek Pański – opowiada o walce Dawida z Goliatem – podaje przykład mądrości Salomona w sądzeniu poddanych – omawia treść perykopy o Syryjczyku Naamanie – charakteryzuje misję proroka Jonasza – określa, czym jest proroctwo – podaje, kim był i gdzie działał Jeremiasz – opowiada historię Daniela (Dn 6,2-24) – opowiada dzieje biblijnego Hioba – podaje przykłady własnych sukcesów i niepowodzeń	mądrość – wymienia inne cuda Elizeusza – pamięta słowa wyznania wiary Syryjczyka Naamana – podaje prawdę, że Bóg pragnie nawrócenia grzeszników – określa, że zazdrość jest jednym z grzechów głównych – podaje przykłady proroctw mesjańskich – omawia nauczanie proroka Jeremiasza – wyjaśnia, że Daniel z narażeniem życia wypełniał tradycje swego narodu – podaje przykłady zapominania o tradycjach religijnych i zaniedbywania ich przez współczesnych chrześcijan – wskazuje, czego uczy nas Hiob swoim cierpieniem	wobec Boga – charakteryzuje postawę Dawida wobec Boga – wyjaśnia, na czym polegała mądrość Salomona – charakteryzuje misję proroka Elizeusza – na podstawie fragmentów Księgi Jonasza wyjaśnia istotę miłosierdzia Bożego – uzasadnia konieczność dobrego przygotowania się na spotkanie z Jezusem w każdej Mszy Świętej – wyjaśnia, że zapowiadane przez Jeremiasza nowe przymierze wypełniło się w Jezusie Chrystusie – charakteryzuje postawę Daniela – uzasadnia wartość i potrzebę ufnej modlitwy – wyjaśnia znaczenie wytrwałej modlitwy w chorobie i cierpieniu – potrafi ułożyć modlitwę w intencji osoby chorej lub niepełnosprawnej	między patrzeniem ludzkim a Bożym patrzeniem na człowieka – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że mądrość jest darem Bożym, o który trzeba się starać – uzasadnia, że Bóg czyni cuda także dzisiaj – uzasadnia konieczność pokuty i nawrócenia – wymienia grzechy cudze – uzasadnia, że proroctwa mesjańskie wypełniły się w Jezusie – potrafi zinterpretować omawiane teksty prorockie – potrafi ocenić własne relacje z Bogiem i ludźmi w świetle postawy Daniela – na podstawie historii Hioba oraz własnego doświadczenia uzasadnia, że cierpienie jest nieodłącznym elementem ludzkiego życia	
III. Pierwsi świadkowie spełnionej obietnicy (tematy 32-35)	– omawia treść perykopy Łk 1,5-20.24-25 – podaje, kim był Zachariasz – opowiada o nawiedzeniu św. Elżbiety – opowiada treść perykopy o pasterzach u żłóbka – opowiada o ofiarowaniu Pana Jezusa w świątyni – okazuje szacunek ludziom w podeszłym wieku	– podaje prawdę, że Zachariasz nie uwierzył Bożej obietnicy i stał się niemy do czasu urodzenia syna – wymienia powody ludzkiej radości – podaje, że pasterze jako pierwsi pokłonili się Jezusowi – z szacunkiem odnosi się do ludzi ubogich – podaje, że słowa Symeona skierowane do Maryi są zapowiedzią Jej cierpienia oraz objawiają prawdę o Jezusie – podaje datę święta Ofiarowania Pańskiego	– wymienia cechy właściwej postawy człowieka wobec słowa Bożego – wyjaśnia motyw poruszenia się dzieciątka w łonie Elżbiety – wymienia dary, jakich Jezus może od niego oczekiwać – charakteryzuje postawę Maryi wobec wydarzeń związanych z Jej Synem – wyjaśnia słowa Symeona	– charakteryzuje zadania wyznaczone mu przez Boga – wyjaśnia motyw zachęty św. Pawła do radości w Flp 4,4-5 – omawia pozycję społeczną pasterzy w czasach Jezusa – charakteryzuje postawę pasterzy wobec ogłoszonej im nowiny – wyjaśnia nakaz Prawa Starego Testamentu dotyczący pierworodnego syna	

PÓŁROCZE II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
III. Pierwsi świadkowie spełnionej obietnicy (tematy 36-39)	– podaje, że prawdziwym Ojcem Pana Jezusa jest Bóg, a św. Józef był Jego wzorowym opiekunem – opowiada o misji Jana Chrzciciela (Łk 3,3-9) – podaje prawdę, że pójście za Jezusem oznacza zostanie Jego uczniem – podaje, że papież i biskupi są następcami apostołów	– podaje, co Ewangelia mówi o św. Józefie – podaje, kiedy w liturgii czcimy św. Józefa – wymienia, do czego nawoływał Jan Chrzciciel – opowiada treść perykopy o obfitym połowie i powołaniu Szymona Piotra (Łk 5,1-11) – określa relacje ucznia i mistrza oraz apostołów i Jezusa – podaje imię obecnego papieża i biskupa swojej diecezji	– potrafi ułożyć modlitwę do św. Józefa za swojego tatę lub opiekuna – wyjaśnia, co znaczy dla współczesnego człowieka „prostować drogę dla Jezusa” – wyjaśnia słowa Jezusa o łowieniu ludzi – aktywnie włącza się w tworzenie modlitwy i modli się za papieża i biskupów	– charakteryzuje św. Józefa jako wzór dla wszystkich ojców i opiekunów – uzasadnia sens adopcji – charakteryzuje postawę Szymona wobec dokonanego cudu i słów wypowiadanych do niego przez Jezusa – uzasadnia decyzję pójścia za Jezusem – wymienia dostępne mu sposoby apostołowania i włącza się w ich realizację	
IV. Świadkowie wiary i nowego życia	– opisuje treść perykopy o uzdrowieniu kobiety cierpiącej na krwotok (Łk 8,42b-48) – omawia treść perykopy o wskrzeszeniu córki Jaira (Łk 8,41-42.49-55) – określa, że modlitwa jest dialogiem między Bogiem i człowiekiem – omawia teść perykopy o Marcie i Marii (Łk 10,38-42) – omawia treść perykopy o kuszeniu Jezusa – określa, że pomoc potrzebującym jest chrześcijańskim obowiązkiem – omawia treść perykopy o spotkaniu Pana Jezusa z niewiernym Tomaszem (J	– podaje własną definicję wiary – wyjaśnia rolę wiary przy uzdrowieniach i wskrzeszeniach – omawia treść perykopy J 3,1-5 – definiuje pojęcia: faryzeusz, nowe narodzenie – wskazuje sposoby naśladowania postawy Marty i Marii – wyjaśnia pojęcie „Mesjasz” – charakteryzuje postawę Jezusa wobec kusiciela – omawia tekst biblijny o Szymonie z Cyreny Mt 27,32 (Mk 15,21; Łk 23,26) – podaje, że postać Szymona z Cyreny występuje w V stacji nabożeństwa drogi krzyżowej – podaje, że postać Weroniki występuje w VI stacji nabożeństwa drogi krzyżowej – przytacza z pamięci słowa, jakimi Tomasz wyznał wiarę w Jezusa, oraz Jezusową odpowiedź	– wymienia sposoby doświadczania mocy Jezusa – wskazuje w swoim środowisku osoby będące przykładem wiary – układa modlitwę prośby i dziękczynną – charakteryzuje postawę Nikodema w spotkaniu z Jezusem – potrafi modlić się spontanicznie – charakteryzuje postawę Marty i Marii w spotkaniu z Jezusem – przedstawia Bogu w modlitwie troski własne i innych – wyjaśnia rolę Ducha Świętego w walce z pokusami – uzasadnia konieczność duchowej bliskości z Jezusem dla skutecznej walki z pokusami – charakteryzuje postawę Szymona na drodze krzyżowej Jezusa – charakteryzuje czyn św. Weroniki – wskazuje, gdzie należy szukać pomocy w wyjaśnianiu wątpliwości dotyczących	– wyjaśnia rolę wiary przy uzdrowieniach – uzasadnia znaczenie wiary zwłaszcza w najtrudniejszych sytuacjach życiowych (nieszczęście, choroba, śmierć) – potrafi wykazać różnice między modlitwą wyuczoną a spontaniczną – uzasadnia wartość modlitwy i służby bliźnim w życiu chrześcijanina – wyjaśnia duchowe znaczenie pustyni – układa modlitwę związaną z odpieraniem pokus – rozróżnia pomoc przymuszoną i udzieloną z własnych chęci – wskazuje współczesne sposoby naśladowania św.	– angażuje się w pomoc potrzebującym

	20,24-29) – omawia treść rozmowy Jezusa z ukrzyżowanym łotrem – określa, w czym się przejawia Boże miłosierdzie – wymienia sposoby czci Bożego Miłosierdzia – opowiada o spotkaniu Bernadetty z Maryją – podaje nazwę zgromadzenia założonego przez Matkę Teresę – podaje najważniejsze fakty z życia Brata Alberta – definiuje pojęcia: świętość, „mała droga” – podaje główne wydarzenia z życia św. Teresy od Dzieciątka Jezus	– podaje przykłady szczególnej bliskości Jana z Jezusem – wskazuje w Ewangelii przykłady okazywania przez Jezusa miłosierdzia – wymienia najważniejsze wydarzenia z życia św. Faustyny – podaje, kim była św. Bernadetta – omawia treść orędzia z Lourdes – wymienia najważniejsze wydarzenia z życia bł. Teresy z Kalkuty – dostrzega potrzebę niesienia pomocy osobom biednym i opuszczonym – podaje, czym zajmują się bracia albertyni i siostry albertynki – wymienia dzieła, którym patronuje św. Teresa	wiary – podaje, że Jan był w grupie pierwszych, powołanych przez Jezusa apostołów, jako jedyny z Dwunastu był pod krzyżem i jako pierwszy z nich stanął przy pustym grobie Jezusa – interpretuje teksty biblijne mówiące o miłosierdziu Jezusa – podaje przykłady sytuacji, w których potrzebujemy miłosierdzia ze strony ludzi i Boga – charakteryzuje postawę Bernadetty wobec powierzonych jej zadań – podaje sposoby realizacji orędzia z Lourdes – opisuje formy działalności Matki Teresy i jej zgromadzenia – charakteryzuje postawę br. Alberta wobec ubogich – opisuje najważniejsze wydarzenia z życia św. Teresy	Weroniki – charakteryzuje działalność św. Jana po śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa. – charakteryzuje posłannictwo św. Faustyny, jej rolę w szerzeniu czci Bożego Miłosierdzia – układa własną modlitwę do Jezusa Miłosiernego – uzasadnia potrzebę zaangażowania się w wypełnianie przesłania z Lourdes – określa wartość osobistej modlitwy w kształtowaniu wrażliwości na potrzeby innych ludzi – interpretuje słowa br. Alberta „powinno się być jak bochen chleba…” – charakteryzuje „małą drogę” św. Teresy	
V. Ci, co wskazują drogę	– podaje, że Duch Święty jest Trzecią Osobą Boską – wymienia najważniejsze fakty z życia św. Piotra – omawia powołanie i nawrócenie Szawła – podaje daty rozpoczęcia i zakończenia pontyfikatu Jana Pawła II – podaje najważniejsze fakty z życia św. Wojciecha – podaje najważniejsze fakty z życia św. Stanisława – podaje, kim była św. Jadwiga	– omawia treść zapowiedzi zesłania Ducha Świętego – wskazuje przełomowe wydarzenia z życia św. Piotra – wskazuje sposoby naśladowania apostoła Piotra – wskazuje sposoby naśladowania apostoła Pawła – omawia pontyfikat Jana Pawła II – wymienia główne wątki pontyfikatu Jana Pawła II – wymienia, w czym możemy naśladować św. Wojciecha – wymienia cechy charakteru św. Stanisława, które warto naśladować – wymienia współczesne sposoby troski o ubogich	– wyjaśnia znaczenie tytułu Paraklet – charakteryzuje działalność apostolską św. Piotra – charakteryzuje działalność apostolską św. Pawła – charakteryzuje apostolską posługę Jana Pawła II jako otwartą na potrzeby wszystkich ludzi – wyjaśnia sens męczeństwa św. Wojciecha dla naszego Narodu – uzasadnia, dlaczego św. Wojciech został wybrany na patrona naszej Ojczyzny – uzasadnia, czym św. Stanisław zasłużył na miano patrona Polski – charakteryzuje postawę królowej Jadwigi wobec poddanych	– charakteryzuje działanie Ducha Świętego jako Przewodnika, Pocieszyciela, Obrońcy – uzasadnia potrzebę wspierania misji – wyjaśnia motywację ludzi pielgrzymujących do grobu bł. Jana Pawła II – potrafi wykazać, jak we współczesnych czasach można naśladować św. Wojciecha – wskazuje teksty liturgiczne odnoszące się do kultu św. Stanisława – wskazuje teksty liturgiczne	– staje w obronie słabszych – aktywnie włącza się w dzieło misyjne Kościoła

	– wymienia dzieła, którymi zasłynęła św. Jadwiga królowa – podaje, że kardynał Wyszyński był prymasem Polski w latach komunistycznych rządów – podaje, że Jezus miał uczniów i oni nazywali Go Nauczycielem – wyraża szacunek wobec nauczycieli	– podaje, że kardynał Wyszyński, będąc w przymusowym odosobnieniu, przygotował plan obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski oraz tekst Ślubów Jasnogórskich – wymienia miejsca odosobnienia, w których przetrzymywano Księdza Prymasa – definiuje pojęcia: nauczyciel, wychowawca – wymienia cechy dobrego ucznia i dobrego nauczyciela	– chętnie włącza się w pomoc ubogim – wymienia formy prześladowań ludzi wierzących i pasterzy Kościoła w czasach PRL-u – potrafi ocenić swoje postępowanie wobec nauczycieli	odnoszące się do kultu św. Jadwigi – charakteryzuje postawę Prymasa wobec wrogich działań rządu PRL – na podstawie wybranych tekstów biblijnych charakteryzuje postawę Jezusa jako nauczyciela	

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Tajemnice BOGAtego życia” zgodnego z programem nauczania „Odkrywamy tajemnice Bożego świata” nr AZ-2-02/12

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:
k) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
l) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:
k) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
l) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:
p) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
q) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
r) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:
p) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
q) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
r) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
a) posiadł wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	**OCENA**					
	celująca	**bardzo dobra**	**dobra**	**dostateczna**	**dopuszczająca**	**niedostateczna**
1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, pieśni	• dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza)	• dokładna znajomość cytatów z lekcji	• przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami	• niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu	• skojarzenia z treścią cytatu	• brak jakiejkolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń)	• wszystkie tematy • zapisy • prace domowe • staranne pismo • własne materiały • ilustracje itp.	• starannie prowadzony • wszystkie tematy i notatki • prace domowe	• zeszyt staranny • luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	• zeszyt czytelny • braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	• pismo niestaranne • liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	• brak zeszytu
	• staranne wykonanie	• merytorycznie zgodne z	• wskazują na	• powiązane z	• widać próby	• praca nie na temat

3. Prace domowe	• treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach • dużo własnej inwencji • twórcze	omawianym na lekcji materiałem • staranne • czytelne • rzeczowe	zrozumienie tematu • niezbyt twórcze	tematem • niestaranne	wykonania pracy • na temat	• brak rzeczowości w pracy • brak pracy
4. Testy i sprawdziany	• wszystkie polecenia wykonane poprawnie • rozwiązane też zadanie dodatkowe	• 75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) • 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)	• 75% zadań podstawowych • 50% wymagań • rozszerzających	• 75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji)	• 50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych	• poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi ustne	• wiadomości zawarte w podręczniku i zeszycie uzupełnione wiedzą spoza programu • wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język • używanie pojęć	• wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem • odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	• wyuczone na pamięć wiadomości • uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela	• wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć • odpowiedź niestaranna • częste pytania naprowadzajace	• słabe wiązanie faktów i wiadomości • chaos myślowy i słowny • odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy • dużo pytań pomocniczych	• brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
6. Aktywność	• uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji • korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	• uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie	• stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	• mało aktywny na lekcjach	• niechętny udział w lekcji	• lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	• wiele razy pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) • reprezentuje szkołę (parafię)	• starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania • przejawia postawę apostolską	• niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

	w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie)					

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

PÓŁROCZE I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
I. Bóg powołujący do istnienie – porządkowanie chaosu	– odczytuje skróty poszczególnych ksiąg, posługując się Pismem Świętym – potrafi odróżnić w zapisie księgę, rozdział, werset – omawia, co to znaczy „stworzyć”, „tworzyć” – podaje przykłady tekstów biblijnych mówiących o stworzeniu – określa, że każdy człowiek rodzi się jako kobieta lub mężczyzna – podaje prawdę, że przyczyną grzechu pierwszych rodziców było nieposłuszeństwo – podaje prawdę, że Bóg uzdolnił mężczyznę i kobietę do przekazywania życia – podaje prawdę, że cierpienie człowieka jest jednym ze skutków grzechu – wskazuje przykłady niewłaściwego stosunku człowieka do ziemi, którą otrzymał w darze od Boga	– wymienia skróty poszczególnych ksiąg i podaje sposób ich zapisu – odszukuje w Piśmie Świętym wskazany fragment – omawia założenia teorii ewolucji – podaje prawdę, że biblijna nauka o stworzeniu nie przeczy teorii ewolucji – podaje prawdę, że człowiek jest najdoskonalszym ze stworzeń – prezentuje swoje drzewo rodowe – wymienia skutki grzechu pierworodnego w życiu codziennym człowieka – podaje przykłady roli, jaką pełni strój dla podkreślenia płci w naszej kulturze – określa, że zakrywanie intymnych części ciała wynika z właściwego poczucia wstydu (Rdz 3,21) – podaje prawdę, że źródłem grzechów jest pycha, będąca skutkiem grzechu pierworodnego – wymienia społeczne konsekwencje grzechu pierworodnego – wymienia skutki chrztu świętego (uwalnia od grzechu pierworodnego, czyni nas dziećmi Bożymi, włącza nas do wspólnoty Kościoła) – omawia symbolikę chrztu (woda, świeca, biała szata, olej, gest nałożenia rąk)	– wymienia kilka biblijnych symboli obecnych również w liturgii – podaje przykłady tekstów biblijnych, które można rozumieć dosłownie i jako pouczające opowiadania – wyjaśnia biblijną naukę o stworzeniu świata – odnajduje i interpretuje teksty biblijne mówiące o stworzeniu świata – odnajduje i interpretuje teksty biblijne mówiące o stworzeniu człowieka – wskazuje, w jaki sposób wyraża wdzięczność Bogu za dar życia i rodziców – odnajduje w Piśmie Świętym tekst biblijny o grzechu pierworodnym i potrafi go zinterpretować – charakteryzuje istotę grzechu pierworodnego – uzasadnia, że wstyd chroni ludzką godność – wyraża akceptację dla swojej płci i szacunek wobec płci przeciwnej	– uzasadnia potrzebę czytania Pisma Świętego i wyjaśniania jego tekstów – krytycznie odnosi się do teorii i hipotez dotyczących powstania świata – omawia stanowisko Kościoła na temat teorii pochodzenia człowieka od małpy – omawia skutki grzechu pierworodnego w życiu człowieka – uzasadnia, potrzebę podjęcia walki ze skutkami grzechu przez regularną spowiedź – uzasadnia, że okres dojrzewania jest czasem przygotowania do bycia ojcem lub matką – charakteryzuje pozytywną rolę wstydu w relacjach międzyludzkich – wyjaśnia, że człowiek doświadcza skutków grzechu pierworodnego w wymiarze osobistym i społecznym – uzasadnia potrzebę wypracowania w sobie siły	– wyjaśnia relacje między biblijną nauką o stworzeniu a osiągnięciami nauk przyrodniczych

	– podaje prawdę, że odpowiedzią Boga na grzech pierwszych rodziców była zapowiedź Zbawiciela		– omawia, w jaki sposób dba o swoje zdrowie przez aktywność fizyczną – uzasadnia, że człowiek jest gospodarzem ziemi – uzasadnia, że panowanie nad ziemią musi odbywać się według Bożych zasad – interpretuje tekst biblijny o obietnicy zbawienia (Rdz 3,14-15) – wyjaśnia, że przez chrzest Bóg stwarza człowieka na nowo	woli do czynienia dobra przez pracę nad sobą – wyjaśnia symboliczne znaczenie pojęć: „niewiasta”, „potomek”, „wąż” – uzasadnia tradycję udzielania chrztu dzieciom – wskazuje, jak wypełniania zobowiązania płynące z przyjęcia chrztu	
II. Bóg mówiący na różne sposoby	– podaje prawdę, że Bóg sprzeciwia się ludzkiej pysze – wymienia grzechy przeciw pierwszemu przykazaniu – omawia, kim był Melchizedek – podaje prawdę, że ofiara Melchizedeka jest zapowiedzią Ostatniej Wieczerzy i Eucharystii – podaje prawdę, że Izaak był umiłowanym synem Abrahama – omawia wydarzenia związane z narodzinami Izaaka – omawia sytuację Izraelitów w Egipcie, – podaje prawdę, że krew baranka uratowała Izraelitów przed śmiercią – opowiada o wędrówce Izraelitów przez pustynię – wyjaśnia, co to jest manna – opowiada treść perykopy o wężu miedzianym (Lb 21,4-9)	– określa, że egoizm i pycha są przyczyną konfliktów między ludźmi – podaje prawdę, że zesłanie Ducha Świętego jest szansą zjednoczenia narodów podzielonych przez budowę wieży Babel – podaje prawdę, że ofiara kapłana Melchizedeka jest figurą ofiary Jezusa Chrystusa – opowiada treść biblijnej perykopy o ofiarowaniu Izaaka (Rdz 22,1-13) – wyjaśnia pojęcie „Pascha” – podaje prawdę, że Jezus jest prawdziwym Barankiem Paschalnym – podaje prawdę, że manna była znakiem troski Boga o naród wybrany – omawia, dlaczego niemożność gromadzenia zapasów manny miała uczyć zaufania Bogu – podaje przykłady ludzkich potrzeb materialnych i duchowych – podaje, kiedy i w jaki sposób oddajemy cześć krzyżowi – wymienia dni poświęcone szczególnej czci krzyża Chrystusowego – wskazuje, że Księga Psalmów jest jedną z ksiąg Starego Testamentu – podaje przykłady, kiedy technika może	– wyjaśnia symbolikę wieży Babel – uzasadnia, że człowiek rozwija się i czyni dobro wtedy, gdy szanuje Boże prawo – umiejętnie wypowiada własne sądy, by nie doprowadzić do konfliktów – wyjaśnia symbolikę chleba i wina – wyjaśnia treść modlitw wypowiadanych przez kapłana nad chlebem i winem podczas przygotowania darów – wyjaśnia, że słowo „melchizedek” jest również nazwą uchwytu przytrzymującego Hostię w monstrancji – wyjaśnia, na czym polegało ofiarowanie Izaaka – wyjaśnia symbolikę ofiary z baranka – charakteryzuje postawę posłuszeństwa Izaaka – wyjaśnia słowa kapłana: „Oto Baranek Boży…” oraz słowa modlitwy: „Baranku Boży…” – uzasadnia, że krew Jezusa ratuje Jego wyznawców przed śmiercią	– uzasadnia, że potrzebujemy łaski Bożej, by żyć i pracować w jedności z innymi ludźmi – przyjmuje postawę szacunku wobec osób mających inne zdanie – wyjaśnia, że podczas przygotowania darów składamy Bogu w ofierze nasze życie: sukcesy, porażki, problemy i radości – wskazuje, w jaki sposób wyraża szacunek wobec Chleba eucharystycznego i chleba powszedniego – uzasadnia, że Izaak jest figurą Jezusa – charakteryzuje zniewolenia współczesnego człowieka – omawia, jak poprzez codzienny rachunek sumienia kształtuje postawę wytrwałości w realizacji postanowienia poprawy podjętego podczas sakramentu pokuty i pojednania – omawia, jak okazuje	– podaje przykłady sytuacji, w których wykazuje postawę słuchania i wypełniania trudnych poleceń Boga – wskazuje programy telewizyjne i radiowe o tematyce religijnej – wskazuje, w jaki sposób korzysta z katolickich mediów

	– podaje prawdę, że śmierć Izraelitów spowodowana przez jadowite węże była karą za grzech niewierności – podaje prawdę, że pieśnią i modlitwą uwielbiamy Pana Boga – wymienia znane piosenki religijne	służyć Bożej sprawie – podaje adresy stron internetowych z muzyką religijną	wieczną – uzasadnia, że manna z nieba jest zapowiedzią Eucharystii – formułuje modlitwę dziękczynną za Bożą opiekę i dar Eucharystii – omawia symbolikę węża miedzianego umieszczonego na palu – uzasadnia, dlaczego wąż miedziany jest zapowiedzią krzyża – omawia treść poznanych psalmów Dawida – wskazuje w Piśmie Świętym psalmy, którymi może modlić się, prosząc, dziękując uwielbiając i przepraszając Boga, – śpiewa indywidualnie lub w grupie wybraną piosenkę religijną lub psalm	wdzięczność Bogu i rodzicom za pokarm i opiekę – podaje przykłady, kiedy zwraca się do Boga z prośbą o pomoc w sytuacjach trudnych – wskazuje, jak wyraża szacunek i cześć wobec krzyża, który jest ratunkiem dla człowieka – układa własny psalm	
III. Słowa i czyny Jezusa	– podaje prawdę, że Ewangelia jest dobrą nowiną o zbawieniu, spisaną przez czterech ewangelistów – podaje, gdzie i kiedy obecnie głosi się Ewangelię – omawia treść perykopy Mt 14,22-33 – podaje prawdę, że Jezus pomaga tym, którzy proszą Go o pomoc – podaje prawdę, że przyczyną zagubienia człowieka jest grzech – podaje prawdę, że Bóg poszukuje grzesznego człowieka – wymienia wartości, których nie można zdobyć za pieniądze – podaje przykłady, jak	– podaje prawdę, że ewangeliści spisali tę samą prawdę, ale inaczej opowiedzianą – wymienia sytuacje, w których poddawany jest próbie wiary – opowiada przypowieść o zabłąkanej owcy (Mt 18,12-14) – omawia prawdę, że Jezus jest Dobrym Pasterzem (J 10,14) – wskazuje, że Boża miłość skierowana jest do każdej osoby indywidualnie – omawia przesłanie perykopy o ubogiej wdowie (Mk 12,41-44) – omawia, na czym polega bezinteresowny dar serca – wymienia postawy liturgiczne – podaje prawdę, że człowiek uczciwy czynami potwierdza swoje słowa – omawia liturgiczne teksty pokutne – podaje definicję skruchy – wskazuje biblijne podstawy sakramentu pokuty i pojednania	– uzasadnia konieczność poznawania Ewangelii przez chrześcijanina – wyjaśnia znaczenie symboli ewangelistów – wyjaśnia, że spotkanie apostołów z Jezusem kroczącym po jeziorze było dla nich próbą wiary – wyjaśnia, że w trudnych sytuacjach Jezus przychodzi nam z pomocą na różne sposoby (przez innych ludzi, w sakramentach) – wyjaśnia przesłanie przypowieści o zabłąkanej owcy, – uzasadnia, że Bóg poszukuje człowieka, ponieważ go kocha – uzasadnia wartość bezinteresownej pomocy innym – wyjaśnia treść V przykazania kościelnego – podaje przykłady sytuacji, kiedy	– uzasadnia, że treść Ewangelii jest aktualna w każdym czasie – omawia, jak samodzielnie poznaje treść Ewangelii – uzasadnia, że trudności życiowe są zaproszeniem Jezusa do zaufania Mu – podaje przykłady sytuacji, gdy w trudnościach życiowych powierza się Jezusowi, wyznając wiarę w Niego – charakteryzuje sposoby poszukiwania człowieka przez Boga – podaje przykłady, kiedy dziękuje Bogu za Jego troskę okazywaną mu przez wydarzenia i spotkanych ludzi – przygotowuje plan akcji charytatywnej – uzasadnia, że postawa	– wskazuje, w jaki sposób wyraża troskę, aby inni ludzie poznali Ewangelię – podejmuje inicjatywy mające na celu bezinteresowną pomoc potrzebującym

	można pomagać innym – omawia treść przypowieści o dwóch synach (Mt 21,28-32) – wymienia gesty pokutne – opowiada treść przypowieści o miłosiernym ojcu (Łk 15,11-24) – wyjaśnia rolę kapłana podczas spowiedzi – opowiada treść perykopy o uzdrowieniu paralityka (Mk 2,1-12) – podaje prawdę, że cierpienie jest skutkiem grzechu pierworodnego – podaje prawdę, że męka, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa nadały sens cierpieniu	– omawia wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu pokuty i pojednania – wymienia konsekwencje wynikające z tego sakramentu – podaje przykłady, jak pracować nad rozwojem sumienia chrześcijańskiego – wskazuje biblijne podstawy sakramentu namaszczenia chorych (Jk 5,13-15) – omawia wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do tego sakramentu – wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentu namaszczenia chorych	ufnie powierza Bogu swoje troski – wyjaśnia znaczenie wybranych postaw liturgicznych – wskazuje, w jaki sposób czynnie uczestniczy w liturgii – wyjaśnia znaczenie gestów pokutnych – uzasadnia, że do owocnego przeżycia Mszy Świętej potrzebna jest czystość Ducha – wyjaśnia znaczenie sakramentu pokuty i pojednania w życiu chrześcijańskim – wyjaśnia znaczenie gestów podczas spowiedzi – wyjaśnia chrześcijańskie znaczenie cierpienia – wyjaśnia znaczenie sakramentu namaszczenia chorych w życiu chrześcijańskim	zewnętrzna powinna wyrażać wewnętrzną więź z Bogiem – podaje przykłady, kiedy wyraża postawę szczerości w relacji z Bogiem i z drugim człowiekiem – uzasadnia swoje pragnienie uczestnictwa w liturgii Mszy Świętej z czystym sercem – uzasadnia wartość sakramentu pokuty i pojednania – uzasadnia swą gotowość przemiany życia przez regularną spowiedź – wyjaśnia znaczenie gestów kapłana podczas udzielania sakramentu namaszczenia chorych – wskazuje, w jaki sposób chce pomagać potrzebującym	
IV. Tajemnice królestwa Bożego – przypowieści Jezusa	– odnajduje w Piśmie Świętym przypowieść o siewcy (Łk 8,5-15) – definiuje pojęcie „przypowieść” – omawia treść perykopy o ziarnie gorczycy i zaczynie chlebowym (Mt 13,31-33) – podaje prawdę, że rozwój królestwa Bożego dokonuje się w historii ludzkości – podaje prawdę, że Boże słowo jest fundamentem, na którym ma budować własne życie – wymienia, w jaki sposób może pogłębiać więź z Bogiem – definiuje pojęcie „talent”	– podaje, co oznaczają rodzaje gleby i kim jest siewca – wymienia miejsca, w których słuchamy słowa Bożego – podaje przykłady, w jaki sposób królestwo Boże jest budowane na ziemi duchowo i materialnie – omawia prawdę, że królestwo Boże przemienia świat – podaje prawdę, że człowiek ukształtowany przez Boże słowo podejmuje właściwe decyzje – wymienia konsekwencje niewłaściwych wyborów moralnych – podaje, kogo oznacza pan i słudzy z przypowieści – podaje prawdę, że wszystkie zdolności są darem Boga i należy je pomnażać – omawia symbolikę przebaczania 77 razy	– charakteryzuje przypowieść jako gatunek literacki – interpretuje przypowieść o siewcy (Łk 8,5-15) – uzasadnia, że aby słowo Boże mogło wydać plon, konieczne jest zaangażowanie człowieka – wyjaśnia symboliczne znaczenie ziarna gorczycy i kwasu chlebowego we wzroście duchowym – uzasadnia, że królestwo niebieskie wzrasta dzięki Bożej mocy – uzasadnia, że słowo Boże ma moc przemiany ludzkich serc – wyjaśnia przesłanie przypowieści o domu na skale (Mt 7,24-27) – uzasadnia, dlaczego warto	– uzasadnia, że słuchanie słowa Bożego i wypełnianie go prowadzi do królestwa Bożego – uzasadnia, że królestwo Boże rozrasta się duchowo i materialnie – podaje przykłady sytuacji, gdy wyraża postawę otwartości na Boży plan i cierpliwie oczekuje na jego realizację – charakteryzuje postawę człowieka budującego swoje życie na słowie Bożym – wyjaśnia, kiedy świadomie przeżywa liturgię słowa na Mszy Świętej – uzasadnia, że zbawienie osiągamy wykorzystując dary, które nam powierzono	– omawia, jak może odnieść do własnego życia owoce ziarna zasianego na żyznej glebie – wskazuje sytuacje, gdy rozwiązuje podstawowe problemy życiowe w duchu wiary chrześcijańskiej

	(jednostka monetarna) i podaje znaczenie wyrażeń: „puścić w obrót” i „zakopać dar” – opowiada przypowieść o nielitościwym dłużniku (Mt 18,23-35) – podaje, jaką wartość miał talent i denar – opowiada przypowieść o dziesięciu pannach (Mt 25,1-13) – określa, na czym polega roztropność i nieroztropność – opowiada przypowieść o robotnikach w winnicy (Mt 20,1-16) – podaje prawdę, że człowiek może nawrócić się w każdej chwili życia – opowiada przypowieść o chwaście i sieci (Mt 13,24-30.36-43.47-50)	– wskazuje, jak zastosować wskazania prawa Bożego w konkretnych sytuacjach życiowych – podaje, co symbolizują oliwa i zapalona lampa – wymienia sposoby powrotu do życia w łasce Bożej – wymienia warunki trwania w Bożej łasce – omawia prawdę, że Bóg okazuje swoje miłosierdzie wobec grzeszników – wskazuje, że Bóg jest hojnym dawcą łask – podaje prawdę, że siłą, która pociąga ludzi do dobra, jest miłość Jezusa – podaje, czego symbolem jest siewca, ziarno, chwast, żniwo, połów i sieć – wymienia rzeczy ostateczne człowieka	budować życie na relacji z Bogiem – interpretuje przypowieść o talentach (Mt 25,14-30) – uzasadnia, dlaczego warto rozwijać swoje umiejętności – charakteryzuje postawę odpowiedzialności – wyjaśnia znaczenie długu wobec Boga i ludzi – podaje przykłady, gdy reaguje na niewłaściwe zachowania w swoim otoczeniu – odnosi oczekiwanie na Oblubieńca do powtórnego przyjścia Chrystusa – uzasadnia, dlaczego powinniśmy być zawsze przygotowani na powtórne przyjście Chrystusa – interpretuje przypowieść o robotnikach w winnicy (Mt 20,1-16) – wyjaśnia różnicę między sprawiedliwością Bożą a sprawiedliwością ludzką – wyjaśnia, dlaczego Bóg pozwala żyć obok siebie ludziom dobrym i złym – wyjaśnia, na czym będzie polegał sąd ostateczny i szczegółowy – podaje przykłady, kiedy prawidłowo reaguje na niewłaściwe zachowania bliskich osób	– wskazuje sposoby rozwijania swoich zdolności dla dobra własnego i innych – uzasadnia, że warunkiem Bożego przebaczenia jest przebaczenie innym – uzasadnia swą gotowość życia w łasce uświęcającej przez częste przyjmowanie Komunii Świętej – uzasadnia, że człowiek, nie korzystając z Bożych łask, zubaża samego siebie – wyjaśnia znaczenie spowiedzi w swej trosce o życie w łasce uświęcającej – uzasadnia pragnienie kształtowania w sobie postawy wytrwałego znoszenia cierpienia spowodowanego przez zło	
VII. Szczególne tajemnice roku (tematy: 52-56)	– wymienia okresy w roku liturgicznym i obowiązujące święta kościelne – omawia historię różańca – omawia przesłanie orędzia Matki Bożej z Fatimy – mówi z pamięci tajemnice różańca	– podaje definicję roku liturgicznego – podaje, że rok liturgiczny przebiega według cyklu: A, B i C – podaje prawdę, że odmawiając różaniec razem z Maryją zwracamy się do Boga w różnych potrzebach – podaje datę wspomnienia Matki Bożej Różańcowej	– wyjaśnia, dlaczego w każdym roku liturgicznym powtarzamy uobecnianie w liturgii wydarzeń zbawczych – wskazuje w wybranych tekstach liturgicznych wydarzenia zbawcze – uzasadnia wartość modlitwy różańcowej	– wyjaśnia rolę świętych wspominanych w roku liturgicznym w historii Kościoła – przyporządkowuje nabożeństwa do poszczególnych okresów roku liturgicznego	– charakteryzuje działalność kółek różańcowych – angażuje

	– podaje prawdę, że grzebanie umarłych jest jednym z uczynków miłosierdzia i chrześcijańskim obowiązkiem – podaje prawdę, że zmarli oczekują na naszą pomoc podczas cierpienia w czyśćcu – opowiada biblijną historię o narodzeniu Jezusa – opowiada biblijną historię o mędrcach ze Wschodu – podaje datę uroczystości Objawienia Pańskiego	– wskazuje, że modlitwa za zmarłych (Msza Święta, wypominki, modlitwa przy grobie) jest pomocą duszom oczekującym w czyśćcu – omawia prawdę wiary o wcieleniu Bożego Syna – wymienia chrześcijańskie tradycje związane ze świętami Bożego Narodzenia – wymienia chrześcijańskie tradycje związane uroczystością Objawienia Pańskiego – podaje tytuły kolęd związanych z uroczystością Objawienia Pańskiego	– przygotowuje rozważania do wybranej tajemnicy – uzasadnia potrzebę modlitwy za zmarłych i troskę o ich groby – wyjaśnia, dlaczego na grobach stawia się krzyże – wyjaśnia, w jaki sposób wyraża gotowość troski o groby bliskich – uzasadnia wartość chrześcijańskich tradycji związanych ze świętami Bożego Narodzenia – wyjaśnia symbolikę tradycji świąt Bożego Narodzenia – uzasadnia, że tradycja pomaga we właściwym przeżywaniu prawd wiary – śpiewa kolędy – uzasadnia, że Bóg daje znaki na naszej drodze do poznania i spotkania Chrystusa – wyjaśnia symbolikę darów złożonych przez mędrców	– uzasadnia swą gotowość czynnego udziału w roratach – uzasadnia swą gotowość uczestniczenia w nabożeństwach różańcowych – uzasadnia, że modlitwa za zmarłych jest przejawem wiary w życie wieczne oraz wyrazem nadziei, która się spełni przy spotkaniu w niebie – uzasadnia swą gotowość pojednania się z drugim człowiekiem, podczas dzielenia się opłatkiem – wskazuje sytuacje, gdy modli się w intencji właściwego odczytywania znaków w swoim życiu – uzasadnia swą gotowość prowadzenia innych do Chrystusa	się w przygotowanie wieczerzy wigilijnej w domu rodzinnym oraz w spotkanie opłatkowe w klasie

PÓŁROCZE II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
V. Śmierć i chwała Jezusa	– opowiada o pojmaniu Jezusa w ogrodzie Oliwnym (Mt 26,14-16.36.45-50; 27,3-5) – omawia wydarzenia związane ze śmiercią Jezusa na krzyżu (Łk 22,19-20 i J 19,17-18) – omawia wydarzenia związane z Ostatnią	– podaje cechy wiernego przyjaciela Chrystusa – omawia, dlaczego podczas liturgii Wielkiego Czwartku Najświętszy Sakrament jest przenoszony do ciemnicy – wykazuje, że Msza Święta jest uobecnieniem ofiary krzyżowej Jezusa – przytacza z pamięci słowa przeistoczenia – podaje nazwy naczyń liturgicznych używanych podczas Mszy Świętej	– określa, na czym polegała zdrada Judasza – wyjaśnia symbolikę ciemnicy – wyjaśnia znaczenie ołtarza, krzyża stojącego na ołtarzu i prezbiterium – czynnie angażuje się w przygotowanie i przebieg liturgii Mszy Świętej – wyjaśnia, na czym polega konsekracja naczyń liturgicznych – omawia znaczenie chwil ciszy w liturgii – uzasadnia swą gotowość zachowania	– charakteryzuje postać Judasza – uzasadnia swą gotowość trwania w przyjaźni z Jezusem – uzasadnia, że Msza Święta jest ofiarą całej wspólnoty Kościoła – wyjaśnia, na czym polega medytacja – układa/interpretuje tekst	– przygotowuje projekt grobu Pańskiego do swojego kościoła – angażuje się w przeprowadzenie

	Wieczerzą (Mt 26,26-28) – omawia treść perykopy o złożeniu Jezusa do grobu (Mk 15,42-47) – opowiada o wydarzeniach związanych ze zmartwychwstaniem Jezusa (J 20,1-8) – podaje znaczenie słowa „rezurekcja” – podaje, do czego służą chrzcielnica i kropielnica – podaje prawdę, że obraz Jezusa Miłosiernego powstał z polecenia Jezusa danego św. Faustynie – podaje prawdę, że niedziela jest pamiątką zmartwychwstania Chrystusa – podaje godziny Mszy Świętych w swojej parafii – podaje prawdę, że podczas chrztu Jezusa zstąpił na Niego Duch Święty pod postacią gołębicy	– omawia zwyczaje pogrzebowe w czasach Jezusa – omawia liturgię Wigilii Paschalnej – podaje, kiedy podczas liturgii zapala się paschał – wymienia zobowiązania podejmowane podczas chrztu – podaje datę swojego chrztu – wymienia charakterystyczne elementy obrazu Jezusa Miłosiernego – określa, na czym polega Boże miłosierdzie – omawia prawdę, że niedziela jest pierwszym dniem tygodnia – podaje przykłady sposobów spędzania niedzieli w rodzinie – podaje prawdę, że Duch Święty zstąpił na apostołów w Wieczerniku w dniu Pięćdziesiątnicy – wymienia znaki towarzyszące zesłaniu Ducha Świętego na apostołów – podaje prawdę, że w sakramencie bierzmowania Duch Święty umacnia chrześcijan do bycia świadkami Chrystusa	skupienia w kluczowych momentach liturgii – wyjaśnia, że chrześcijanin w obliczu śmierci nie rozpacza, lecz jest pełen nadziei – wyjaśnia znaczenie symboliki grobu Pańskiego – uzasadnia, dlaczego najważniejszym elementem grobu Pańskiego jest monstrancja (z Ciałem Chrystusa) – wyjaśnia znaczenie symboli paschalnych – wyjaśnia znaczenie symbolu zanurzenia w wodzie podczas chrztu świętego – wyjaśnia związek chrztu ze śmiercią i zmartwychwstaniem Chrystusa (na podst.: Rz 6,3-4) – uzasadnia, dlaczego modli się za rodziców i rodziców chrzestnych – wyjaśnia znaczenie wypłynięcia krwi i wody z boku Jezusa (J 19,33-34), – wyjaśnia symbolikę promieni na obrazie – wyjaśnia, że niedziela jest dniem wolnym od pracy, a poświęconym na spotkanie z Bogiem – wyjaśnia treść pierwszego przykazania kościelnego i trzeciego przykazania Bożego – uzasadnia swą gotowość systematycznego uczestnictwa we Mszy Świętej – opowiada o zapowiedzi zesłania Ducha Świętego (J 14,16-17) – wyjaśnia znaczenie znaków towarzyszących zesłaniu Ducha Świętego	modlitwy medytacyjnej – przygotowuje scenariusz adoracji przy grobie Jezusa (dla swojej klasy) – uzasadnia, dlaczego światło jest symbolem Chrystusa zmartwychwstałego – uzasadnia swą gotowość uczestnictwa w liturgii Wigilii Paschalnej – wskazuje, w jaki sposób wypełnia zobowiązania wynikające z przyjęcia chrztu – interpretuje podpis „Jezu, ufam Tobie” – wyjaśnia, dlaczego ze czcią i ufnością modli się przed obrazem Jezusa Miłosiernego – uzasadnia, dlaczego świętujemy niedzielę jako pierwszy dzień tygodnia – przygotowuje plan na wspólną niedzielę z rodziną – interpretuje wymowę symboli Ducha Świętego – uzasadnia pragnienie współpracy z Duchem Świętym w rozwoju swojej wiary	adoracji razem z klasą przy grobie Pańskim
VI. Kościół wspólnotą aż po niebieski	– omawia perykopę o powierzeniu Piotrowi władzy w Kościele (Mt 16,13-19) – podaje prawdę, że	– wymienia stopnie hierarchii w Kościele – podaje imiona i nazwiska biskupów w diecezji oraz kapłanów z parafii – wskazuje biblijne podstawy sakramentu święceń	– wyjaśnia znaczenie symboli związanych z władzą w Kościele – wyjaśnia znaczenie imienia Piotr – wyjaśnia znaczenie sakramentu święceń w życiu chrześcijańskim	– uzasadnia, że władza w Kościele oznacza służbę wspólnocie wierzących – uzasadnia, dlaczego modli się w intencji papieża i	– omawia charyzmat wybranego zgromadzenia

e Jeruzalem	Kościół jest wspólnotą zbawienia o hierarchicznej strukturze władzy – omawia konsekwencje wynikające z sakramentu święceń – wymienia konsekwencje wynikające z przyjęcia ślubów zakonnych – omawia skutki wynikające z sakramentu małżeństwa – wymienia symbole związane z sakramentem małżeństwa – wymienia prawa i obowiązki dzieci wobec rodziców – wymienia zagrożenia płynące z niewłaściwego korzystania z nowoczesnych środków komunikowania się – wskazuje, w jaki sposób może czynnie i świadomie włączyć się w liturgię Kościoła – wymienia zwyczaje związane z uroczystością Bożego Ciała spotykane w jego regionie – definiuje pojęcie „ojczyzna” – wskazuje polskie symbole narodowe – wskazuje, w jaki sposób może naśladować świętych – podaje, kiedy obchodzona jest uroczystość Jezusa Chrystusa Króla	– wskazuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu święceń – wskazuje biblijne podstawy sakramentu małżeństwa – wskazuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu małżeństwa – wymienia prawa i obowiązki rodziców wobec dzieci – wskazuje własne miejsce w rodzinie – wskazuje pozytywne strony szybkiego porozumiewania się z innymi – wymienia zalety kontaktów międzyludzkich bez pomocy mediów – omawia prawdę, że człowiek, oddając cześć Bogu, uświęca się – podaje przykłady wpływu obecności Boga w jego sercu na życie codzienne – podaje nazwy miejsc związanych z cudami eucharystycznymi – podaje tytuły tradycyjnych pieśni eucharystycznych – wymienia wartości płynące z przynależności do państwa polskiego – podaje przykłady bohaterów, którzy oddali życie z Ojczyznę – wskazuje różnice między sądem ostatecznym a szczegółowym – podaje imiona swoich patronów z chrztu oraz patronów parafii i Polski – wymienia główne wartości, na których zbudowane jest królestwo Boże (prefacja z uroczystości Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata) – wskazuje podobieństwa i różnice między królestwem ziemskim a królestwem niebieskim – omawia dogmat o wniebowzięciu Najświętszej Maryi Panny – wskazuje, w jaki sposób może naśladować Maryję – omawia prawdę, że Bóg w Trójcy	– charakteryzuje, na czym polega życie zakonne – określa, jak często modli się o powołania kapłańskie i zakonne – wyjaśnia znaczenie sakramentu małżeństwa w życiu chrześcijańskim – omawia, kiedy i dlaczego modli się za swoją rodzinę – interpretuje treść IV przykazania Bożego – uzasadnia swą gotowość właściwego odnoszenia się do rodziców – uzasadnia, że może zaoszczędzić czas, korzystając z osiągnięć techniki – uzasadnia, dlaczego należy zachować równowagę między pracą, modlitwą, przebywaniem z innymi, odpoczynkiem – uzasadnia, jakie owoce liturgii realizują się w życiu codziennym – charakteryzuje liturgię jako sposób kontaktowania się z Bogiem – uzasadnia swą gotowość świadomego i czynnego uczestnictwa w niedzielnej Mszy Świętej – wyjaśnia przesłanie procesji Bożego Ciała na ulicach miast i wsi – wyjaśnia znaczenie obrzędów, symboli i znaków używanych podczas procesji Bożego Ciała – uzasadnia, że udział w procesji Bożego Ciała świadczy o przynależności do wspólnoty Kościoła i wspólnoty parafialnej – omawia swój czynny udział w procesji Bożego Ciała – uzasadnia, że służba Bogu jest służbą Ojczyźnie – uzasadnia słuszność walki o dobro Ojczyzny – omawia, w jaki sposób okazuje szacunek wobec symboli narodowych	swoich biskupów – uzasadnia, dlaczego stale powierza Bogu w modlitwie znanych mu kapłanów, siostry zakonne i zakonników – charakteryzuje małżeństwo i rodzinę jako wspólnotę – uzasadnia swą gotowość podejmowania obowiązków na rzecz własnej rodziny – uzasadnia, że nakazy i zakazy rodziców wypływają z troski o dziecko – uzasadnia wartość przebaczania w życiu codziennym – opracowuje osobisty plan dnia z uwzględnieniem pracy, modlitwy, przebywania z innymi, odpoczynku – uzasadnia swą gotowość rozmowy z innymi, dając pierwszeństwo spotkaniom z drugim człowiekiem – wyjaśnia znaczenie misji pokojowych – uzasadnia, że każdy jest odpowiedzialny za pokój na świecie – wyjaśnia, kiedy i dlaczego modli się o pokój na świecie – wyjaśnia znaczenie codziennego życia świętych w dążeniu do świętości – uzasadnia, dlaczego w różnych potrzebach zwraca się do swoich patronów – redaguje modlitwę uwielbienia	zakonnego – uzasadnia, że jest odpowiedzialny za budowanie pokoju we własnym środowisku – relacjonuje swe zaangażowanie w przygotowanie domu rodzinnego do uroczystości Bożego Ciała

	Wszechświata – podaje prawdę, że niebo jest stanem, w którym człowiek doświadcza kontaktu z Bogiem i z tymi, którzy Boga kochają – podaje definicję opatrzności Bożej	Świętej czuwa nad światem – wymienia przykłady Bożej interwencji w życiu konkretnego człowieka	– wyjaśnia, na czym polega „niebo”, „piekło”, „czyściec” – opisuje konsekwencje dobra i zła w perspektywie wieczności – uzasadnia, dlaczego modli się za dusze cierpiące w czyśćcu – interpretuje treść perykopy J 18,33-37a – wyjaśnia istotę królowania Chrystusa – potrafi zaśpiewać hymn „Chrystus Wodzem” – wyjaśnia, że przez modlitwę i śpiew wielbi Chrystusa Króla – wyjaśnia, na czym polega łączność między Kościołem pielgrzymującym a uwielbionym (świętych obcowanie) – charakteryzuje postać Maryi jako przewodniczki w wierze – powierza się opiece Maryi, odmawiając modlitwę „Pod Twoją obronę” – wyjaśnia symbolikę oka opatrzności – wskazuje, że Bóg posługuje się zdarzeniami i ludźmi, czuwając nad swoim stworzeniem	– uzasadnia, dlaczego powierza swoje życie Chrystusowi Królowi – wyjaśnia, na czym polega modlitwa za przyczyną Maryi – uzasadnia, dlaczego modli się za zmarłych z rodziny – uzasadnia, że człowiek najpełniej dostrzega Bożą opatrzność z perspektywy czasu – podaje przykłady, kiedy przyjmuje porażki i sukcesy, trudności i radości życia codziennego w postawie zaufania Bożej opatrzności	
VII. Szczegółowe tajemnice roku (tematy 57-62)	– podaje, że błogosławieństwo pokarmów odbywa się w Wielką Sobotę, w dniu oczekiwania na zmartwychwstanie Jezusa – wymienia chrześcijańskie tradycje związane z Wielkanocą – wymienia formy kultu miłosierdzia Bożego – podaje prawdę, że miłosierdzie jest przymiotem Boga – podaje prawdę, że maj jest miesiącem, w którym	– podaje prawdę, że śniadanie wielkanocne jest wyrazem nadziei, że wszyscy spotkamy się w niebie na uczcie Chrystusa – wymienia obietnice związane z odmawianiem koronki do miłosierdzia Bożego – podaje, kiedy obchodzimy święto Miłosierdzia Bożego – wymienia różne sposoby oddawania czci Maryi – omawia różne formy nabożeństw majowych – podaje prawdę, że pozdrowienia chrześcijańskie powstały jako wyraz wiary	– uzasadnia wartość chrześcijańskich tradycji związanych z Wielkanocą – wyjaśnia symbolikę pokarmów błogosławionych w Wielką Sobotę – omawia, w jaki sposób włącza się w przygotowanie śniadania wielkanocnego – opowiada historię powstania „Koronki do miłosierdzia Bożego” – charakteryzuje sanktuarium w Łagiewnikach jako stolicę kultu miłosierdzia Bożego – wyjaśnia, w jaki sposób odmawia się „Koronkę do miłosierdzia Bożego” – wyjaśnia, że litania jest modlitwą, w której prosimy o wstawiennictwo Maryi u Jej Syna, Jezusa	– wyjaśnia, że zwyczaj dzielenia się jajkiem i składania życzeń jest wyrazem radości z obecności Chrystusa Zmartwychwstałego – uzasadnia swą gotowość uczestnictwa w rezurekcji – relacjonuje, kiedy odmawia „Koronkę do miłosierdzia Bożego” – wyjaśnia treść modlitw zawartych w koronce – wyjaśnia wybrane wezwania „Litanii loretańskiej”	– daje świadectwo, jak troszczy się o kapliczki, figury i obrazy poświęcone Matce Bożej

	szczególną cześć oddaje się Matce Bożej – wymienia pozdrowienia chrześcijańskie – podaje prawdę, że rodzice są darem Boga – wymienia sposoby okazywania miłości swoim rodzicom – wymienia prawa i obowiązki dziecka (Karta Praw Dziecka)	– podaje, co Bóg nam obiecuje za szczerą miłość do matki i ojca – podaje, kiedy obchodzimy Dzień Matki i Dzień Ojca – wskazuje wartość rodzinnego świętowania Dnia Dziecka	– śpiewa pieśni ku czci Matki Bożej – uzasadnia, że pozdrowienia chrześcijańskie są wyrazem szacunku wobec pozdrawianej osoby oraz przekonań religijnych – uzasadnia swą gotowość pozdrawiania po chrześcijańsku kapłanów, siostry zakonne, katechetów osób przy pracy – układa modlitwę dziękczynną za dar matki i ojca – charakteryzuje właściwe postępowanie wobec rodziców (rachunek sumienia) – omawia, w jaki sposób wyraża szacunek wobec rodziców – charakteryzuje obowiązki i prawa dziecka w rodzinie, państwie, Kościele – wyjaśnia, w jaki sposób dziękuje Bogu za swoje życie	– uzasadnia swą gotowość uczestnictwa w nabożeństwach majowych – wyjaśnia znaczenie pozdrowień chrześcijańskich – wskazuje wartość rodzinnego świętowania Dnia Matki oraz Dnia Ojca – wskazuje, kiedy modli się w intencji rodziców – uzasadnia, że dziecko jest osobą mającą swoją godność – przygotowuje program rodzinnego świętowania Dnia Dziecka – wskazuje, kiedy modli się za dzieci na świecie	

zgodnego z programem nauczania „Kim jestem jako człowiek, kim chcę być jako chrześcijanin” nr AZ-3-01/13

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:
m) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
n) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:
m) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
n) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:
s) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
t) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
u) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:
s) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
t) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
u) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
a) posiadł wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna

1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, pieśni	• dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza)	• dokładna znajomość cytatów z lekcji	• przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami	• niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu	• skojarzenia z treścią cytatu	• brak jakiejkolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przedmiotowy	• wszystkie tematy • zapisy • prace domowe • staranne pismo • własne materiały • ilustracje itp.	• starannie prowadzony • wszystkie tematy i notatki • prace domowe	• zeszyt staranny • luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	• zeszyt czytelny • braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	• pismo niestaranne • liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	• brak zeszytu
3. Prace domowe	• staranne wykonanie • treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach • dużo własnej inwencji • twórcze	• merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem • staranne • czytelne • rzeczowe	• wskazują na zrozumienie tematu • niezbyt twórcze	• powiązane z tematem • niestaranne	• widać próby wykonania pracy • na temat	• praca nie na temat • brak rzeczowości w pracy • brak pracy
4. Testy i sprawdziany	• wszystkie polecenia wykonane poprawnie • rozwiązane też zadanie dodatkowe	• 75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) • 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)	• 75% zadań podstawowych • 50% wymagań • rozszerzających	• 75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji)	• 50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych	• poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi ustne	• wiadomości zawarte w podręczniku i zeszycie uzupełnione wiedzą spoza programu • wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język • używanie pojęć	• wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem • odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	• wyuczone na pamięć wiadomości • uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela	• wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć • odpowiedź niestaranna • częste pytania naprowadzajace	• słabe wiązanie faktów i wiadomości • chaos myślowy i słowny • odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy • dużo pytań pomocniczych	• brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
6. Aktywność	• uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji • korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	• uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie	• stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	• mało aktywny na lekcjach	• niechętny udział w lekcji	• lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
	• wiele razy pomaga w	• starannie wykonuje	• niezbyt chętnie			

7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) • reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie)	powierzone przez katechetę zadania • przejawia postawę apostolską	wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

PÓŁROCZE I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
I. Otwarci na Bożą miłość	• wymienia, co jest dla niego ważne • podaje prawdę, że Bóg kocha miłością bezwarunkową • wskazuje teksty biblijne mówiące o powszechności grzechu • wskazuje na Jezusa jako Zbawiciela, który wyzwala z niewoli grzechu • wymienia najważniejsze wartości w życiu człowieka • podaje prawdę, że stan duszy człowieka wpływa na jego relacje z otoczeniem • prezentuje treść perykopy o dwunastoletnim Jezusie w świątyni	• podaje przykłady działania kochającego Boga w swoim życiu • interpretuje biblijną perykopę o zwiastowaniu • omawia prawdę, że grzech jest przeszkodą w poznaniu i akceptacji prawdy o sobie i o Bożej miłości • określa, jaki ideał siebie chciałby osiągnąć, który będzie podobał się Panu Bogu • podaje, w jaki sposób zaprasza Jezusa do swego życia • podaje przykłady gubienia i odnajdywania Boga w życiu chrześcijanina • opowiada, w jaki sposób szuka Jezusa, identyfikując się z Maryją lub Józefem	• wyjaśnia, na czym polega miłość bezwarunkowa • uzasadnia, że poszukiwanie Boga oznacza otwarcie się na Jego Miłość (jak Maryja) • interpretuje biblijną perykopę uzdrowieniu paralityka (Mt 9,1-8) • określa, w jaki sposób oddaje Jezusowi swoje grzechy • interpretuje biblijną perykopę o Zacheuszu (Łk 19,1-10) • uzasadnia, że warto poszukiwać Jezusa pomimo swojej grzeszności • wymienia formy i rodzaje modlitw i podaje przykłady • charakteryzuje życie człowieka jako ciągłe poszukiwanie Boga	• formułuje własną modlitwę dziękczynną za miłość okazywaną przez Boga • podaje, w jaki sposób otwiera się na bezwarunkową miłość Boga i ją przyjmuje • uzasadnia, że o własnych siłach człowiek nie jest w stanie wyzwolić się z grzechu i potrzebuje Bożej pomocy • charakteryzuje konsekwencje zaproszenia Jezusa do swego serca (życia) • podaje, w jaki sposób dba o dobre relacje z rodziną i w grupie koleżeńskiej • uzasadnia, dlaczego Boga (Jezusa) trzeba nieustannie	• daje świadectwo, w jaki sposób troszczy się o „sprawy Boże” w swoim życiu

	• definiuje modlitwę jako spotkanie i dialog z Bogiem			szukać	
II. Przyjaźń	• wyjaśnia pojęcia: czyste serce, pożądliwość • podaje przyczyny konfliktu króla Saula z Dawidem • wylicza cechy prawdziwej przyjaźni • wymienia cechy charakteryzujące przyjacielskie relacje • podaje przykłady dobrych relacji dorastających dzieci z rodzicami • określa, co to jest wolontariat • wymienia rodzaje pracy wolontariatu • definiuje, czym są uzależnienia • wylicza różne formy uzależnień (papierosy, alkohol, narkotyki, zakupy) • określa szkodliwość narkotyków • wymienia pozytywne i negatywne strony kontaktu przez Internet • wskazuje, jak chronić swoją godność i prywatność w sieci • określa, jakiej postawy wobec życia oczekuje od nas Bóg • podaje prawdę, że problemy są nieodłączną częścią życia człowieka	• wskazuje (wymienia) różnice psychiczne między mężczyzną i kobietą • podaje przykłady sytuacji, kiedy przyjaźń jest poddana próbie • określa, w jaki sposób chce budować relacje przyjaźni • podaje przykłady działań (zachowań) budujących wzajemne zaufanie • wyraża szacunek wobec rodziców (opiekunów) • wskazuje sposoby włączenia się w wolontariat w swojej miejscowości lub okolicy • podaje, w jaki sposób szuka grupy, z którą chce pomagać innym • wyraża dezaprobatę wobec wszelkiego rodzaju uzależnień • podaje, w jaki sposób i kto może pomóc ludziom uzależnionym • podaje zasady właściwego korzystania z Internetu • wskazuje pozytywne sposoby rozwiązywania problemów, które spotyka w życiu • wskazuje, gdzie mogą szukać pomocy osoby mające myśli samobójcze	• omawia prawdę, że człowiek przeżywa swoje życie i wyraża się jako mężczyzna lub kobieta • charakteryzuje życie zniewolone pożądliwością i postawę czystego serca • opowiada historię relacji Dawida z królem Saulem • charakteryzuje przyjaźń Dawida i Jonatana • uzasadnia konieczność okazywania czci rodzicom • uzasadnia, dlaczego warto słuchać rodziców • charakteryzuje owoce zaangażowania się w wolontariat • wyjaśnia, na czym polegają poszczególne uzależnienia • charakteryzuje skutki uzależnienia • podaje, w jaki sposób może wspierać kolegów, którzy mieli kontakt z narkotykami • charakteryzuje różnice między światem wirtualnym a realnym • określa postawę zdrowego dystansu wobec świata wirtualnego • charakteryzuje życie ludzkie jako największy dar otrzymany od Boga • wyjaśnia, że samobójstwo nie jest rozwiązaniem problemu	• właściwie ocenia różne opinie i zachowania dotyczące ludzkiej seksualności prezentowane w reklamach • określa działania, jakie podejmuje w zakresie wychowania siebie do czystości • wyjaśnia, na czym polegają dobre relacje rówieśnicze • określa, jakie działania ukierunkowane na dobro planuje podjąć z wspólnie rówieśnikami • formułuje prawa i obowiązki rodziców wobec dzieci oraz dzieci wobec rodziców • wyjaśnia słowa Jezusa „Więcej szczęścia jest w dawaniu, aniżeli w braniu” • referuje, w jaki sposób uwrażliwia innych na problem narkomanii • argumentuje wartość bezpośrednich relacji osobowych • uzasadnia, dlaczego mamy się troszczyć o własne życie • określa, w jaki sposób szanuje swoje życie i troszczy się o swój rozwój	• nawiązuje przyjacielskie relacje z innymi ludźmi: wolontariuszami i potrzebującymi pomocy i referuje swe działania wobec klasy
III. Bóg Ojciec	• definiuje pojęcie wiary • wymienia główne prawdy wiary • definiuje pojęcie „Biblia” • wymienia inne nazwy Biblii	• omawia prawdę, że u podstaw wiary jest przyjęcie Bożej miłości i odpowiedź na nią • omawia własne sposoby umacniania swej wiary	• uzasadnia potrzebę coraz lepszego poznawania treści wiary • rozróżnia wiarę naturalną i religijną (nadprzyrodzoną) • wyjaśnia, na czym polega	• wyjaśnia, że wiara jest wejściem w osobistą relację z Bogiem • charakteryzuje związek między Pismem Świętym a	• referuje, jakie wskazówki dla własnego

	• omawia budowę Pisma Świętego (księgi, rozdziały, wersety, wyjaśnienia pod tekstem) • potrafi odszukać wskazany fragment biblijny • podaje, w jakich językach napisano Biblię • podaje definicję modlitwy • wymienia rodzaje modlitw • wymienia najważniejsze fakty z historii zbawienia • określa miejsce Abrahama w historii zbawienia • podaje, że wiara jest darem Boga i wymienia jej cechy • podaje, że Izaak był synem Abrahama • omawia tekst biblijny o ofierze Abrahama (Rdz 22,1-19) • omawia okoliczności zmiany imienia Jakuba na Izrael • omawia sytuację Izraelitów w Egipcie i rolę Mojżesza w ich wyjściu z niewoli • wymienia dokonania Jozuego • wskazuje proroka Daniela jako wzór wytrwałości w wierze • wskazuje proroka Eliasza jako obrońcę wiary narodu wybranego w prawdziwego Boga (1 Krl 18,20-40) • wskazuje, co pogłębia wiarę w Boga, a co ją niszczy • wymienia zadania Jeremiasza dane mu przez Boga • wymienia cechy dojrzałej wiary	• wymienia autorów Biblii i etapy jej powstawania • określa, co to jest kanon Pisma Świętego • określa, czym jest Tradycja Kościoła • wymienia niektóre gatunki literackie, jakimi posługuje się Biblia • wymienia najbardziej znane tłumaczenia Biblii • podaje przykłady modlących się postaci biblijnych • potrafi wykorzystać Pismo Święte w modlitwie osobistej • określa kolejność najważniejszych wydarzeń z historii zbawienia, zaznaczając je na osi czasu • omawia, że Bóg jest wierny swoim obietnicom i chce stale przebywać w naszym życiu • wymienia owoce heroicznej wiary Abrahama • podaje przykłady działań Boga, które pomagają człowiekowi przemienić się na lepsze • określa sytuacje współczesnych zniewoleń człowieka • podaje cechy dobrego przewodnika (mentora) • podaje przykłady współczesnych postaci godnych naśladowania • wymienia owoce i trudności trwania w wierze na przykładzie proroka Daniela i św. Piotra • podaje przykłady błędnych wyobrażeń o Bogu • określa praktyki przeciwne wierze w Boga (zabobon, bałwochwalstwo,	natchnienie Biblii • wyjaśnia, że czytając Biblię, spotyka się z Bogiem • przyporządkowuje gatunki literackie do wybranych fragmentów Pisma Świętego • potrafi rozpoznać przekład Biblii zatwierdzony przez Kościół katolicki • wskazuje w Piśmie Świętym miejsca, gdzie występują poszczególne typy modlitw • charakteryzuje relacje Bóg-człowiek (na przykładzie postaci ze Starego Testamentu oraz współczesnych ludzi) • charakteryzuje postać Abrahama i wyjaśnia, dlaczego nazywamy go „ojcem wierzących” • omawia, w jaki sposób pogłębia swoją wiarę • wyjaśnia sens próby wiary Abrahama • charakteryzuje postawę Abrahama wobec Boga w sytuacji próby • wskazuje problemy, które powierza Bogu w ufnej modlitwie • wyjaśnia biblijne znaczenie zmiany imienia • uzasadnia konieczność samodyscypliny i pracy nad sobą • charakteryzuje postawę Mojżesza względem Boga i ludu izraelskiego • uzasadnia potrzebę nadziei i zaufania Bogu w przezwyciężaniu duchowych zniewoleń (złe przyzwyczajenia, nałogi) • charakteryzuje misję Jozuego • uzasadnia potrzebę posiadania doradcy w podejmowaniu dobrych decyzji	Tradycją • podejmuje samodzielną lekturę Pisma Świętego i dzieli się swym doświadczeniem wobec klasy • uzasadnia konieczność określenia gatunków literackich dla właściwej interpretacji tekstów biblijnych • wyjaśnia, dlaczego tłumaczy się Biblię na języki narodowe • prezentuje, jak modli się tekstami z Pisma Świętego • samodzielnie układa modlitwy i z zaangażowaniem modli się nimi • wyjaśnia, że wiara polega na wyjściu poza granicę tego, co jest dla człowieka logiczne i zrozumiałe • uzasadnia typiczne podobieństwo Izaaka do Jezusa • uzasadnia potrzebę Bożej pomocy i błogosławieństwa w chwilach zmagania ze sobą • potrafi odnieść doświadczenie wiary Mojżesza do swoich życiowych planów i oczekiwań • wskazuje, w jaki sposób naśladuje postawę Mojżesza we własnym życiu • wskazuje, w jakich sytuacjach stara się być dobrym przykładem dla innych • uzasadnia potrzebę ciągłego wyjaśniania rodzących się wątpliwości religijnych	życia odkrywa w Piśmie Świętym

		wróżbiarstwo, magia) • wskazuje, co jest źródłem bałwochwalstwa i czarów • charakteryzuje konsekwencję Jeremiasza w głoszeniu Bożego słowa mimo porażek ze strony narodu • podaje, w jaki sposób dba o rozwój swojej wiary	• opowiada, co pomogło prorokowi Danielowi trwać nieugięcie przy Bogu, • charakteryzuje podobieństwa (różnice) w postawie wiary proroka Daniela, św. Piotra i własnej • charakteryzuje religijność narodu wybranego w czasach Eliasza • uzasadnia, że Bóg jest prawdziwym Bogiem, który działa i wyzwala człowieka • omawia wątpliwości Jeremiasza wobec powołania go przez Boga (Jer 1,6-7) • opowiada dialog Jeremiasza z Bogiem (Jr 20) • uzasadnia, że człowiek wypowiadając przed Bogiem swoje wątpliwości, nawiązuje z Nim głębszą relację • omawia, w jaki sposób stara się podtrzymywać i pogłębiać bliską relację z Chrystusem	• referuje, w jaki sposób szuka kompetentnych osób i odpowiedzi na rodzące się w nim pytania • wyjaśnia, na czym polega niebezpieczeństwo praktykowania magii i spirytyzmu • właściwie ocenia rzeczywistość, nazywając zło złem, a dobro dobrem • wyjaśnia, że trudności w wierze są elementem procesu rozwoju wiary i mogą stać się pomocą w pogłębieniu relacji z Bogiem • wyjaśnia proces rozwoju wiary	
VII. Wydarzenia zbawcze (tematy 56-58)	• określa różnicę między pojęciami święty i błogosławiony, kanonizacja i beatyfikacja • podaje datę świąt Bożego Narodzenia i jej genezę • wskazuje teksty biblijne mówiące o Bożym Narodzeniu • opowiada o pokłonie Mędrców (Mt 2,1-12) • wymienia znaki i osoby, które prowadzą go do Jezusa	• wymienia współczesnych polskich świętych i błogosławionych • wyjaśnia, że świętość osiąga się przez naśladowanie Jezusa (Mk 8,34-35) • wymienia znaki i obrzędy wigilijne • wymienia osoby, dla których może być „gwiazdą" prowadzącą do Jezusa	• charakteryzuje życie wybranego świętego lub błogosławionego w kontekście jego pójścia za Jezusem • zna swojego patrona, patrona parafii i Polski • charakteryzuje chrześcijański wymiar świąt Bożego Narodzenia • wyjaśnia znaczenie znaków i obrzędów wigilijnych • opisuje rolę gwiazdy w dotarciu Mędrców do Betlejem • wyjaśnia znaczenie napisu K+M+B robionego kredą na drzwiach domów (*Christus mansionem benedicat*)	• podaje przykłady sytuacji, gdy stara się żyć duchem Ewangelii na co dzień • omawia, w jaki sposób realizuje powszechne powołanie do świętości w swoim życiu • krytycznie ocenia przejawy komercjalizacji świąt Bożego Narodzenia • określa, w jaki sposób wyraża radość i dziękczynienie Bogu za przyjście Zbawiciela • opowiada o nowej tradycji Orszaków Trzech Króli • uzasadnia, że współczesne Betlejem to każda Msza	• w miarę możliwości angażuje się w przygotowanie Orszaku Trzech Króli i bierze w nim udział

				Święta	

PÓŁROCZE II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
IV. Kościół domowy	• definiuje pojęcie Kościoła domowego • wymienia praktyki religijne chrześcijanina • podaje przykłady modlitw z wczesnego dzieciństwa oraz teksty, którymi modli się obecnie • określa, że obowiązkiem rodziny jest zapewnienie troskliwej opieki, również duchowej, nad chorymi i starszymi jej członkami • wymienia okresy roku liturgicznego • wymienia święta nakazane przez Kościół i podaje ich daty • podaje, że świętowanie niedzieli jest religijnym obowiązkiem chrześcijanina • wymienia okoliczności rodzinnych spotkań • podaje daty najważniejszych rodzinnych uroczystości (rocznice, imieniny…) • podaje treść i godzinę wspólnego odmawiania Apelu Jasnogórskiego • wymienia modlitwy, których nauczył się w	• wskazuje elementy Kościoła domowego możliwe do realizacji we własnej rodzinie • wymienia różnice w pojmowaniu Boga przez małe dziecko i gimnazjalistę • wskazuje różnice między wychowaniem religijnym a świeckim • określa wartość i sens cierpienia • wymienia posługi (pielęgnacyjne, medyczne i duchowe) świadczone wobec osób chorych i starszych • wymienia instytucje wspierające rodzinę w wypełnianiu jej obowiązku wobec osób chorych i starszych i wie, jak się z nimi skontaktować • wymienia święta, które nie posiadają stałej daty • uzasadnia przekonanie o potrzebie świętowania dni świątecznych • wymienia elementy chrześcijańskiego świętowania niedzieli • wymienia chrześcijańskie elementy świętowania (Msza Święta, wspólna modlitwa, obecność kapłana, rocznicowa pielgrzymka…) • mówi (śpiewa) z pamięci Apel Jasnogórski • podaje różne określenia modlitwy • wymienia możliwości rodzinnego świadczenia o Chrystusie wobec innych ludzi • daje świadectwo uczestnictwa w	• charakteryzuje rodzinę chrześcijańską jako Kościół domowy • omawia przeszkody, utrudniające religijne wychowanie • charakteryzuje zmiany w modlitwie młodego człowieka • charakteryzuje sposób życia człowieka o religijnym wychowaniu • uzasadnia obowiązek opieki nad chorymi i starszymi członkami rodziny • układa modlitwę w intencji chorych • charakteryzuje poszczególne okresy liturgiczne w oparciu o KKK • interpretuje schemat roku liturgicznego • przyporządkowuje poszczególnym okresom roku liturgicznego właściwe im obrzędy liturgiczne i paraliturgiczne • uzasadnia przekonanie o potrzebie zachowania tradycji związanych z poszczególnymi okresami roku liturgicznego • na podstawie wybranych tekstów biblijnych wyjaśnia, że niedziela jest dla chrześcijanina dniem świętym • uzasadnia, że robienie zakupów w niedzielę jest naruszeniem Bożego przykazania • uzasadnia potrzebę wspólnego świętowania	• opisuje zadania poszczególnych członków rodziny w realizowaniu idei Kościoła domowego • charakteryzuje rozwój obrazu Boga od dzieciństwa do lat młodzieńczych • uzasadnia wartość i potrzebę chrześcijańskiego wychowania • potrafi wykonać podstawowe czynności pielęgnacyjne, udzielić pierwszej pomocy, wezwać pogotowie i kapłana • omawia, w jaki sposób troszczy się o sferę duchową osób chorych i starszych w swojej rodzinie • interpretuje wybrane teksty liturgiczne związane z poszczególnymi okresami i świętami • krytycznie ocenia przypadki naruszania prawa do niedzielnego odpoczynku • podaje, w jaki sposób dba o chrześcijański wymiar świętowania niedzieli • w ufnej modlitwie powierza Bogu swoich bliskich, szczególnie w dni, które są dla nich ważne	• referuje, w jaki sposób podejmuje starania, by realizować w swej rodzinie ideę Kościoła domowego opowiada, jak angażuje się w działalność grup religijnych na terenie swojej parafii oraz zachęca do tego rodziców i rodzeństwo • aktywnie włącza się w

	rodzinie • podaje przykłady świadczenia o Chrystusie w ramach rodziny • podaje, z jakich okazji ludzie przychodzą do kościoła • wymienia ważne wydarzenia, które przeżywał w kościele	Mszach Świętych zamawianych przez rodzinę, przyjaciół, sąsiadów, klasę…	• układa plan świętowania rodzinnej uroczystości, uwzględniając jej chrześcijański charakter • omawia historię cudownego obrazu Matki Bożej Częstochowskiej • wyjaśnia znaczenie jasnogórskiego sanktuarium dla Polaków • potrafi odnaleźć na odbiorniku radiowym stacje transmitujące Apel Jasnogórski • podaje przykłady rodzin, których świętość budowała się na wspólnej modlitwie • na podstawie tekstów biblijnych i nauczania Kościoła uzasadnia konieczność apostolskiego zaangażowania chrześcijańskich rodzin • interpretuje teksty biblijne, mówiące o Kościele jako „domu duchowym” • charakteryzuje rolę Kościoła i znaczenie kościoła materialnego w życiu swojej rodziny	• uzasadnia wartość modlitewnej jedności w godzinie Apelu • podaje, w jaki sposób zachęca bliskich do wspólnego odmawiania Apelu • omawia propozycje zorganizowania wspólnej modlitwy w swojej rodzinie • uzasadnia potrzebę więzi z kościołem parafialnym oraz troski o jego stan materialny i wystrój	przygotowanie uroczystości i okazjonalnych imprez na terenie kościoła (dekoracje, żłóbek, Grób Pański, ołtarze na Boże Ciało, festyny itp.)
V. Ojczyzna	• określa, czym jest i jak się wyraża patriotyzm • wymienia najważniejsze wydarzenia z historii Polski, z których możemy być dumni • podaje datę chrztu Mieszka I oraz imię jego żony • wymienia pierwsze biskupstwa na ziemiach polskich • prezentuje życie i działalność misyjną św. Wojciecha • podaje fakty z życia św. Stanisława i datę jego	• podaje przykłady naszych narodowych bohaterów • przedstawia motywy osobiste i polityczne przyjęcia chrztu przez Mieszka I • podaje datę liturgicznej uroczystości św. Wojciecha • prezentuje postawę patriotyzmu i szacunku dla historii ojczystej • podaje datę liturgicznego wspomnienia św. Stanisława • omawia, w jaki sposób stara się naśladować męstwo i bezkompromisowość św. Stanisława w walce ze złem • wymienia zasługi św. Jadwigi dla	• charakteryzuje wartości, dla których Polacy oddawali życie • uzasadnia religijną wartość miłości Ojczyzny • wyjaśnia znaczenie chrztu Polski dla dalszych jej dziejów • uzasadnia doniosłość zjazdu gnieźnieńskiego • charakteryzuje konflikt pomiędzy biskupem Stanisławem a królem Bolesławem Śmiałym • wyjaśnia rozbieżności w historycznych ocenach tego konfliktu • charakteryzuje rolę królowej Jadwigi w krzewieniu wiary chrześcijańskiej	• podaje, w jaki sposób wzmacnia poczucie polskości w codziennym życiu • uzasadnia znaczenie obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski i zjazdu w Gnieźnie dla budowania zjednoczonej Europy • uzasadnia, dlaczego św. Stanisław należy do głównych patronów Polski • podaje przykłady sytuacji, w których staje w obronie pokrzywdzonych • podaje, w jaki sposób wyraża odpowiedzialność za	• samodzielnie poszukuje źródeł dla lepszego zrozumienia wydarzeń sprzed tysiąca lat oraz ich znaczenia dla współczesności i referuje

	śmierci • relacjonuje wpływ męczeńskiej śmierci św. Stanisława na późniejsze zjednoczenie kraju • podaje fakty z życia św. Jadwigi Królowej • podaje przykłady nietolerancji religijnej w szesnastowiecznej Europie • wymienia różne wyznania w ówczesnej Polsce • wymienia przyczyny i skutki zawarcia unii w Brześciu w 1516 r. • omawia przyczyny i przebieg powstania machabejskiego, • podaje przykłady męczeństwa za wiarę i Ojczyznę • wymienia bohaterów, którzy uratowali Polskę i jej wiarę • podaje fakty i wydarzenia potwierdzające obecność Kościoła w życiu narodu • wymienia najważniejsze fakty z życia bł. Jana Pawła II i ks. Jerzego Popiełuszki, • wymienia chrześcijańskie tradycje dotyczące życia rodzinnego i społeczno-narodowego	chrześcijaństwa • podaje datę jej wspomnienia liturgicznego • podaje, w jaki sposób wyraża troskę o rozwój swojej wiary • wymienia dokumenty dotyczące tolerancji religijnej w Polsce • wyraża szacunek względem ludzi innych wyznań • przejawia postawę tolerancji wobec wyznawców innej wiary • podaje główne fakty z życia św. Andrzeja Boboli • wymienia przyczyny prześladowania Kościoła unickiego • podaje fakty z działalności Kościoła w czasach niewoli narodowej • wymienia nazwiska księży zaangażowanych w walki narodowo-wyzwoleńcze oraz w działalność społeczno-kulturalną • wyraża szacunek wobec tych, którzy poświęcili życie, abyśmy mogli żyć w wolnym kraju • wyraża szacunek dla ludzi walczących w obronie swej wiary i ojczyzny • określa rolę, jaką Kościół odegrał w najnowszych dziejach Polski • wyraża szacunek dla ofiary z życia złożonej za Chrystusa i rodaków • określa formy kultu bł. Jana Pawła II i ks. Jerzego Popiełuszki • podaje, w jaki sposób korzysta z ich orędownictwa u Boga i stara się naśladować ich cnoty • podaje przykłady pielęgnowania chrześcijańskich tradycji przez Polaków w różnych okolicznościach dziejowych	• ukazuje wartość tolerancji religijnej • wyjaśnia, dlaczego Polskę w XVI-XVIII w. nazywano „azylem heretyków” • opisuje przejawy tolerancji religijnej w Polsce na przestrzeni wieków • charakteryzuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim a greckokatolickim • określa stosunek duchowieństwa polskiego do walk narodowowyzwoleńczych • charakteryzuje działalność społeczno-kulturalną Kościoła w czasach niewoli narodowej • charakteryzuje postawę kard. Wyszyńskiego wobec Ojczyzny • opisuje przykłady obecności Kościoła w dziejach narodu polskiego • charakteryzuje zasługi bł. Jana Pawła II i ks. Jerzego Popiełuszki wobec Ojczyzny • charakteryzuje wartość kultu polskich świętych dla kształtowania osobistych i narodowych postaw Polaków • uzasadnia, że przywiązanie do chrześcijańskich tradycji pozwoliło Polakom przetrwać najtrudniejsze doświadczenia dziejowe	szerzenie wiary • charakteryzuje działania głównych postaci szerzących ideę tolerancji • określa, w jaki sposób angażuje się w poznawanie i pogłębianie swojej wiary • opisuje prześladowanie unitów na przestrzeni wieków (akcje rusyfikacyjne, dekrety carskie z 1839 r. i 1874 r., więzienie kapłanów, przymus do przechodzenia na prawosławie) • podaje, w jaki sposób troszczy się o jedność w swoim środowisku • układa modlitwę, w której dziękuje Bogu za dar wolności i przynależność do Kościoła • uzasadnia wartość męczeństwa za wiarę • wyjaśnia, dlaczego bohaterowie mogą uratować naród i jego wiarę • uzasadnia, że chrześcijanin w każdym czasie jest wezwany do dawania świadectwa • uzasadnia potrzebę duchowej więzi ze świętymi • podaje, w jaki sposób dba o zachowanie w swojej rodzinie i klasie chrześcijańskich tradycji	owoce swych poszukiwań • włącza się w przygotowanie religijnej oprawy ważnych wydarzeń rodzinnych, szkolnych, patriotycznych • podaje, w jaki sposób angażuje się w szerzenie kultu polskich świętych

		• omawia znaczenie zwyczajów, obrzędów			
VI. Moja codzienność	• definiuje pojęcie uczciwości • podaje, że uczciwość jest warunkiem spokojnego sumienia • definiuje pojęcia: obmowa, oszczerstwo, krzywoprzysięstwo, wiarołomstwo • określa, czym są uczucia • wymienia najważniejsze uczucia • podaje przykłady sytuacji, w których należy wypowiedzieć słowa krytyki • podaje przykłady autorytetów związanych z pełnieniem jakiejś funkcji czy roli społecznej • wymienia przyczyny konfliktów i sposoby zapobiegania im na podstawie Jk 3,13-18 • wymienia najczęstsze przyczyny konfliktów występujących w środowisku szkolnym i rodzinnym • określa istotę prawdziwej wolności • definiuje pojęcia: tolerancja, akceptacja, miłość chrześcijańska • podaje treść Bożych przykazań odnoszących się	• wymienia, co można stracić przez nieuczciwość • kieruje się uczciwością w relacjach z innymi • podaje przykłady sytuacji, w których trzeba bronić prawdy i o nią walczyć, oraz ludzi, którzy zapłacili za taką postawę cenę wolności, a nawet życia • określa, w jaki sposób stara się poznać świat własnych uczuć oraz jak pracuje nad ich rozwojem • określa, czym różni się krytyka od krytykanctwa • wymienia uznawane przez siebie autorytety • wskazuje, dla kogo (i w jakich dziedzinach) sam może być autorytetem • podaje przykłady pozytywnego rozwiązywania konfliktów • podaje przykłady nadużywania wolności • podaje przykłady zwyciężania zła dobrem w codziennym życiu • wymienia najczęstsze problemy młodych ludzi związane z przeżywaniem własnej seksualności • wymienia cechy prawidłowego i nieprawidłowego wypoczynku	• wyjaśnia, że człowiek uczciwy cieszy się dobrą opinią i budzi zaufanie u innych • wskazuje okoliczności, gdzie ceniona jest uczciwość • uzasadnia, dlaczego warto być uczciwym • charakteryzuje relacje międzyludzkie (w rodzinie, szkole, grupie koleżeńskiej) oparte na prawdzie • uzasadnia religijną i społeczną wartość mówienia prawdy i dotrzymywania danego słowa • charakteryzuje zmienność nastroju i uczuć jako prawidłowość związaną z wiekiem dojrzewania • uzasadnia potrzebę uświadamiania sobie i rozpoznawania przeżywanych aktualnie uczuć • uzasadnia potrzebę krytycznych wypowiedzi • charakteryzuje sposób wyrażania krytycznych uwag • uzasadnia konieczność uznawania określonych autorytetów • charakteryzuje powody krytyki i odrzucania autorytetów • wyjaśnia, na czym polega umiejętność słuchania innych • uzasadnia, że do właściwego korzystania z wolności potrzebna jest odpowiedzialność • wyjaśnia, czym samowola różni się od wolności • omawia granice tolerancji w świetle	• uzasadnia, dlaczego człowiek uczciwy zasługuje na szacunek • analizuje wpływ nieuczciwości na życie religijne człowieka • analizuje wpływ krzywoprzysięstwa i wiarołomstwa na życie religijne człowieka • uzasadnia przekonanie, że Bóg jest po stronie tych, którzy mówią prawdę i nią żyją • wyjaśnia, w jaki sposób przeżywane emocje mogą wpływać na nasze relacje i podejmowane przez nas decyzje • wskazuje sposoby radzenia sobie z problemem zmienności uczuć, by nie utrudniały one relacji z innymi ludźmi • zwracając innym uwagę, czyni to taktownie, z zachowaniem szacunku dla rozmówcy • z uwagą wysłuchuje i przyjmuje od innych słowa krytyki • formułuje kryteria uznania kogoś za autorytet • podaje, w jaki sposób stara się być autorytetem dla innych • podaje przykłady sytuacji,	• opisuje sytuacje, w których stara się pokojowo rozwiązywać konflikty rodzinne i koleżeńskie • opowiada, w jaki sposób inspiruje rodzinę i kolegów do efektywnego zagospodarowania wolnych chwil

	do sfery seksualnej człowieka • wymienia możliwości zagospodarowania wolnego czasu		Chrystusowej nauki o zgorszeniu i wezwań do miłości również nieprzyjaciół • podaje przykłady sytuacji, gdy sprzeciwia się nietolerancji oraz tolerancji źle rozumianej • uzasadnia potrzebę panowania umysłu i woli nad budzącymi się uczuciami i zmysłami, • wyjaśnia, że nie wszystko, co przyjemne, jest dobre • wyjaśnia znaczenie czasu wolnego i dobrej jego organizacji dla ludzkiego rozwoju	gdy odpowiedzialnie korzysta z wolności • dokonuje krytycznej oceny źle rozumianej tolerancji (akceptowanie zła, hołdowanie ludzkiej słabości czy skłonnościom do złego) • uzasadnia, że wymagania chrześcijańskiej etyki seksualnej mają na celu prawidłowy rozwój człowieka, szczególnie w sferze emocjonalnej i duchowej • określa, w jaki sposób podejmuje pracę nad sobą w dziedzinie opanowania pożądliwości i kontroli swoich pragnień • podaje, w jaki sposób dba o dobrą organizację czasu wolnego w ciągu dnia	
VII. Wydarzenia zbawcze (tematy 59-61)	• omawia, co to jest pokusa • podaje kryteria ważności sakramentu pokuty i pojednania oraz akty penitenta • określa, na czym polegał grzech pierworodny i wymienia jego skutki • definiuje pojęcie ewangelizacja	• wymienia okresy i dni pokuty w ciągu roku liturgicznego i omawia sposoby ich przeżywania • wymienia znaki i symbole liturgii paschalnej • wyjaśnia, że przez mękę, śmierć i zmartwychwstanie Pan Jezus pokonał grzech, szatana i śmierć • określa istotę nowej ewangelizacji jako pogłębienie i umocnienie osobowej relacji z Jezusem • podaje prawdę, że pierwszym „odbiorcą” nowej ewangelizacji jest rodzina	• interpretuje perykopę o kuszeniu Pana Jezusa (Łk 4,1-13) • wyjaśnia, na czym polega właściwie przeprowadzony rachunek sumienia według kryteriów jakościowych i ilościowych • wyjaśnia, na czym polega dobre przygotowanie do spowiedzi • określa, w jaki sposób wynagradza za swoje grzechy Bogu i bliźniemu • uzasadnia, że przez swoje zmartwychwstanie Chrystus pokonał grzech pierworodny, ale w naszym życiu pozostały jego skutki • charakteryzuje skutki grzechu pierworodnego w swoim życiu • wyjaśnia, że od czasów Pięćdziesiątnicy Duch Święty	• podaje, w jaki sposób przygotowuje się do spowiedzi rekolekcyjnej • wyjaśnia, na czym polega post ścisły oraz kiedy i kogo obowiązuje • wyjaśnia znaczenie znaków i symboli liturgii paschalnej • omawia chrześcijańskie świętowanie Wielkanocy • określa, w jaki sposób wyraża wiarę w zmartwychwstanie Chrystusa • wyjaśnia, dlaczego odpowiedzialni za ewangelizację są wszyscy członkowie rodziny, a szczególnie rodzice	

			umacnia Kościół w dziele ewangelizacji • omawia sposoby ewangelizacji w rodzinie (wspólna modlitwa, rozważanie Bożego słowa, rozmowa na temat związku życia z wiarą, udział rodziny w praktykach religijnych)	• podaje przykłady okoliczności, gdy rozmawia o sprawach wiary w swojej rodzinie	

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Błogosławieni, którzy ufają Jezusowi”
zgodnego z programem nauczania „Kim jestem jako człowiek, kim chcę być jako chrześcijanin” nr AZ-3-01/13

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:
o) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
p) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:
o) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
p) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:
v) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
w) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
x) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:
v) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,

w) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
x) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
a) posiadł wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	**OCENA**					
	celująca	**bardzo dobra**	**dobra**	**dostateczna**	**dopuszczająca**	**niedostateczna**
1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, pieśni	• dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza)	• dokładna znajomość cytatów z lekcji	• przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami	• niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu	• skojarzenia z treścią cytatu	• brak jakiejkolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przedmiotowy	• wszystkie tematy • zapisy • prace domowe • staranne pismo • własne materiały • ilustracje itp.	• starannie prowadzony • wszystkie tematy i notatki • prace domowe	• zeszyt staranny • luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	• zeszyt czytelny • braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	• pismo niestaranne • liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	• brak zeszytu
3. Prace domowe	• staranne wykonanie • treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach • dużo własnej inwencji • twórcze	• merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem • staranne • czytelne • rzeczowe	• wskazują na zrozumienie tematu • niezbyt twórcze	• powiązane z tematem • niestaranne	• widać próby wykonania pracy • na temat	• praca nie na temat • brak rzeczowości w pracy • brak pracy
4. Testy i sprawdziany	• wszystkie polecenia wykonane poprawnie • rozwiązane też zadanie dodatkowe	• 75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) • 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)	• 75% zadań podstawowych • 50% wymagań • rozszerzających	• 75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji)	• 50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych	• poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi	• wiadomości zawarte w podręczniku i zeszycie	• wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w	• wyuczone na pamięć wiadomości	• wybiórcza znajomość	• słabe wiązanie faktów i wiadomości	• brak odpowiedzi lub

ustne	uzupełnione wiedzą spoza programu • wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język • używanie pojęć	sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem • odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	• uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela	poznanych treści i pojęć • odpowiedź niestaranna • częste pytania naprowadzające	• chaos myślowy i słowny • odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy • dużo pytań pomocniczych	odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
6. Aktywność	• uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji • korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	• uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie	• stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	• mało aktywny na lekcjach	• niechętny udział w lekcji	• lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	• wiele razy pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) • reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie)	• starannie wykonuje powierzone przez katechetę zadania • przejawia postawę apostolską	• niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

PÓŁROCZE I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
I. Przyjęcie Jezusa	• określa własne rozumienie szczęścia • podaje przykłady przeżywania przez ludzi cierpienia i szczęścia	• podaje prawdę, że miłość Boga jest skierowana indywidualnie do każdego człowieka • wskazuje, w jaki sposób powierza siebie Maryi w indywidualnej modlitwie	• interpretuje tekst hymnu *Magnificat* • uzasadnia, że przyjęcie Bożej miłości otwiera drogę do szczęścia • włącza w swoją modlitwę „Pod Twoją obronę” • interpretuje teksty biblijne o zaparciu się Piotra i zdradzie Judasza (Mt 26,69-75; Mt 27,3-5)	• wyjaśnia, dlaczego Maryja jest nazywana Gwiazdą Nowej Ewangelizacji • uzasadnia, że jest otwarty na sygnały-znaki Bożej miłości w swoim życiu • uzasadnia, że przyznanie się do winy i żal prowadzi do oczyszczenia, a ich	• daje świadectwo o szczęścia płynącego z życia bez

	• podaje prawdę, że Jezus czeka na grzesznika nie jako sędzia, lecz jako Ten, kto kocha • wie, że wiara jest darem od Boga, niezasłużonym przez człowieka, • zna prawdę, że Jezus wysłuchuje naszych próśb ze względu na naszą wiarę	• określa istotę prawdziwego szczęścia i cierpienia • podaje, jak pokonać lęk przed wyznaniem grzechów spowiednikowi • określa, w jaki sposób powierza swoje grzechy Jezusowi • wymienia działania człowieka, które pomogą mu otworzyć drzwi nieba (osiągnąć zbawienie) • wymienia owoce zaufania Jezusowi	• uzasadnia, dlaczego człowiek jest naprawdę szczęśliwy, gdy jest bez grzechu • charakteryzuje ludzkie szczęście w perspektywie wieczności • interpretuje biblijną perykopę o robotnikach w winnicy (Mt 20,1-15), • uzasadnia, że osiągnięcie nieba realizuje się przez modlitwę i podejmowanie codziennych obowiązków • interpretuje tekst o uzdrowieniu sługi setnika (Mt 8,5-13) • charakteryzuje postać setnika jako poganina • wyjaśnia znaczenie modlitwy liturgicznej „Panie nie jestem godzien…”	brak do nieszczęścia (na przykładzie Piotra i Judasza) • uzasadnia, że Bóg pragnie zbawienia każdego człowieka, ale wspólnie z innymi, • wskazuje, jak troszczy się o rozwój wiary, by jego miejsce w niebie nie pozostało puste • uzasadnia, że prośba skierowana do Jezusa musi być połączona z głęboką wiarą i pokorą • podaje przykłady, gdy z wiarą prosi Boga o pomoc w codziennych sytuacjach	grzechu
II. Miłość	• podaje, za kogo jest odpowiedzialny teraz i w przyszłości • podaje zasady, na których opierają się relacje międzyludzkie • podaje przykłady autorytetów osób dorosłych • wylicza przyczyny konfliktów z rodzicami • wymienia grupy ludzi wykluczonych społecznie • podaje najczęstsze przyczyny wykluczeń • podaje argumenty za urodzeniem dziecka, biorąc	• podaje kryteria, według których chce kształtować swoje życie • wymienia osoby, które mogą mu pomóc w podejmowaniu właściwych decyzji • podaje prawdę, że Bóg stworzył człowieka do życia we wspólnocie z innymi (Rdz 2,18) • definiuje pojęcie konfliktu międzypokoleniowego • wymienia zasady pomagające w rozwiązywaniu konfliktów z dorosłymi • podaje przykłady okazywania przez siebie szacunku do ludzi potrzebujących pomocy • wylicza sposoby ratowania dzieci nienarodzonych • wymienia skutki aborcji w życiu kobiety i mężczyzny • wylicza sposoby udzielania pomocy osobie chorej i umierającej	• wyjaśnia, dlaczego jego obecny rozwój ma wpływ na jego przyszłość • interpretuje perykopę biblijną o bogaczu i Łazarzu (Łk 16,19-31) • wymienia kręgi relacji z innymi (rodzina, przyjaciele, koledzy, obcy) • charakteryzuje różnice w relacjach między osobami bliskimi i obcymi • uzasadnia, dlaczego warto korzystać z doświadczenia dorosłych • omawia, czego dotyczą wybory życiowe młodego człowieka • omawia, jak podejmować właściwe decyzje • charakteryzuje potrzeby człowieka, który przestał sobie radzić w życiu • uzasadnia chrześcijańską powinność zajęcia się ludźmi wykluczonymi • wyjaśnia, czym jest dar życia • wyjaśnia, dlaczego najczęstszą przyczyną aborcji jest poczucie osamotnienia matki dziecka • dokonuje moralnej oceny aborcji • wskazuje, w jaki sposób wyraża postawę obrony życia od poczęcia • dokonuje moralnej oceny eutanazji	• charakteryzuje konsekwencje swoich działań w chwili obecnej i w dorosłym życiu oraz w wieczności • wyjaśnia, dlaczego krytycznie ocenia styl życia proponowany przez media • wyjaśnia, dlaczego konsekwencją samotności może być niechęć do życia • podaje przykłady, że świadomie buduje właściwe relacje z ludźmi, wśród których żyje • wyjaśnia znaczenie samodzielności w życiu osoby dojrzewającej • wskazuje, jak szuka sposobów komunikacji, dającej wzajemne zrozumienie • wskazuje sytuacje, gdy otacza ludzi potrzebujących swoją modlitwą, starając się rozeznać ich potrzeby i nieść skuteczną pomoc • wyjaśnia, na czym polega tzw. duchowa adopcja • omawia cele funkcjonowania hospicjum • wskazuje, w jaki sposób wyraża	• opracowuje program pomocy konkretnej grupie ludzi lub konkretnemu człowiekowi • uzasadnia, dlaczego podejmuje postanowienie modlitwy w intencji dzieci nienarodzonych

	pod uwagę matkę i ojca • definiuje pojęcie „eutanazja” • wymienia powody, dla których ludzie chcą poddać się eutanazji • określa, co to jest sakrament namaszczenia chorych	• wymienia skutki sakramentu namaszczenia chorych • wylicza sytuacje, w których osoba przyjmuje sakrament namaszczenia chorych	• wyjaśnia, dlaczego podjęcie decyzji o poddaniu się eutanazji wynika z poczucia odrzucenia przez bliskich i samotności • wyjaśnia, co to jest hospicjum • podaje przykłady poświęcenia przez siebie czasu osobom starszym i chorym • wyjaśnia, dlaczego sakrament namaszczenia chorych jest sakramentem uzdrowienia • opisuje historie, w których ludzie doświadczają cierpienia	postawę poszanowania człowieka i jego godności do chwili naturalnej śmierci • uzasadnia, że osoby chore potrzebują pomocy w sferze duchowej • uzasadnia swą gotowość pomocy osobie cierpiącej przez rozmowę i zachętę do przyjęcia sakramentu namaszczenia chorych	
III. Syn Boży	• wymienia cechy charakteryzujące wiarę • wskazuje teksty biblijne i patrystyczne mówiące o historycznym pochodzeniu Jezusa • wymienia pozachrześcijańskie dokumenty świadczące o Jezusie Chrystusie • omawia proces powstawania Ewangelii • definiuje pojęcie „cud” • wymienia sfery życia ludzi, w których Jezus dokonywał cudów • wymienia okresy roku liturgicznego • wskazuje miejsce Adwentu na	• cytuje z pamięci wybrane wersety biblijne określające wiarę • podaje najważniejsze fakty z życia i działalności Jezusa w porządku chronologicznym • w skrótowej formie przedstawia treść każdego z pozachrześcijańskich dokumentów świadczących o Jezusie Chrystusie • prezentuje główną myśl teologiczną czterech ewangelistów • wskazuje teksty biblijne opisujące wybrane cuda Jezusa: przemianę wody w wino (J 2,1-11), rozmnożenie chleba (Mk 6,34-44), uzdrowienie epileptyka (Mt 17,14-18), uzdrowienie opętanego (Mk 1,23-27) • wymienia święta upamiętniające wydarzenia z życia Jezusa • wskazuje święta Pańskie na schemacie roku liturgicznego • wymienia tradycje i symbole	• przyporządkowuje cechy wiary odpowiednim tekstom biblijnym lub z tych tekstów samodzielnie odczytuje cechy i określenia wiary • interpretuje teksty biblijne mówiące o historycznym pochodzeniu Jezusa • samodzielnie sięga do ksiąg Nowego Testamentu jako źródła wiedzy na temat Jezusa i daje o tym świadectwo wobec klasy • w oparciu o dokumenty pozachrześcijańskie uzasadnia, że Jezus istniał naprawdę • uzasadnia gotowość obrony swojej wiary w Jezusa Chrystusa • wyjaśnia podobieństwa i różnice w czterech Ewangeliach w świetle ich teologii • wykazuje dążność poznawczą przejawiającą się w czytaniu czterech Ewangelii w celu bliższego poznania Jezusa • wyjaśnia, dlaczego cuda Jezusa są potwierdzeniem Jego Synostwa Bożego • interpretuje perykopy biblijne opisujące wybrane cuda • wyjaśnia związek działalności Jezusa z Jego modlitwą • wyjaśnia, co to jest kalendarz liturgiczny • stara się świadomie przeżywać rok liturgiczny, zaznaczając w kalendarzu aktualne tygodnie • wyjaśnia sens i znaczenie tradycji i symboli	• z zaangażowaniem podejmuje refleksję nad wskazanymi tekstami biblijnymi • jest odpowiedzialny za rozwój swojej wiary • omawia kontekst historyczny przyjścia na świat Jezusa • podaje przykłady sytuacji, gdy chętnie dzieli się wiedzą o Jezusie z innymi • wskazuje, w jaki sposób poszukuje rzetelnego wyjaśnienia wątpliwości co do podstaw swojej wiary • prezentuje owoc refleksji nad własnym życiem w świetle prawd przekazanych przez ewangelistów • uzasadnia, że cuda Jezusa są ogłaszaniem królestwa Bożego • wyjaśnia, że Jezus dokonuje cudów tam, gdzie jest wiara, i jednocześnie przez cuda umacnia wiarę • daje świadectwo o tym, że z wiarą prosi Jezusa o pomoc w najtrudniejszych sytuacjach życiowych • uzasadnia chrześcijański sens i wartość świętowania na przestrzeni roku liturgicznego	• aktywnie włącza się w przygotowanie liturgii Mszy Świętej lub innej celebracji i z zaangażowaniem w niej uczestniczy • rozwija swoją więź z Chrystusem przez życie sakramentalne i odważnie świadczy o tym wobec

	schemacie roku liturgicznego i omawia jego znaczenie • wskazuje wydarzenia paschalne na schemacie roku liturgicznego • wskazuje teksty biblijne mówiące o wniebowstąpieniu Jezusa • wymienia rzeczy ostateczne człowieka • wymienia główne części Mszy Świętej • podaje, że są cztery modlitwy eucharystyczne • podaje warunki przystąpienia do Komunii Świętej • prezentuje główne przesłanie objawień Pana Jezusa św. Małgorzacie Marii Alacoque • podaje, kiedy obchodzimy uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa	adwentowe • podaje przykłady pieśni adwentowych • wskazuje teksty biblijne i pozabiblijne mówiące o śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa • podaje przykłady spotkań z Chrystusem po Jego zmartwychwstaniu • podaje czas (liczbę dni) ukazywania się Zmartwychwstałego apostołom • wskazuje teksty biblijne o powtórnym przyjściu Chrystusa (Mt 25,31-46; Łk 21,25-28.34-36) • podaje kryteria, według których Chrystus będzie sądził ludzi • podaje przykłady ludzi, dla których uczestnictwo w Eucharystii było największą wartością • wymienia za kogo i z kim modlimy się w drugiej modlitwie eucharystycznej • wskazuje teksty biblijne dotyczące Eucharystii • wymienia i omawia formy kultu Najświętszego Serca Jezusowego	adwentowych • interpretuje teksty biblijne zapowiadające przyjście Zbawiciela • charakteryzuje znaczenie spotkań z Chrystusem Zmartwychwstałym w umocnieniu wiary Jego uczniów • interpretuje teksty biblijne mówiące o wniebowstąpieniu Jezusa • charakteryzuje sposoby obecności Chrystusa wśród nas • interpretuje tekst biblijny o końcu świata (Łk 21,25-28.34-36), wyjaśnia, dlaczego moment ten dla jednych będzie przyczyną lęku, a dla innych radości) • wyjaśnia, na czym polega królowanie Chrystusa • podaje przykłady podejmowanych przez siebie codziennych decyzji w perspektywie wieczności • formułuje argumenty za uczestnictwem w liturgii • świadomie i z przekonaniem włącza się w przygotowanie Mszy Świętej • mówi z pamięci słowa konsekracji • odpowiada na wezwania kapłana • modli się we wspólnocie z innymi podczas liturgii • na podstawie tekstów biblijnych wyjaśnia motywy ustanowienia przez Jezusa sakramentu Eucharystii • uzasadnia potrzebę częstej Komunii Świętej • wyjaśnia potrzebę i sens poświęcenia się Boskiemu Sercu Jezusa • charakteryzuje współczesne przejawy znieważania Bożej miłości (niewdzięczność, brak poczucia grzechu, świętokradzka komunia)	• wskazuje, w jaki sposób włącza się w rodzinne i parafialne przygotowania do świąt Bożego Narodzenia • uzasadnia potrzebę liturgicznych spotkań z Chrystusem • uzasadnia wartość życia „w obecności Chrystusa” • układa swój plan dnia (tygodnia), uwzględniając nieustanną, bliską obecność Chrystusa • uzasadnia, że wyrok wydany przez Chrystusa na sądzie ostatecznym będzie konsekwencją działań człowieka podczas jego życia • charakteryzuje wpływ Eucharystii na życie ludzi, którzy z wielką wiarą w niej uczestniczą • aktywnie uczestniczy we wspólnej liturgii • wyjaśnia, dlaczego kapłan wypowiada słowa modlitwy w liczbie mnogiej • wyjaśnia treść czterech aklamacji • charakteryzuje przyjmowanie Komunii Świętej jako przejaw głębokiej zażyłości z Panem Jezusem • uzasadnia ekspiacyjny charakter praktykowania pierwszych piątków miesiąca	klasy •
VII. Wydarzenia	• podaje prawdę, że świętość w niebie jest nagrodą za życie ziemskie	• wymienia imiona świętych, którzy osiągnęli swoją świętość przez dobre życie (np. św. Józef)	• interpretuje tekst biblijny Mt 5,3-12 • charakteryzuje drogę do świętości wybranego świętego • wskazuje, w jaki sposób troszczy się o swoją	• wyjaśnia, że świętość można osiągnąć przez codzienne dobre życie oraz męczeństwo czyli żyjąc duchem Ośmiu Błogosławieństw	

zbawcze (tematy 56-58)	• podaje okoliczności narodzenia Pana Jezusa • określa postawy ludzi wobec Jezusa analizując tekst biblijny Mt 2,1-12	• wskazuje, że od narodzin Jezusa liczy się lata naszej ery mówi z pamięci tekst kolędy „Bóg się rodzi” • wskazuje przyczyny lęku przed Jezusem Heroda i współczesnych ludzi	świętość w codziennym życiu • wykazuje, że narodzenie Jezusa zmieniło bieg świata (nowy kalendarz, nowa kultura, nowa religia) • omawia przesłania wybranych kolęd („Bóg się rodzi”) • śpiewa kolędy z rodziną i klasą oddając cześć narodzonemu Jezusowi • charakteryzuje podobieństwa w postawach pomiędzy współczesnymi ludźmi, Herodem a Mędrcami w poszukiwaniu Mesjasza	• dokonuje porównania treści kolęd z przesłaniem tekstów biblijnych o narodzeniu Jezusa • wskazuje, w jaki sposób przygotowuje się do przyjęcia Chrystusa we własnym sercu • wskazuje, jak służy pomocą tym, którzy chcą być blisko Jezusa • uzasadnia, dlaczego modli się za tych, którzy Jezusa odrzucają	

PÓŁROCZE II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
IV. Parafia, wspólnota, ruch	• definiuje pojęcie parafii i podaje, kto do niej przynależy • podaje definicję sanktuarium, diecezji, seminarium, • podaje nazwę swojej diecezji oraz imię i nazwisko jej biskupa • definiuje pojęcia: świecki i konsekrowany • wymienia posługi kapłana oraz funkcje, jakie mogą pełnić w Kościele ludzie świeccy • definiuje pojęcie liturgii Kościoła, • podaje, że liturgia słowa jest częścią Mszy Świętej, może też być odrębną celebracją • omawia, co zawiera i do czego służy	• rozpoznaje kapłanów pracujących w miejscowej parafii oraz podaje ich imiona i nazwiska • wymienia dobra materialne i duchowe, z których korzysta w parafii (ofiarowane przez wiernych w historii) • wskazuje, gdzie jest katedra i seminarium duchowne • wymienia najważniejsze sanktuaria swojej diecezji • omawia najważniejsze wydarzenia z historii swojej diecezji • wymienia grupy, ruchy i wspólnoty działające na terenie parafii • wymienia różne formy życia poświęconego Bogu • przedstawia cechy charakterystyczne dla świętych • wskazuje, że celem posługi kapłana, jak i apostolstwa świeckich jest zbawienie własne i pomoc w zbawieniu innych ludzi • wymienia sposoby obecności Chrystusa w liturgii • wymienia różne formy liturgii Kościoła • wymienia i omawia cykle czytań mszalnych (dwuletni cykl na dni powszednie i	• opowiada historię swojego kościoła parafialnego. • wskazuje, w jaki sposób wyraża więź ze swoją parafią • wyjaśnia rolę sanktuariów w życiu społecznym i narodowym • charakteryzuje działalność wybranych grup • uzasadnia potrzebę i wartość przynależności do rówieśniczych grup o charakterze religijnym • interpretuje słowa Chrystusa i Kościoła wzywające do życia konsekrowanego • wyraża zainteresowanie formą życia poświęconego Bogu • uzasadnia potrzebę apostolstwa świeckich • charakteryzuje wzajemne relacje członków Kościoła • podaje przykłady swojej troski o zbawienie własne i innych • charakteryzuje działanie Boga i człowieka w liturgii • uzasadnia, że uczestnicząc w liturgii spotykamy Chrystusa zmartwychwstałego • uzasadnia swe pragnienie spotykania się z Chrystusem przez świadome i czynne uczestnictwo w liturgii Kościoła • formułuje argumenty za uczestnictwem w liturgii • uzasadnia, że czytane i rozważane podczas liturgii teksty biblijne są kierowanym do nas słowem Boga • wyjaśnia znaczenie kreślonych na czole, ustach i sercu krzyżyków przed czytaniem Ewangelii • potrafi posługiwać się lekcjonarzem • charakteryzuje Kościół jako wspólnotę wspólnot • omawia schemat biblijnego spotkania w ramach wybranej wspólnoty • wyjaśnia związek życia chrześcijanina z rozważanym we wspólnocie lub indywidualnie słowem Bożym • podejmuje samodzielne próby rozmowy ze słowem Bożym i dzieli się z klasą swym doświadczeniem	• uzasadnia, dlaczego modli się za żyjących i zmarłych ofiarodawców na rzecz parafii • uzasadnia, dlaczego chętnie bierze udział w pielgrzymce do wybranego sanktuarium • dzieli się przeżyciami związanymi z pobytem w sanktuarium • dokonuje wyboru grupy, w której czułby się dobrze i mógłby się rozwijać emocjonalnie i duchowo • uzasadnia, dlaczego modli się za różne stany w Kościele • referuje, w jaki sposób poszukuje własnej drogi życiowej • określa swoje miejsce w Kościele • wskazuje, w jaki sposób angażuje się w życie Kościoła • angażuje się w przygotowanie liturgii Mszy Świętej • uzasadnia, że do życia prawdziwie chrześcijańskiego konieczna jest stała więź z Chrystusem • uzasadnia własne pragnienie podtrzymywania i ciągłego odnawiania więzi z Chrystusem poprzez życie sakramentalne • uzasadnia, dlaczego z szacunkiem i uwagą słucha słowa Bożego • wskazuje, w jaki sposób zachęca rodziców i rodzeństwo do rodzinnej lektury Pisma Świętego • charakteryzuje motywy powstawania religijnych dzieł sztuki	• referuje, jakie działania podejmuje na rzecz parafii, inspirując do nich swoich kolegów • wskazuje, w jaki sposób angażuje się w działalność wybranej grupy • referuje wobec klasy swe uczestnictwo w spotkaniach grupy rozważającej słowo Boże

	lekcjonarz • wyjaśnia pojęcie wspólnoty • podaje przykłady motywów biblijnych w sztuce	trzyletni na niedziele) • podaje przykłady wspólnotowej lektury Pisma Świętego • wymienia najbardziej znane dzieła sztuki religijnej (z zakresu architektury, malarstwa, rzeźby, muzyki)	• rozpoznaje elementy sztuki sakralnej w swojej świątyni • wskazuje, w jaki sposób kształtuje w sobie wrażliwość na piękno	• uzasadnia swój szacunek wobec dzieł sztuki sakralnej	
V. Europa	• podaje przykłady zetknięcia się św. Pawła z kulturą grecką i rzymską • wymienia najwcześniejszych misjonarzy niosących Ewangelię w różnych częściach Europy • definiuje pojęcia: monastycyzm, reguła zakonna, benedyktyni • definiuje pojęcia: patriarcha, schizma, prawosławie, ikona, cerkiew • podaje, kim był Grzegorz VII i czego dotyczyły wydane przez niego dekrety reformatorskie • wymienia	• definiuje pojęcie inkulturacji • na podstawie wypowiedzi Jana Pawła II podaje przykłady współczesnych „areopagów” • podaje w zarysie kolejność chrystianizacji poszczególnych ludów i terytoriów Europy • prezentuje koleje życia św. Benedykta z Nursji • podaje znaczenie sentencji „ora et labora” • wymienia przyczyny i następstwa podziału na Kościół wschodni i zachodni • wymienia patriarchaty Kościoła wschodniego • wymienia owoce reformy gregoriańskiej • definiuje pojęcia: inwestytura, symonia, ekskomunika • prezentuje dziedziny wiedzy studiowane w średniowieczu • prezentuje dorobek św. Tomasza z Akwinu • podaje nazwiska wierzących ludzi nauki ze średniowiecza (M. Kopernik, M. Trąba, S. Hozjusz, Z. Oleśnicki) i tych, którzy żyją współcześnie	• charakteryzuje postawę św. Pawła wobec przejawów kultury greckiej i rzymskiej • wyraża szacunek dla ludzi o innych poglądach • wskazuje, w jaki sposób szuka wyjaśnienia napotkanych trudności w celu pogłębienia własnej wiary • charakteryzuje działalność ewangelizacyjną pierwszych misjonarzy • opisuje przemiany cywilizacyjne związane z wprowadzeniem chrześcijaństwa • charakteryzuje benedyktyńską regułę zakonną, ukazując jej aktualność dla współczesnego człowieka • omawia zakonne życie benedyktynów • wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury • referuje, w jaki sposób walczy z bezczynnością i lenistwem • ocenia przyczyny i skutki schizmy wschodniej • wykazuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim i prawosławnym • układa modlitwę w intencji zjednoczenia wszystkich chrześcijan • wyraża szacunek względem braci prawosławnych • krytycznie ocenia stosunki państwo – Kościół przed reformą gregoriańską • charakteryzuje główne założenia reformy • charakteryzuje wkład ludzi wierzących w rozwój ludzkiej wiedzy • wskazuje, gdzie szuka kompetentnej pomocy w rozwiązywaniu wątpliwości w wierze	• omawia problemy związane z inkulturacją chrześcijaństwa w pierwszych wiekach • podaje przykłady sytuacji, gdy w różnych środowiskach odważnie przyznaje się do Chrystusa i Kościoła • uzasadnia wartość chrześcijańskich zasad w kształtowaniu się i rozwoju europejskich społeczeństw • uzasadnia wybór św. Benedykta na głównego patrona Europy • omawia wpływ św. Benedykta i benedyktynów na rozwój cywilizacji i kultury europejskiej • omawia znaczenie modlitwy i pracy w swej trosce o własny rozwój duchowy • charakteryzuje działania ekumeniczne Kościoła prawosławnego i katolickiego • wyjaśnia znaczenie reformy Grzegorza VII dla Kościoła w Europie zachodniej i w Polsce • uzasadnia swą gotowość respektowania obowiązków i praw Polaka katolika zawartych w Konstytucji RP • omawia, w jaki sposób angażuje się w pogłębianie wiedzy i wiary • ukazuje wartość rezygnacji z dóbr materialnych na rzecz wzrostu	• wskazuje, w jaki sposób włącza się w działania ekumeniczne Kościoła • uzasadnia, dlaczego krytycznie odnosi się do wypowiedzi odrzucających chrześcijańskie wartości (oparte na dekalogu i Ewangelii) • referuje swe uczestnictwo w kwestach na cele charytaty

	uniwersytety średniowiecznej Europy • definiuje pojęcia: zakon żebraczy, habit, kwesta • określa, na czym polega świętość Kościoła • definiuje pojęcia: inkwizycja i herezja • wymienia przyczyny reformacji i reformy katolickiej • wymienia głównych reprezentantów epoki reformacji • definiuje pojęcia: deizm, masoneria, racjonalizm, modernizm	• wymienia zakonny żebracze i ich założycieli • wskazuje współczesne sposoby pozyskiwania dóbr nawiązujące do franciszkańskiego żebractwa • wymienia przyczyny powstania inkwizycji • prezentuje stanowisko współczesnego Kościoła wobec inkwizycji • wyraża postawę akceptacji i tolerancji wobec drugiego człowieka • podaje datę Soboru Trydenckiego i wymienia główne postanowienia • wymienia wartości, którymi Kościoły reformacji ubogaciły chrześcijaństwo • wymienia autentyczne osiągnięcia epoki oświecenia • wymienia zagrożenia wiary zawarte w filozofii oświecenia	• uzasadnia religijny sens ubóstwa i żebractwa • opisuje habit franciszkański • uzasadnia, dlaczego chętnie dzieli się z ubogimi • potrafi ocenić zło płynące z inkwizycji • charakteryzuje metody walki z heretykami stosowane przez inkwizycję • uzasadnia swą postawę mężnego wyznawania wiary w Chrystusa oraz miłości względem drugiego człowieka • charakteryzuje problemy Kościoła zachodniego i jego wewnętrzne próby odnowy • wyjaśnia, na czym polegał rozłam w Kościele Zachodnim • charakteryzuje ruch ekumeniczny • wyraża postawę tolerancji religijnej i szacunku wobec przedstawicieli innych wyznań • wyraża więź ze swoim Kościołem oraz docenia osiągnięcia i wartości Kościołów reformacji • uzasadnia nielogiczność poglądów przeciwstawiających wiarę rozumowi • opisuje przebieg prześladowań Kościoła w okresie rewolucji francuskiej • uzasadnia, że wiara i rozum wzajemnie się uzupełniają i nie może być między nimi sprzeczności • uzasadnia swe przekonanie, że rozum potrzebuje wiary dla lepszego poznania rzeczywistości	duchowego • poprawnie interpretuje fragmenty z Biblii i listu Jana Pawła II „Tertio millennio adveniente” • uzasadnia, dlaczego przebacza i prosi o przebaczenie • omawia działanie reformatorów katolickich oraz założycieli nowych Kościołów reformacji • omawia podobieństwa i różnice katolicyzmu, luteranizmu i kalwinizmu • uzasadnia, dlaczego modli się o jedność chrześcijan • charakteryzuje intelektualne postawy oświecenia • wskazuje wartości i zagrożenia kryjące się w myśli oświeceniowej • uzasadnia, dlaczego deizm i ideologia masońska nie da się pogodzić z nauką Kościoła katolickiego • uzasadnia swą krytyczną postawę wobec ideologii niezgodnych z wiarą katolicką	wne
VI. Mój rozwój	• definiuje pojęcia: pokora, pycha • wymienia prośby zawarte w Modlitwie Pańskiej • określa, czym jest modlitwa, • definiuje pojęcia: wychowanie,	• podaje biblijne przykłady pokory i pychy • podaje przykłady ludzi, którzy swoje życie opierali na modlitwie • określa różne sposoby postrzegania relacji z Bogiem i innymi w zależności od wieku (1 Kor 13,11) • wskazuje zmiany zachodzące we własnym postrzeganiu Boga i ludzi	• interpretuje teksty biblijne mówiące o pokorze i pysze (Łk 18,10-14; J 13,5.16; Rz 12,16) • wyjaśnia znaczenie tych postaw w rozwoju relacji do samego siebie, Boga i ludzi • interpretuje treść Modlitwy Pańskiej jako program drogi chrześcijanina • uzasadnia potrzebę systematycznej modlitwy • charakteryzuje znaczenie modlitwy w życiu wybranych świętych (bł. Teresa z Kalkuty, św. O. Pio, Marta Robin) • uzasadnia, dlaczego warto dobrze się modlić • uzasadnia wartość codziennej modlitwy w	• wskazuje i charakteryzuje sposoby kształtowania postawy pokory i wyzwalania się z pychy • formułuje własną modlitwę, wzorując się na Modlitwie Pańskiej • uzasadnia związek swej codziennej systematycznej modlitwy z postawą zaufania Bogu • omawia trudności napotykane przy modlitwie i wskazuje sposoby ich pokonywania • uzasadnia, co w procesie	• podaje przykłady sytuacji, gdy wyraża sprzeciw wobec lansowania relatywizmu moralnego

	samowychowanie • podaje przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu rówieśników na życie • wymienia swoje zdolności oraz pozytywne cechy charakteru • określa, czym są obiektywne normy moralne oraz na czym polega relatywizm moralny • wymienia ważniejsze fakty z życia Salomona • definiuje mądrość i wymienia jej przejawy • wymienia swoje najważniejsze obowiązki • wymienia swoje najważniejsze zainteresowania	• podaje, za co najczęściej jest chwalony a za co krytykowany • poddaje refleksji różnice, jakie dostrzega między własnym wyobrażeniem siebie a tym, jak postrzegają go inni • definiuje pojęcie prawo naturalne • podaje przykłady praw, które obowiązują każdego i w każdym czasie, oraz takich, które ludzie mogą ustanawiać i modyfikować • wskazuje różnice między mądrością Bożą a ludzką • omawia przejawy mądrości Salomona • podaje przykłady ludzi (uczniów, sportowców, naukowców…), którzy osiągnęli sukces dzięki wytężonej pracy • określa, kim chce zostać i co robić w dorosłym życiu	pogłębianiu swej osobistej relacji z Bogiem • wyjaśnia, czemu służy wychowanie, do czego zmierza, kto uczestniczy w tym procesie, kto nim kieruje i od czego zależy efekt wychowawczy • uzasadnia, że wraz z dorastaniem powinna dokonywać się zmiana relacji z ludźmi • charakteryzuje zasady wypowiadania opinii o ludziach i przyjmowania wypowiedzi na swój temat • z godnością i spokojem przyjmuje opinie innych na swój temat • uzasadnia potrzebę respektowania obiektywnych norm moralnych • potrafi właściwie oceniać czyny, nazywając zło złem, a dobro dobrem • uzasadnia potrzebę Bożej pomocy w dokonywaniu mądrych wyborów • podaje przykłady dokonywanych przez siebie mądrych, zgodnych z wolą Bożą wyborów • podaje przykłady właściwie podjętych przez siebie decyzji i ich owoce, za które dziękuje Bogu • podaje przykłady prac, zajęć, które podejmuje z chęcią, oraz takich, do których czuje się przymuszany • interpretuje przypowieść o talentach • podaje przykłady wykorzystywania swoich umiejętności dla dobra własnego i innych • charakteryzuje sposób realizacji własnej drogi życiowej, określając cele dalsze i bliższe • opracowuje plan rozwoju ujawnionych zainteresowań i osiągania życiowych celów	samowychowania prowadzi nas do Chrystusa, a co nas od Niego oddala • podaje przykłady konkretnych wymagań, jakie stawia sobie w aspekcie samowychowania • uzasadnia, że nastolatek powinien budować nową wizję obrazu Boga i relacji z Nim • uzasadnia potrzebę konfrontacji własnego obrazu siebie z opiniami innych • wskazuje, w jaki sposób dąży do lepszego poznania siebie • charakteryzuje zgubne skutki odrzucenia obiektywnych norm moralnych • rozpoznaje i właściwie ocenia spotykane w mediach wypowiedzi promujące relatywizm moralny • wskazuje przejawy swej odpowiedzialności za rozwój darów, które otrzymał od Boga • uzasadnia potrzebę pracowitości dla rozwoju zarówno jednostek wybitnych, jak i przeciętnych uzdolnień • relacjonuje realizację swojego projektu • wskazuje sytuacje, gdy prosi Boga o pomoc w realizacji życiowych planów	• omawia, w jaki sposób poszukuje dojrzalszych form spotykania się z Bogiem i innymi
VII. Wydarzenia zbawcze	• podaje, że Wielki Post to czas rozważania Męki Pana Jezusa • wskazuje tekst	• wskazuje tekst biblijny o cierpieniu Jezusa (Mt 27,27-44) • wymienia osoby, które spotkały Chrystusa zmartwychwstałego	• interpretuje tekst biblijny o drodze krzyżowej i śmierci Jezusa • relacjonuje swój udział rekolekcjach wielkopostnych • interpretuje tekst Sekwencji wielkanocnej • wyjaśnia symbolikę Grobu Pańskiego • uzasadnia, dlaczego uczestniczy we Mszy Świętej w	• na podstawie tekstu Gorzkich żali i rozważań nabożeństwa drogi krzyżowej opisuje cierpienia Jezusa dla naszego zbawienia • opisuje zmartwychwstanie Chrystusa jako wypełnienie Bożej	• relacjonuje swój udział w czuwaniu w wigilię uroczystoś

(tematy 59-61)	biblijny o zmartwychwstaniu Mk 16,1-14 • określa, na czym polega dzieło nowej ewangelizacji	• wskazuje przyczyny odchodzenia od Chrystusa współczesnego człowieka • podaje przykłady, jak może ewangelizować w swojej parafii	uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego • uzasadnia, że przyjmując sakramenty we wspólnocie parafialnej stajemy się odpowiedzialni za dzieło ewangelizacyjne Kościoła • wyjaśnia, że w parafii każdy powinien odnaleźć własne miejsce i zadanie do spełnienia • podaje przykłady sytuacji, gdy ewangelizuje przez dawanie świadectwa w swoim środowisku	tajemnicy zbawienia, która uobecnia się w tajemnicy przemiany chleba w Ciało i wina w Krew • uzasadnia, że dzieło nowej ewangelizacji dokonuje się wtedy, gdy człowiek poddaje się działaniu Ducha Świętego	ci Zesłania Ducha Świętego